
NEDL TRANSFER
HN 3BUD B


TILLHÖR
GÖTEBORGS
STADS-
BIBLIOTEK


TILL-
HÖR
GÖTEBORGS
STADS-
BIBLIOTEK

# Klassiska Författare

i

# Svenska Witterheten.

[3.]

LUCIDOR
eller
*Lasse Johanson.*

STOCKHOLM och GÖTHEBORG,
A. BONNIER.
1835.



Lars Johansson

# HELICONS
## BLOMSTER,

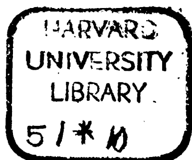
plåckade
ok
vid åtskilliga tillfällen utdelte
af
*LUCIDOR den Olyklige.*

---





GÖTHEBORG
CHARLES BACHMAN
1835.


HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
51*10

# BRÖLOPS-SKRIFTER.

---

GIFTE-ROOS
vppå
den ärborne, förnehme ok vählachtbare
Hr *THOMAS PEHRMANS*,
förnehm Kiöp- ok Handelsmans,
så ok
dygdfäst, skönprislige ok kyskinte Möö,
*MARGARETA NILS DOTTERS*,
den åhreborne, välachtad ok välförståndig,
Herr *Nils Jonssons*,
förnehm Kiöp- ok Handelsman i Stockholm
kiärälskelige Dotters,
Brudlöfft- ok Hedersdagh som i Stockholm d. 29.
Octob. Åhr 1688. fijrades
Rosad af
*Astkold. Skaldkiär*
*den olycklike.*

At giffts är en ting som verlden ey kan mista
Alt hvad här finn's, ifrå thet högsta till thet
sidsta
Thet giffter sigh ihoop. Sij *Foebus* gyl'ne Strål
Giör Dagh- ok Tim- ok Ögnebleklik Gifftermål
Med Jorden, som vtaff hans Säd seen fruchtbar
föder

Hvar medh hvad lifnad haar sig närer, stundom göder
Gräs, Örter, Blomster, Trän, ok hvad meer synbart är
På Verldens runda Kloot är Barnen som hon bär
För vild, ok spake Diur, för Foglar, Orm- ok Maskar
Ohyror, Flugor, Bijr ok hvad i vatnet plaskar.
Siön giffter sigh med Skyn ok Skyn med Siön igän
Eld älskar Lufften, Lufft är Eldens bästa vän,
Diur löpa medh hvar ann', Fisk leker, Lufftfät paras
Allt makar sigh ihoop, hvad Son's-Nampn bär vil Faras
Uthafl naturens drifft, den goda Gudz behagh
Den vandelbara Verd's bå' nöd ok öde Lagh,
Hvi skulle Menniskian sigh icke vilia giffta
Ohn sitt förgängli' Nampns åminnelse at stiffta?
Förvtan gifftermåhl kan Verlden ey bestå
Men genom gifftermähl all lust ok nytta få.
Hvad är för hiertans lust när man thet acktar ära
I träldom vthan tvång medh Frijheet kädior bära
Vthaff sitt egi godz sin Kiärstas len silkis hår
Som öfver all skön skien ok guula Gullet går,
Hvad för sötqväliand' qvaal är vthi kärleck brinna
Vthi en sådan eld som aff en Jord-Gudinna,
I siälen genom två Ast-liungand' Ögon tend

När hon-i hiertat blijr af samma låga brend;
O gamman vthan lijk' när man på Lilie-kinner
Seer Purpur-Roser groo ok sedan medh befinner
At thenna fägring står ok intet flyr sin koos
När färgan vissnar bort vppå en rosad-Roos.
Ack ovthtahlig frögd när man må säker kyssa
Twå Klippor aff Rubin, vhr hvilka man kan dissa
Hvad *Nectar* öfvergår ok gambla Gudars Bröd,
Thet mångens Lijff taar bort ok lemnar then fast död,
Hvad Nytta har tå then som en Dygd-mogen Maka
Ok Huuss-lijk Hustru får? Jagh tror fullvist den Kaka
Har myckin bättre smaak som hennes händer giord
Än en fuhl Bagar-Dreng; Hon dukar opp ett bord
Ok sätter maten på; then hon sielff snelt kan koka
Man tarfvar ey kring Byn i alla Gårkök snoka
För Kräs ok Lust-Maat skull; Hon bedder Sengen med
Ok vermer henne sielff; Tänck hvad för hugnad thet?
När hennes Svanduun-blööt ok Snöö-hvijt Armar liggia
I Örnegotes rum, tå höver Man ey tiggia
Olofligh Kiärleekz-Leek, hon vil hvad Kiärstan vil

Hon rettar honom tit ok retar ok ther til
At hvila; Gifftans Frucht seer man när Vaggan
rultar
Ok twå tree små på rad kring stool ok benckiar
tultar
Hvem frögdas icke tå när Barnen stamla Far?
Vist then som Tiger-sinn' ok Vildiurs-hierta har?
O dygd-sell Man som får en dygd-fullkommen
Qvinna
Som honom aff sin siäl ok han af hjertat minna
Kan, då är frögd ok lust förvthan någon sorg,
En dygd-skiön Qvinna är en Muur, et Toorn,
en Borg,
Hvart en bedröfvat Man vti sin sorg kan flytta.
En Man är Hustruns stöd, ok Hustrun Mannens
stytta
I moot- ok mädgång mäd, tå är rätt lustig lust
När Hustrun sukkar åt sin Mans ynkvärdig'
pust;
O Himmels-like frögd, o Engel-söte gamman
När två vthi en siäl medh hufheet lefva samman
När i två kroppar fins en enfold-dubbel-siäl
När Trälen Herr-våld haar, ok Herren sielf är
Träl,
Hvad Glädie finnes ther, hvar hvad som Man-
nen täncker
Hans Hustru vil för vth; När som thet Mannen
kräncker
Hvad Hustrun hans giör ondt. En dygdigh Hu-
stru är

En hielp, en tröst, en frögd, i lust, i sorgh, ok när
Man vti nöden stadd, som kroppen, siälen, hierta
Medh kiärleek, råd ok dåd styrck-frögdar ok frå smerta
Bevarar, lust i lust, en nöd-värn vthi nöd
Blijr stadugh i sitt sinn til thess then grymma död
Som all ting kufvar ned skär äckta bandet aff
Då gräffs gifft-kärleek ner ok giffte mäd en Graff.

---

BRUHD-FAKLA
vppå
Hans Kongl. Maytz. vår Allernådigste Konung
Troman och Högtbestälte Öfverste Lieutenant
öfver Thes Garde.
Den Högvälborne Herres, Herr
*CHRISTOFFER GYLLENSTIERNA*
Frijherre till Vla-borg, Herre till Eriksberg,
Valkala, och Erikzlund, &c.
Så och
Den Högvälborne Frökens, Fröken
*GUSTAVA JOHANNA OXENSTIERNA*
Grefvedotter aff Kroneborg och Lekö,
Frijherredotter till Kymito,
Jungfru till Tyresiö, Förøta och Höliö, &c
Lyk-sälle Brudhlöfftes-Dagh
Vptänd af
*Lucidor*
den olyckliger.
Anno 1669. den 17. August.

GILLIARE KUAAL.

O säll! O trefold säll! then som sig väl ka skilia
Från mödsamt träldoms ook som andra kall gilia
Säll är then som en gång haar lagt sit se gel neer
Och fört i önskad hampn sit skepp, then samma leer

Åth andras sorglig suck, han häfver ey meer
räddas
För bölior, vågor, vind och klippor; vthan beddas
I Astrilds svaan-blöt duhn och sofver vthan
sorg
Vthi en stolp-fast säng ey i en botn-lös
korg
Som Giliar' räddes mäst. Then rättlig vil be-
grunda
Hvad sorg en sådan haar, och huru margalunda
Hans sorg och ängsland' kvaal, gråt, kla-
gan, suck och pust,
Och huru lijten fins hans glädie, frögd och
lust,
Skal mycklt undra sigh på hvad för sätt thet
hender
At then som fahran seer ey strax tilbaka vender.
Men kiärlek är en ting som först lijk vijn
och miöd
Behaglig slider neer, då åtänks ingen nödh;
Men seen som Ögat först haar affat någon låga
Och hiertat taar emoot, då då begynns en plåga;
Då veet han näplig sielf hur' han är rätt-
ligh fatt
Han vakar mången kväll, och mången vin-
ter-natt,
Seen drömmer han om Daen, då gäller efter-
tänkia
Hur' han sin Kiärste (Kiärng, Möö, Jugfru,
Pijga, Änkia,

Ehvad som hälst hoon är) man en gång skal få see
Och måste tåla tit at hon giör aap och spee
Vthaf hans Gilie-Taal om han sigh så långt dristar
At slängia kiärleek fram, hon troor knapt några gnistar,
Fast om han hisligh svär at hiertat står i bran'
Och liusan låga tit så troor hon ingen gran.
Hvem kan ey tänkia sielff hvad fara then tilstöter
Som älskar then som ey med Vexel-Kiärleek möter
Tit händer värre medh, at hon ey såsom han,
Men älskar (O förtreet) ey honom, men en ann.
Då plågar afvund, då, då bär man svarta strumpor
Ar vedh god helsa sluk, då rutnar lik som pumpor
Hans hopp, då stygges han vedh godh ok kräslig maat
Fast om han vore hööst i porcelaine faat
Då har man ingen roo at sittia, gå ell' liggia,
Då måtte pennan fram och medh ord-prunkan tiggia
At man må vördas så at vackta Jungfrun op,
Och at hans siäl ännu blott vistas i hans krop

För hoppet som han haar at kunna lyckelig tiena
In till sin dödh och graff, fast om han skulle låna
    Vthaff en annars breeff ell' vthaff någon book
    Så mått' thet pråla högt, hvem skiäms ey vara took?
Men dhetta är ey nogh, om han then lyckan finner,
Först Jungfruns ynnest får, seen hennes kiärleek vinner,
    Då går dhet först rätt an då får han först förtreet,
    Han twiflar lijka fullt (fast om än hvar man veet
At Jungfrun älskar hårt) om hoon thet hiertligh meenar,
Han troor at Jungfrur är lijk såsom falska stenar
    Som skijna demantlijkt men äre bara glaas
    Som aff en lijten stöt strax gånga vthi kraas.
Thet täncker mången Karl: Men andra räddas mehra
Och fruchta allestäds att Jungfrun älskar fleera
    (Kan skee han giöret sielf) om hoon seer någe blijd
    På någon annan Karl strax börjar sigh en strijdh
Vthi hans siäl och hugh, han ängslas, suckar, gråter
Tit som en gammal Kiärng, åth minstone så låter

Han myeket ynkeligh, och veet ey hvad han giör
Så at han aff förtreet väl tusend gånger döör.
Om Tijden ville migh än några stunder gifva
Så skulle iagh ännu väl hundra plågor skrifva
Som krällier sådant Folck som frijar i hvar gåhl,
Och klagar öfver then som them ey troor, (af ståhl
Är hennes hierta vist) kan the en öfvertala,
Så säya the then som först kom han feck först mahla,
Och tao'na strax om ondt. Men Tijden gier ey til
At skrifva mehr therom, doch lofvar iagh iagh vil
En ann gång skrifva mehr, iagh måste then gång sluta
Och med ryggbockan neer til edra fötter luta,
Gudinnor som få see hvad Hasten ey skreef väl
Jag är alt Kvinfolcks Dräng och alla Jungfrurs Träl.

*Viderat Uraniam Parnassi in vertice Cypris*
*Cum Gnato pressâ plurima voce loqui*
*Illa globum dextrâ gestabat, charta sinistram*
*Implebat fulgens innumeris numeris,*
*Circinus & perpendiculum, baculusque Jacobi*
*Et tubus & schola quid docta Tychonis habet*
*Ante pedes: digito monstrabat signa Bootæ*
*Inque aurem tacito murmure multa refert.*
*At caput ille freqvens auresque scabebat & ungves*
*Rodebat vivos; immemor Ipse Sui*
*Sæpe tubum cæcis oculis admoverat, irâ*
*Tandem confregit, doctaque Musa fugit.*
*Tunc Mater alma Venus Cœlo delapsa furentem*
*Alloqvitur roseis sic Dea blanda labris.*
*Cur mæstas fundis lachrymas dulcissima Proles*
*An dolor hic tanto convenit ille Deo?*
*Heu Jovis: (at lachrymas tandem deterserat) eheu*
*Heu miseros clamat nil juvat esse Deos!*
*Nil juvat esse Deos inqvit, nunc spreta Majestas*
*Et meà chara Parens & tua spreta jacet.*
*Non Amathus, non celsa Paphos non alta Cythera*
*Post hac thura dabit, gloria nostra jacet.*
*Subdita sidereo qvondam non cedit Olympo,*
*Amplius & stellas nunc qvoqve Tellus habet,*
*Junguntúrqve duæ nitidœ sub sidere Tauri*
*An Mavors veneri Delius aut Veneri*
*Uraniam fallit, nimio splendore coruscant:*
*Et radiis Phœbi Martis & ille refert*
*Sidus, at illa Deas obfuscat lúmine puro*
*Clarior illa tuo sidere chara Parens.*

*Hinc Martes, Veneres, Phœbos conjunctio Terræ*
*Hæc dabit, Astrologum, sic schola docta docet,*
*Et nostras spernet leges & Numina Tellus*
*Atque suos solum tunc colet illa Deos.*
*Sed Venus innocuam mulcebat suaviter iram*
*An solus (quærens) invidus esse potes?*
*Insignis duplici Lauro Hic est MARTIS & ARTIS*
*Me Paridis pomo dignior illa Dea est.*
*Invidiam compesce Puer puerilia tractas*
*Numina vana sumus, Nomina vana sumus,*
*Vilius argentum est auro ast argentea Cœlum*
*AUREA sed Boreæ SIDERA Tellus habet.*

Felice aspetto della *Stella d' ORO!*
'E giunta col' Argentea in *fronte* al *Toro*
Il *Fæbo d' oro* & l' *argentea Luna*
Non ponno esser giunti senza speranza alcuna
Per certo credo che produceranno
Il *Cupidine* nuovo del' Iddio d' amore
O qvalche altera Deita magiore.

*Cessez souspirs, cessez sanglots, cessez mes amoureuses larmes*
*Qui les appas & douces Charmes,*
*d' une Deesse tous jours sans cesse*
*Ont tirés de mes yeux*
*Je suis en mon malheur heureux*
*Cessez Douleurs! cessez!*
*Vous ne me ferez pas mourir*
*Un Dieu m' a bien blessé*
*Mais ma Deesse m' a gveri.*

Himmel segne dieses Fest
auf dass best,
Lasse deinen Gnaden-Regen
Heil und Segen
Fallen auf diss hohe *Hauss*,
Treibe Sorg und Ungelükke
weit zurükke,
und zum Lande gar hinauss.

Lass es stets im Wolergehn
blühend stehn,
Lass der *Güldnen Sternen* Funklen
nie vertuncklen,
Mehre ihren güldnen Schein
so wird *Mitternacht* recht pralen
und mit Stralen
heller als der *Mittag* sein

*[illegible] Hast.*

BILLIARE-KUAAL
uppå
Hans Kongl. May:ts vår allernådigste Konungs
Högsttrodde Man och Landzhöfdinge
öfver Viborg, Nyslott och Kymmenegårdz Lähn,
Then Högvälborne Herres, Herr
*CONRAD GYLLENSTIERNA*
Frijherre til Uhlaborg, Herre til Nynääs,
Åhrääs, Churöön och Vartofita, Riddare, &c.
och
Högvälborne Jungfrus, Jungfru
*MÄRTA CHRISTINA ULFFSPARRES*
Bohren Frijherredotter til Herresäter, Jungfru
til Nääs, Nyborg och Rööstеen.
Högst-Lycksälle-Brud-Löftes-Dag
Continuerad
Af
LUCIDOR *then Olyckelige.*
Den 18. November. Anno 1669.

Här kommer iag igän, som för har varit framme;
Och vil i thenna kuäll fulltöllia Gillie-Glamme
Som iag begynte sidst, när som på breda Steen
Herr Gyllenstierna stod, fast iag är något seen
Jag hälder lijkväl ord, ta'er tijden som han faller,
Ord-kuäde kuäder så; alt'd bättre seent än aller,
Ond kommer tijdlig nogh och altijd alt för bråt,
Men aldrig kom ännu förseent thet som var gåt:

Then mykkit låvar uth, han plä'er full stundom liuga,
Stor' ord och lijtet värk thet tycks mig föga duga:
Jag är en Sanningz-Mann, osvijklig, uthan list:
Alt hvad iag låvar een och hålder, thet är vist;
Dy vil iag nu igän begynna hvar jag lyckte
Beskriva Gillie-Kual så mykke iag af ryckte.
Förfarit ha'er ther om, sielf ha'er iag't ey försökt
Hurleds hon börjar först, och seen bli'er trappvijs ökt:
Men nogsamt ha'er iag sedt hvad andra haa för plåga
Så at iag korssar mig för sädan Skiärs-Eldz låga,
Jag hijssnar än så snart iag täncker ther uppå,
Och ropar mäd god skiäl bevar mäj Gud ther frå.
Sidst skreev iag huru then som gilliar måst förtvina
För'n han fåer Jomfruns Tahl, el' en gång han få sih'na,
Jag målte seen hans sorg, suck, ängslan, harm, förtreet,
Gråt, klagan, hans förackt, hans usl' eländigheet,
Hur' han förutan roo måtť liva uti sorgen
Och effter alt förtreet doch lijkväl rädd's för korgen;
Hans tvivel-hug och mod, förtvitlan ok hvad' meër,

Hur' han rätt Staf-Karls-lijkt upvaktar, tigger, beer:
Svart-siukan följde sidst, ok huru hon kan kuällia
Them som i strängd mål sin ädla frijhet sällia,
Hur hon en gilliand Svän å lykten så långt föör
At han än levandes vill tusend gånger döör,
Ther stadna pennan då, dy vil iag här begynna
At skriva meer ther om hvad som iag kan besinna
Hvad sådan Gillie-knal, hos them som svart-siuk är
Oorsaker, ok hvad meer förtreet hon med sig bär.
När nu en svart-siuk Svän af kiärleek ivrig bliver
Då ta'er han märke på hvad Jomfrun läser, skriver,
På hennes taal ok glam, på later ögne hvaru,
Troor hennes liufste ord skeen-fagra kiärleeks skaru.
Om Jomfrun sitter tyst troor han at hon föracktar
Hans när vist, ok kan skee på någon annan vacktar,
Är Jomfrun gladlynt strax blier han så svart-sott full
At tänckia sådant skeer för annan orsaak skull,
Om hon är lyd-säll märk då räknas thet för annat

Då svär han vid sig sielv hon haver nu förbannat
Hans kiärlek uhr sin hug, han bliver så heel rysk
At han tår stadigt troo hon älskar någon Tysk,
Är någon hyfs-lijk Dräng i huse tår han tänckia,
At hon sin låven vil för samma Drängs skul kränckia.
Och att han gilliar mäd, hans vahn-troo är så stor
At han för boleri förtäncker Jomfruns bror.
Leek-systren sielff kan ey väl undfly hans misstankar,
Stohl, bänkar, säng ok bohl alt hvad när henne vankar,
Ja hennes kläder må, jämt alt hvad hon kan nå
Ther kastar han miss-lynd sin' af-unds ögon på,
Om någon unger Karl kan råka til at tala
Mäd Jomfrun, tror han vist then samma Tup vil gala.
At lokka Hönan bort (tro vist) han tvivlar ey
(Fast Hönan int' å hans) at vara Hanerey,
Då rinner han full-ond begynner til at svärja,
Siu Tunnor tusend full, draer ändlig på sin värja,
Han sänder Vig-breev stad at mana Karen uth,
Fast om hans hare mod seen spelar bancoruth,
Han troor sigh mäd god skiäl för Jomfrun kunna fekta,
Ok at ey Odens svärd så skarpt som Astrilds skäkta,

Vil mörda then som ey ha'er honom giordt
emoot;
Är ikke dhen ra-galn som plågas af svart-soot?
Bli'er thet tå seen förlijkt så ta'er han på hå-
vera
För Jomfrun lijk som förr, thet kallas courti-
sera;
När Soolen reeser up, in til hon går i säng
Står han med hatt i hand, lijk som een Lege-
dräng
Och vaktar Jomfrun up, han skattar för stoor
lykka
Om han kan ha'a then grace, at hon vil en
gång nikka
Åt honom, hvad hon giör måst haga honom
väl,
Han svär sig vara död förutan hennes siäl.
Som livnar honom änn: Om kiärsten nånsin
gråter
Då måst han hava akt at han strax värre låter;
Men om hon glaad-lynt leer, då mått' han skrat-
ta högt
Som voor' han kittel-kåt, fast thet går någo'
trögt,
Alt hvad hon talar, giör, alt hvad hon snart
sagt tänker
Måst han rätt grant förstå, att han ther effter
länker
All åthbörd, ok ther hoos väl veta hennes
lag
På thet han uti alt må tiäna til behag;

Han mått' gee dubbelt ja til alt hvad hon bejakar,
Tree dubbelt neka mäd när hon en ting försakar,
At hvita Svanan svart, ok svarta Korpen hvijt
Ther måst han svärja på, seen med sin största flijt
Gee akt på hennes håg, om hon har lust til spela
Så mått' han kunna, slå på Lutan, pijpa, fehla,
(Och sätta daglig dagz sit segel effter vind)
Män när hon vill, så mått' han stikka pijpan in.
Hur' kuellier mången sig, at han må prunkord finna
Och roosa Jomfrun rätt? Fast hon säg aldrig spinna
Så mått' han säya lill, at hon är arbetsam,
Och fast hon är ett Våp, hon är så spaak som Lam,
Om hon är någe kåt, så måst hon heeta vänlig
I fall hon osnygg är, så måst hon kallas reenlig;.
Om hon hög-dragen, stålt, hon är aff ädelt modh,
Är hon af ringa ätt, sägs, hon är af stoort blod
Fast fa'ren slaktar Fä, men om han varit Bonde
Så måst han hålla mäd, hon är aff främsta stånde,
En ister-bukot, lång, mått' kallas lagom stoor,

En duärg-liik täck och nätt, än then som kattlijk gloor
Snö-vind- ok blöt-ögd til, berömmes för skarpsiktig,
Then aldrig sade sant, måst nämpnas rätt upriktig,
En stammand Suada sjelff, en halt Vulcans gemåhl,
En girhug sparsam, then giäffmild som penning-snål,
Om hon är glose-klook, så mått' hon heta Pallas,
Then som Alecto leed, hon måste Frigga kallas.
Han måst ok mästerlig med söta smikker-ohl
Uphöya theras dygd som skiner lijk en sohl',
Ibland all Kuinneköhn them kalla Jord-Gudinnor,
Och säia Jomfrun är för alla Möör ok Kuinnor
Ett skönhets-mönster, jämt en spegel aff all dygd,
Then måst fullkomne kropp som himlen haver bygd,
Naturens undervärk ok högsta mästar-stykke,
En Engel then som ha'er allena menske-tykke,
Roos, Lillie, Engelbarn, siäl, hierta, andra Jag,
Min hug-siäl-ögnelust, min sohl som giör min dag,
Min stierna, min planet, mitt alt måst han'na nämpna

Om han vil haa faveur, min Höna, Gås ok
Grijs,
Är intet mehr i brunk ok aktas ey en — — —
Med slijka prunk-ord mehr som kallas comple-
menter
Mått' then som gillia vil då vara väl bespänter
Är ey then ynka värd? Ha'er ikke then stoor
kuaal?
Som thet ey hafver lärd, ok törs ey med slätt
taal
Ok ord-roos Jomfruns dygd ok maak-lös skön-
heet prijsa,
Män nödgas fast han ey är booklärd med en
vijsa
Berömma hennes kropp, som man fast daglig
hör,
At then som intet veet hvad vijsor är, them
giör.
All fägringz-roos mått' han väl kunna på sin
nagel
Ok kalla hennes hår (som sträfft lijk Märre-
tagel)
Gullträdar, silki-lehnt, ok Astrilds vidior, seen
Mått' alla stiernors ljus ok gyllne solens skeen
Förmörka lijk som måln för hennes ögne-strå-
lar,
Fast hon dråp-ögon ha'er, lijk som tuå Dal-
karls skålar,
På hennes kinner måst bå' Roos ok Lillior gro,
Fast kinbenen see uth, lijk som en skällåt So,

Måst ey Coral, Rubin, ok Skarlakz-färgan blekna
Moot hennes läppars färg, lijk åhlskin? Hvem
kan räkna
All tokot Gillie-kual? rätt hans sielff-egne kropp
Giör honom een ny sorg: Om han vil hava
hopp
At haga Jomfrum väl, måtte han ha Gillie-klä-
der,
Håår-luva, Båver-hatt, therpå en brokot fiäder,
Som han på huvu bär, ok ligger tidt på strå,
Seen à la mode band, couleur de feu, ponseau
Jemt andra färgor mehr rynck-skiortor, liugar-
ärmar
Af Cambrys-duuk, Cotton, ok huad huar els
med härmar
Alt vthländskt lapperi, är ikke thet stoor sorg,
När som en fattig Pilt ey sådant får på borg
Ok lijkväl prunka vill? all Gilliar' äre rijka,
Then som minst pråla kan han måtte segel
stryka,
Skull' han ey få grå hår, när som en klädning
mehr
Än karlen gäller sielff, hvem veet ey at så
skeer?
Thet är så verldens lopp, ak ak dy värr så
går'et
At Jomfru Folket måst Hunn skåda effter håret!
Thet är ännu ey alt, än hörer mehr ther til,
Han måste smöria väl som rättlig köra vil
Els stadnar hiulet tuert, huad kostar marknadz-
gåvor?

Huad Bind-brev? spela grönt? tidt är en Gilliats
håvor
Knapt knapt fem fyrkar värd, lill mått' han
spela koort
Då går mång' ärlig slant par discretion ok foort,
Han mått' aff hövlighet ju låta Jomfrun vinna?
Huad kostar Ny-åhr, Jul, ok slijk: Hoem, kan
väl hinna
At slikna sådant alt? Ett hade iag snart glömt
Som til en lärdom bör för ingin vara giömt;
Hon spelar fast, män ey vil höra sanningz-gi-
gan:)
Then Jomfruns yn'st vil ha, han laga väl med
Pijgan
Ok mata henne ha, så bär hon breven fram,
Skull' Posten ey ha' löhn? Thet vore nästan
skam?
Ak tänk man hvar ok en, giör sådant ey be-
kymmer?
Stoort under-stoort är thet at ikke mången rym-
mer
För tusend' pokker bort, män kiärleek är så
stark
Att han, magnet-lijk dra'r uhr pungen Mark
från Mark:
När en nu längi nog mäd sådan kuaal haer
gilliat
Så föregives tidt at Jomfrun ey är viliat
At gifta sig så bråt, stå tusend pokkor til,
En Karl som vore galn, han kunde så blij
vill.

Jag såg i sidstes en som frija til en Ånkia,
Män när han korgen feek, då ville han sig
dränkia,
Män vatnet var för kalt: En frija til en Mö,
Feek Kalv-skin, ville seen förtviffadh tröstlös
dö,
Han kokade förgifft som skull' han Ast'-eldh
stilla,
Men när han tog't i mun så smaka thet så
illa
At han thet sputa bort, ok åt ey mehr theraff.
Slap så at han ey då i krukan feek sin graaff,
Seen greep han til ett reep, (förtviflan intet
skuvar)
Band fast'et om sin hals men haxa seen at
truvar
Så dö ok hov'et bort, tog ett tre alns långt
svärd,
Ok satt'et moot sitt bröst at stikka sig i hiäl.
Män rätt så snart han såg uppå thes blanka
klinga,
Då räddes han at hon i stykker skulle springa,
Sa'e thet vor skada throm iag har ey slijk i gän
Hängd' henne så sin kos, ok liver altså än.
O! säll, o trefold säll! then som sig väl kan
skillia
Från mödsamt träldoms-ook, som andre kalla
gillia
Säll är then som en gång har lagt sitt segel nehr,
Ok fört i önskad hamn sin båt, thensamma
leer

Åt andras sårglig sukk, hon hõver ej mehr räddas
För bullior, vågor, vind ok klippor, uthan bäddas
I Astrild Svaan-blöt duhn ok såver uthan sorg
Uthi sin Kiärstes famn som Astrilds säkre borg.
O! o-uth-talig lust, O gaminan obeskrivlig,
O! obegriplig frigd, O! glädie som otvivlig,
O! fria Hymens band, O! liuve träldoms lag
At skriva meer om tig är pennan min för svag.
Then mehra veeta vil han må thet sielver pröva,
Om han ey kan så snart ok vil til intet töva,
Så veet iag intet råd at han kan blij förnögd,
Lill veet iag at han bäst om sådan giffte-frigd
Kan thetta ädla paar som brinner med en låga
Ok Himlen sammanfäst, når Åhret kring går, fråga,
Så lärer han utan tvijk få höra ok få si,
At the som äre två då lära vara tri.
Mån dygd-fulkomne Fruer, J himmel-sköne Fröken
J liuffste Jungfru Folk, som dygd ok skönheet öken,
Jag legger thenna Skrifft som Eder ringsta Träl
Til Edra fötter neer, ok bjuder så fahr väl.

*Enigme pour les Dames.*

*L'Amour m'a engendré les sujets de la terre*
*Les plus beaux enfanté dans une douce guerre,*
*On ne me peut pas voir, ny sentir ny toucher,*
*Mais bien ouir, encor mieux l'on me peut gouster,*
*Je suis tout merveillieux car mon pere est ma Mere,*
*Et ce qu'est encor plus, ma mere aussy mon pere,*
*Je ne ci qu'un moment, car en naissant je meurs,*

*Et n'ayant point de coeur, j'ay pour tombeau le coeur:*
*Mais en mourant moy mesme je peux donner la vie*
*A ceux qui' m'ont produict, le monde à grande envie*
*Pour mon enfantement, mon corps n'est que de l'aire,*
*Je tonne doucement passant comme un esclair.*
*Je ne sçaurois jamais estre donné à personne.*
*Sans que luy qui me prend en mesme temps me donne*
*Les Belles qui sçauront cet enigme expliquer*
*Auront à leur plaisir mille & mille baisers.*

---

*Lust-Skempt ok Lyk-Roops-Rijm*

På

Hans Kongl. May:tz Troo Mans ok General Inspectors över Småtullarne i Sverige, Finland ok thes underliggiande Herradömmen.

Then Edle ok Välborne Herre,

Herr *CRISPINUS FLYGGE*,

Til Västervijk, Boogård och Kymmermåhla.

Så ok

Then Edle ok Välborne Fruu,

Fr. *SIGRID EKEHIELM*,

Til Ekesberg ok Figgetorp, &c.

Högst lycksål-prydlige Vijgning ok Bruudlöfftes Dag som var den 3 Septembr. Anno 1671. på Ekesbärgs Sätegård.

uppsatte aff then semper-lustige

CLARIMOND.

i högsta hast.

Gud signe edert lag
Högädle, Brud ok Kuinnor,
Jempt liufste Mös-Gudinnor,

God dag, god dag, god dag!
Förlåt'n at iag så dristigt,
Dok frij ok inte listigt
Framkommer i Eert Lag.
Hvi sitt'n J så ok måven?
Jag troor ey at J såven,
Betänken Eder rätt
J måst'n Eer såleeds ansa
När J på staen sku dansa,
At hvar är lätt ok mätt.
Vill' händern platt förgäta
At gifva munnen äta?
Dok! fast iag intet spör
Så kan jag lell til vissa
Aff fager-måttan gissa,
Att J fått frukost för.
Nu, taen, ok stick'n i munnen,
J höff' ey gå til brunnen
At drikka Vijn ok Öhl
Så mykk' J orken drikka,
(Ok Spijssöhl om J hikka)
Fins, elss taag mig en Bööl.
Men om iag ey skal liuga,
Så troon J iag vil truga
Eer, ok är maaklööss plump.
Sant är't när iag't besinner,
Om man mig hövisk finner,
Så är'et rätt en slump.
Dok troon mig ey för illa
Om hierne-vill ok spilla,
Fast iag haer en stoor truut,
När iag then sätter vijte,
Så veet iag (fast thet lijte)
Lell både kaass ok huut.

Fråg'. J hvad som mig drivit
Til hvad iag här haer skrifvit?
Min tienst som iag Eer bör,
At komm' Eer til hiss ankar,
Som sittien diupt i tankar,
Lijk som förlova' Möör.
Dy beer högstädle sinnen
Jag ödmiukst thet i minnen,
At intet ondt är meent,
Som mången thet kan tyda,
Dok vil iag dommar lijda
När skiäl ok samvet reent.
Taen dygd-kysk-ädle-Kuinnor
Ok liufste Mö-Gudinnor
Then Gåtan som iag gier,
Om någon mig förtänker,
Aflovar iag ieg skänker
Ey någon Gåta mehr.

*Gåta för thet ädle ok dygd-fulkomne Fruentimre.*

Jag är en liten ting, dok finnes ok så stora,
Hvar som iag bliver kvar, der är iag ey förlora,
Om man mig ey taar bort: Jag är trind, aflong guhl,
Styff, stundom hvijt ok svart; men blöt så är iag fuhl
Alt Kvinkön älskar mig, en lagom Barne-Flikka,
En Mångelkona, Kiärng, en Jomfru låter stikka.

Mig både fram ok baak, Bond-Tösor har mig
kiär
Ju högre Frustu-folk ju meer iag älskad är
Så längi iag väl styff ok intet altför trubbot,
Män kröker iag mig, ok är bliven aldels stubbet,
Så vräkes iag sin koos, då älskas iag som mäst
När iag är stadig skarp, då håls iag vara bäst,
Om iag rätt väl går in hvart the mig vela
krysta,
Tags iag i hand ok munn, tå vil mig ingin
mista
Då speta the mig sta på sig bå baak ok fram,
Ok lijda heller thet än klypningen ett Lam.
The kenna stundom ät om iag är rätt väl inne,
Ok om iag sitter ey rätt effter deras sinne,
Dra the mig ut igen, om knappen intet god
Så sökes strax en fan, iag kan ok rista blod
Om iag krysts alt för brått, ok kommer in i
hullet,
Dok blijr ey såret stoort, ok knapt någ lijte
svullet
Jag måst gå tvert, på snee, men går iag ända
långt
Då ropa the *Iodut*, ey måst jag gå för trångt.
Then som haer lagom längd ok tioklek, men
väl styva,
Ok slida sakta in, ey heller Tyget klyva,
The hahl ok släte, som haa en god stadig
knap
The rosas at the bäst kan tiäna til hvar lap.

Then Jomfru såsom först kan thenna Gåtan
gissa,
Hoon skal få tusend slijk uti sin Nåle-Byssa,
Jag är ey uthaff Gull, Sölff, Koppar eller Ståhl
Teen, Sten, Trää eller Bly, Jag är en K-N ...

*Lyckönskan til thet Edle Bruud-Folcket*

Til then edle ok välborne

*Herr Brudgummen.*

Bandet som Gud sammanknutit,
Skal af ingen bliva brutit,
Låt haat, avund illa villia,
Hvad Gud bant kan ingin skillia!

Til then edle ok välborne

*Frv Bruden.*

Gud som förra bandet knööt
Ok thet samma sönderbrööt
Edla Frv gjord sorgen stoor:
Nu täks Gud Eer sorg borttaga
Hans välsignelse vil laga
At J snart mäd frögd bli moor.

# Til bägge.

Liven altijd säll til samman
Liven uti frögd ok gamman
Uti glädie uti lust
Fri från ångslan, sorg ok pust
Dy
Jag kan ey mehra önska
*Än at Eert ädla Huus må evigt grönska.*

## *Himlischer Götter-Sluss*

Uber dasselbige erfreüliche Ehe-Bündnis

An Hochfeyerlich- auf Ekeberg begangenem Hochzeitlichem Ehren Tage, welcher war der 3 Septembr. An. 1671.

in hochansehnlicher Glückwünschender Gegenwart auss dem Parnasso dienstwilligt übersändet

Von

Cupidinis Geheimb-Schreiber

AMINTOR.

Di helle Morgenrööt zoh' ihre Rosen-Wangen
Vor Febus Wagen her, dem, willigst zu entfangen,
Di gantze Götter Schaar mit Lust entgegen kam;
Da jder seinen Sitz nach seiner Ordnung nam.
Bald fing der Jupiter, nach dem Si alle swigen,
Mit disen Worten an: Ihr Götter di der Wigen,
Und Eh- und Tooten-Bett der Menschen vorgesetzt:
Ihr visset wi Kupid nun neulich hat verleszt,
(Doch durch den güldnen Pfeil) dort in dem kalten Sweden
Zwee Hertzen, so doch eins; worüber mit vijl Reden
Saturnus sich beswärt, als hätt Er blooss Gewalt,

Bey disem starken Volck; warumb? weil Er
mehr kalt
Alss eintzig ander Gott, und klagt, das Liebreitz
Feuer
Fast nirgend nicht so starck, so heiss, so ungeheuer,
Alss eben an dem Oort wo strenge Kälte brent;
Weil Kält das Feuer schärfft: Ja dass was Mors
getrent
Alss sein verwanter Freund, durch seiner Sensen
rasen,
Im dem er Band und Brand zerstückt und aussgeblasen.
Hab Liebreitz doch auffs neu ein neues Feur
gemacht,
Und dieser beider Hertz in eine Kette bracht.
Ihr kenn't den werten Man, der KRISPIN
FLUGGE heisset,
Den, trotz dem tollen Neid, gantz Sweden redlich preiset.
Ein Man von Edlen Bluth, an dem selbst Momus nicht,
Mit seinem scharffen Zaan jemals vas auss gericht.
Dem ist Saturn nicht hold, weil Ehr ihm ausserkoren
Ein' Tugend Edle Seel, mit der Er sich verswóren
Zu leben; Der an Witz und Kunst auch Pallas
weicht
Und Der die Venus nicht an Tugend Wasser
reicht.
Nun redet alle frey ob Astrild vass verbrochen
In dem Er Si verband. Alss dises war gesprochen

Rief aller Götter Schaar; Weg! mit Saturnen
Streit.
Weil Er unfruchtbar ist, libt Er Unfruchtbar-
keit.
Drauff fing der Götter Koor erfreulichst an zu
singen,
Vnd der Feld-Götter Hauff begunten um zu
springen,
Mit langer Faunen Rey; di Nymfen über all
Di sungen recht mit Lust, durch Wexel-reinen
Schall

*Koor der Himmels-Götter.*

Kom! Hymen kom! zu unserm Tantz,
Dass grosse Sonnen-Licht
Weicht deiner hellen Fakkel-Glantz;
Di Zynthia verhült für Schaan Ihr angesicht.

*Koor der Feld-Götter.*

Kom! Hymen lass der Städte Pracht;
Kom zu uns auff dass Feldt.
Esliebt, eshertz, esschertzt, eslacht
Ein Schäfer hi, wi in der Burg ein Heldt.

*Him. Gött.*

Di Welt würd, Hymen, gar geswind
Ohn dich zu Grabe gehn;
Wi Schatten, Nebel, Rauch und Wind,
Nicht lange bleiben stehn.

*Feldt-Götter.*

Kom! Hymen sonder deiner Macht,
Wär unsre Feld-Bau-Kunst,
Und dise Welt mit ihrer Pracht,
Wi Snee, wi Tandt und Dunst.

*Beide.*

Kom Braut-Gott und erkwikke,
Di Lieb-beseelt.
Kom! Braut-Gott kom! erstikke,
Was kränkt und kwäält.
Schütt' auf des Edlen *Flüggens* Hauss
Deinen reichen Segen auss.

*Hymen.*

Lebt! wachset und blühet!
Herr *Flüggens* Hauss das wachs' und grün
Biss dass sich di Ewigkeit mühet,
Den Lauff der Zeiten ein zu zihn,
Und Beid Euch in den Himmel hebe.
Herr *Flüggens* Hauss grüne, wachs' blühend und lebe.

*ASTRILDS Skall-Gång*

uppå

Then Ehreborne, Achtad och Lagfarne

Herr *JOHAN UTTERKLOW*,

Välbestälte Vice Laghmans öfver Vermeland

Så ock

Then Ehreborne ok Dygderijke Jomfru,

Jomfru *INGRID BOIJ*,

Högprydlige Brudlöfts Dag.

Til Lust framstält

uthi hast af

SILVANO.

Stockholm den 4. Februarij, 1672.

Nys när som iag omkring sorgsint lustvandla geck
När vid Parnassi Foot hvar iag i synen fek,
Uth med ét gammalt trä en rulla fijnt papper,
Strax tänckte iag sij här hvad lyckan tig nu gier,
Thet är vist någon Skrifft som PHOEBUS haf- ver tapt
Jag tog iag löst' iag läst' it men rät knapt knapt knapt

Hadd iag min syn ther fäst förn såsom jag
fek sij
At Majen Son han kom heel sorglynt ther
förbij
Så snart han mig man såg så frågad' han med
flijt,
Hvem som iag var, ok hvem som hade fört mig
dijt,
Jag gömde mitt papper ok svara ther uppå
(Hvad som i brevet stog skal J väl veta få
När som iag får mehr tijd) män hören om J
vil,
Mercurius tog på ok talte mig så til.

Hör mig hvad iag talar om,
När som sidst Gudhopen kom
Ifrån theras Råde-kammar,
Hvar som Jupiter anammar
Alle theras klag-besvär,
Hör mig hvad som hände thär.
Jupiter han gieck allfrämst,
Seen them andra til then sämst,
Parvijs åt Saffir-Portalen,
In uti blåvälvde Salen,
Som är obegrijplig stoor,
Hvar the alle samman boor,
Jag (ty värre) var Prestaff,
Män trädd' ifrå Salen aff
Effter iag had' någe giöra
Nytt til Helicon at föra,
Ok här när vid thetta Håll
Hafver mist mitt Protocol.
Dy iag måste giöra alt
Hvad som blifver man befalt,

Män om tu then lyckan vunnit
Ok mitt Protocol haar funnit
Giff mig't hijt iag taar dig mä
Dijt hvar alla Gudar ä.
Effter han så flitigt bead
Ok utaff *Ixion* saad'
Ok för *Tantale* straff var rädder
Til at bliva vattuklädder
Gaff iag honom thet igen,
Sedan förde han mig hän
Öfver Siö, Strand, Skog ok By
Högt i vädret up i sky,
Hvar som alla Gudar vore,
Så the små som ok the store,
Jag geck smög mig in i vrå
Skåda seen med flijt uppå.
Jupiter satt på en stool
Handen stödd' han på ett bool,
Ok satt rätt i diupa tankar
Hvar han skulle kasta ankar
Svaan-Hamn, Gul-regn ock Vit-Koo
Them vil han ej mehra tro.
Juno satt lijk som på vakt
Gaff med svart-siukt öga akt,
Män Saturn han sof ok snarka
Så at alt i salen knarka,
Venus fählas lijk ett Took
Pallas laas uti en book,
Bacchus satt med Sång ok drack
Hölt med sin Silenus snack,
Mars hadd' nästan ingen sysla,
Utan geck för sej ok myssla,
Men Vulkanus söp Tobaak,
Så at röken stod i taak,
Astrild lop i medlertijd

Lijksom ville han i strijd,
Tog sin Koger, Boga, Skäckta,
Drog på dörren til at fläckta,
Han allena med Mercur
Ok seen iag som stod på luur:
Kom sa' han till mej kom sij
Hvad för lust här lärer blij,
Astrild går nu stad at skalla,
Du ska sij hur' Diuren falla,
Jag sa' gärna går iag mäd,
Män säg mig hvi gör han thät?
Han vil hemnas för sin moor,
Effter en på Jorden boor
Som i kysk- ok skönheet vinner
Prijs för alla Stor-Gudinnor
Ok fast hon aff spaak natur,
Lijkväl sargar många diur:
Therför' är Diana vreed
Ok Fru Fröja giordt en Eed
At hon redligt skulle hemnas
Mehra tårs här om ey nemnas
Thetta sa' Mercur ok teeg
Seen med stora skred fortsteg.

När vi så hade gått igenom mark ok skogar,
Dy Astrild gek i krook ok slog på många bogar,
Snart up på höga bärg, snart neer i diupan daal,
Snart hvar som jordfast grund, snart på en ljsa som hahl,
I korss ok uti krook, tog seen på vänstra handen,

Ok kom så ginast våg neer til then salta stranden,
Ther såg han intet långt ifrå en långan broo,
Ett Footspår (ha skreek han) thet är en VTTERKLO
Nu råkat jag vist på, then then then mått' jag fånga,
Hur' offta haar iag sökt, hur' mång mång många många,
Hur' många gångor haar iag sökt then til at få,
Nu skal han aldrig mehr min skarpa pijl undgå
Knapt hadd' han thetta sagt så tog han foort på ränna,
Jag kund' ey veta hvart förn som iag sågen spänna
Sin Boga, og han skiöt, män effter han är blind,
(Dok veet iag intet väl om vädret eller vind
Förd' pijlen sidt på snee) så kund' han intet drabba,
Män aldrig kan en troo hur färdigt han sig snabba,
Lad' andra Skäktan på skiöt lijkväl åter feelt:
Thet hände mig ey förr saa han, iag haver deelt
Ok kluvit med min pijl mång' hiertan i två stycker,
Men nu går ingen rätt, och som mig här ved tycker
Mått' någon större Makt ha thetta Divr i skyd,
Ok skal iag intet meer i verlden bliva lyd,
Hålt här är än mitt Blåss thet måste galit hända
Om iag man' råkar minst om ikki thet skull' tända.
Dy sköt han tridie Skått så Eelden fasna kvar
I hjertat, då såg iag at thet en Vtter var,

Färty han sprang i siön ok ville eelden slekka
Men hade visslig dött om han ey orkat rekka
Til Bojan som han när ok uth med stranden såg,
Dijt sam han efter ther ett Skep som kostligt låg
Thes nampn *Fullkomligheet* ok *Bojan* gaff mig tankar
At alla dygders hoop ther lågo fast för ankar;
Som ok i sanning var, men Vthren kund' ey troo,
At blifva fången ther förn som *Hans Viterkloo*
*Vijd Boijan* hennä fast, ok Boijan Bojer fatte.
Var thet ey underting? Dok hvad som än thet måste,
Så nåkad' aff Hans eeld ok Boijan uti brand
Då förde som the fast them Astrild stefft i land,
Ok var rätt seger-glad at han så lykligt vunnin,
Men sedan veet iag ey hvart uth han är försvunnin,
Jag veet at thesse två nu äre blefne ett
Men intet veet iag hvad seen mellan them är skett.

Then som mehra veeta vil,
Huru Astrilds Jagt gik til,
Han må Eer Herr Brudgum fråga
Som nu brinnen af hans låga,
Jomfru Bruden kan ok så
Säiat utan til at spå.
Säl är then slijk boijor bär
Bojor som hans frijheet är
Säll är then som slikan boija
Får uti sitt huus ok koija,
Then kan i all olyks stund

Ankar sänka ti fast grund.
I Herr Brudgum har en sköld
För stark vinter, frost ok köld
Thenna Boija kan Eer värma
Ok ifrån all köld beskärma,
Mehr än femton dubbelt Boy
Ok allt Vijn hoos *Frantz de Moy.*

Herre välsigna, beskydda, bevara
ifrån all fahra,
Brudgum ok Bruden ok lät dem mäd roo
san byggia boo
Låt them i lust utan pust ok i gammann,
lefva tilsamman,
Til thes tig nådigt teks efter tin villa
Them saligt skilia!

*ASTRILDS Grufve-Gång*

Uppå Hans Kongl. May:tz Troo-Tienare ok Högbetrodde Inspectors öfver Stora Koppar-Bergs Koppar-Räntan,

Then Åhreborne, Högachtad, ok Högtbetrodde

Herr *JOHAN TROTZIG*,

Ok

Then Åhreborne ok mykket Dygdrijke Jomfru,

Jomfru *MARGARETA FUNCK*,

Sahl. Herr Albrecht Funcks,

Fordom Högförnehmme Råds-Herres här i Stockholm efterlefvade Dotters Glädiefulle Vijgnings Dag den 16. Junij Anno 1672.

I flygande Hast vpteknad
Aff En
*Väll önskand Vän.*

Ha, ha! hvad höör iag nytt, om Astrilds nya reesa?
Ok huru han snart fått på then bå näs'- ok neesa.
Jag haer ey länge Tijd, dock vill'n J höra på,
Så skol' J hvad som händt som snarest veta få.

I veten all ihoop thet stoora Koppar-Bärge,
Mehr höfs ey tala throm, I veet thet är i Sverge:
Dijt fek lill Astrild lust at dra ok ville sij
Om han ey tiänte väl en Grufve-Dräng at blij.
Han hade hört at ther then Svenske Venus fö-des, *)
Hvar timma, dag ok stund, ok modren aldrig ödes,
Män altijd havand tiok å nyo föda kan,
En ny, ok åter ny, ok allesteds en an.
Han drog åstad, kom dijt, kleeff neer i mörka gruvan,
Ok hijskna åt thes gaap, bleeff endlig rädd om lufvan,
När han i diupet kom, lell gekk han fam-land foort,
Til thes han nådde fram til en hög fahrlig oort,
Hvar salta vatne dröp, uppå hans lilla skalle,
Men hvad meer fahrligt var, så gifven akt på falle:
Thet var en mörker groop, som var full nå-got lång,
Men intet myckit bred, diuup, lijkväl tem-lig trång:
Alt op i bredd var hon aff salta vatne fuller,
Som småningom flööt dijt, förutan bruus ok buller,
Then stackars Astrild föll framstupa heelt dijt in,

* Venus är hoos Chymistren Koppar.

At bredden skrapa't af hans näsa hud ok
skinn.
Ther låg then arma pilt, dok råkad' han aff
slumpen,
I thet han plaska fram, på sidan Gruve-pum-
pen?
Då kåsta thet först på, han pumpad innan
kort
(Så taalt han för sig sielff) lär thet här bli-
va tort.
Men fåfängt var hans hopp, dij han kom ey på
grunde,
Emedan som han trött ey mehra pumpa kunde,
Då var han illa ställt, ok uti största nöd,
Dok lykkan honom då som snarast handen
bödd.
Dy i thet samma kom en man som Gruvan
åtte,
Feek sij den nya gäst, ok fråga i hvad måtte
Han hade kommit dijt, men Astrild sva-
ra så
Ach! lätt mig torka mig först, sen skall
J't förstå
Dy iag nu ryss ok fryss, ok hela kroppen skäl-
ver,
Jag haver vattn fått i magan ok inälver
Dy fördes han med hast dijt hvart maassug-
nen bran
Hvar han en stooran eld som *Funka* för
sig fan.
Han torka sig först sielff, seen Bogan ok sin
Skäkta
Mäd hvilke han kan alt hvad som han vil be-
mäkta

Seen såg han på alt hvad ther giordes: ingen ting
Lät han oskådat blij, löpp här ok ther omkring
Han gaff på Rosten akt, såg åt hur malmen smältes
Hur Gåårkoppar mäd vatn i runda skivor filtes;
När han nu hade sijt, alt hvad han ville sij,
Thet faller alt för svårt för mig at kunna blij
En Gruv-Dräng som iag först när som iag hijt kom ärna,
(Så sade han,) Lijkväl så ville jag full giärna
För hvad som mig är skedt, betee min tacksamheet
Men veet ey väl hvar mäd, dok ja sij här iag veet.
Strax spent han Bogen op ok skiöt så at thet Funka,
Ok Pilen drabba vist, så elden tog på siunka
Neer i Bruuks-Herrens bröst: *Så giör iag Eer til Träll*
*För thet j giord mig fri* (sad' Astrild) *ok fahr väll.*

O! sälle träldoms ook som J nu haven funnit
Herr Trotzig! sedan som Eer Astrild öfvervunnit,
Thet iag med glädie spör, the boijor som J bär,
En dygdfullkommen Möös troobundne hierta är,

Som binder Edert fast, ok giör ett utaff tvenne,
J thet på lijka vijss, Hert hierta binder henne.
O! frija fångselband! O liuve träldoms last!
Som utan kied ok band twå siälar fester fast!
Hör himmel hvad iag beer ok aff alt hierta önskar,
Gijff at Herr Trotzigs-Huus evärdeligen grönskar,
All avunds man til trots; ok låt dit Nåde regn
Bedugga them mäd alsskiöns Signelse, tin hegn
Beskärme thetta Paar, at thet må fruktbart Funka;
Ok mäd Dygd-Plantor groo ok överlykligt prunka
Låt sämia, frijd, ok roo, i kärleek boo them när,
Hör Herre hvad iag beer ok giff hvad The begär.

*Lille Astrilds Stora Makt*

uppå

Then Äreborne Vålaktat ok Vålförståndig

Herr *JACOB BRANDBERG*,

Vålförnähm Kiöp- ok Handelsmans i thenna Kongl. Hufvud Staden Stockholm.

Så ok

Then Ähreborne ok mykkit Dygdrijke Jomf:

Jomfrus *SARA KINMUND*.

Vålprydde Hedersdag den 18. Junij Anno 1672.

I Hastigheet upsatt aff en

*Vålvillig Vän.*

Hvem är som inte veet hvad Astrilds makt
kan giöra?
Then Himmel, Sky ok Jord til samdräkt veet
at föra?
Hvem är som undrar sig om välde som han
haer?
Knapt En, ell' ingen; Hvij? dy thet skeer
alla daar.
Dok är'et under värdt, dy han allena binder
The Demantfaste Band (fast om han hålls för
blinder)

Som håller alt ihoop; på hvilken lijk en muur
Sig stöder ett ok alt, alls varnad ok Natur.
Haan är root orsaak till, at höga Solen giffter
Sig måd then nedra Jord, ok alskiöns Såd uthskiffter
Aff hvilkom Örter, Gräss, ok Frukter växa fram,
Som föder Man ok Diuur, vildt, spakt bå Varg ok Lam.
Han håller Siön i band, at ey thes svälland vågar
Sitt gränssmåhl öfvergå; at jordens grund eldlågar
Ey menniskian til meen, utaff sin dolde rumm
At Æolus skarpt hväs, ok blifver åter stumm:
Thet tunga Vårdens Kloot han utan Stoder stöder,
Ok giör hvad vedrigt syns, till Systrar ok til bröder
Han skiöter hvad som blijr, så väl som hvad som är,
Han Himmel, Jord ok alt lijk Atlas axel bär.
Hans makt hoos Hedna Höss blijr mykket stoor beskrivin,
At ingin våld ok makt ounderkuvat blijvin
Ey theras Gudar siälff, han haer i Segerpråål
Beherskat all' i hoop, ok nått thet högsta måål.
Hans Boga när han spänd, kund måd en lijten Skäkta,
Thors Vigg måd brinnand eld beväpnat, övermäkta,

Ey kunde Odens Svärd, ey kund hans Brynia blå,
Moot Astrilds lilla pijl i minstonne bestå.
Fast Orpheus Helvits Put ok Pluto mäd bevekte,
At han Euridicen åt honom intet nekte;
Lell haar Apollo siälff ok hans Konst Mester-speel,
Hoos Astrild intet hielpt, ok hisklig slagit feel.
Neptunus siälver haer i kalla vatne brunni,
Siälff Pluto haver ok lill Astrilds välde funni,
Ey finnes någon Gud som icki Hedna skiäl,
Vti the Gamblas Tijd, haer giort til Astrilds träl.
Then store Jupiter, måst offta sig förandra,
Ok uhr sin Gudligheet, i andra Hamnar vandra:
Snart lijk Amphitryo, snart Gull-Regn, snart en Svan,
Snart Tiuur ok Oxe lijk, som Astrild ville haa'en.
Bleff ej Proserpina utaff Plutone röfvad?
Ok Ceres mykkit svårt för hennes skull bedröfvat,
Hvem hafver Thetys til Neptunens Rijke brakt?
Hvad annat? ingin ting, än Astrilds Undermakt.
Hvem tvinga Phœbum så sin Daphne til at följa?
At han sin kärleeks brand för ingin kunde dölia.
Giord ikki Astrild thet; ja mykkit anna meer
Om thet skull räknas op, så funs otalig fleer.
Han hafver Moer sin siälff stolt-modlig segervunnit,
Ok så Krigs-Guden Mars mäd kiärleeks-kädior bunnit,

Han aktad' ingen gran, ney ey thet minsta korn,
At Mavors ok hans Moer satt på Vulkan twå hoorn.
Han twingad' Herculem at blifv' en Tienste kvinna,
Ok hoos sin Omphalle mäd Frustusmålron spinna,
För klubban bruka teen ok sländan. O hvad makt
Kan Astrilds öfvergå! En någon. Dy tag akt,
Hvad han än daglig giör, om vij't man vele märka,
Så kunna vij rätt väl sij, hurr han går til värka,
Jag höör at han heel nyss här hoos oss i Upland
Haer giort et artigt strek ok satt et Bärg i brand
Som brinner mykkit mehr ok mäd en större låga,
Än Hekla ok Vesuv, ell' Æthna: mäd sin Boga,
Haer han Gudinnan seen som Bärget hafver kiär,
Ok intet önskad mehr än kunna vara när
Om i alt nödefall hielprijkan hand at räkka
På thet at hoon Bergs-brand kund någorlunda släkka
Then haer han sargat håårt, men som iag elliest höör,
Så vil slätt ingin troo at hoon aff Såre döör,
Dy Hoon haer fått i dag, seen hoon aff siukan trötter
Ok nästan orkelöss, bå läk- ok styrke-rötter
Som kostlig finnes ok mitt på *Brand Berge* groo,
Dy kan man säkerlig ok utan twiflan troo,

At thetta *BrandBerg* först lär Nymphen läkdom gifva
Ok hon *BrandBerges* Brand alt småningom fördrifva,
Så bliver bägge twå rätt väl til rätta brakt
Hvem är som då ey vill förundra Astrilds makt?
Herr Brudgum J är säll, man böör Eer lykklig heeta,
Som mäd så vettig konst haer vist sig läkdom leta
Som svalkar Eder brand, ok står som Bärge fast,
I moot ok mädgång mäd bär tåligt olyckslast.

Then Högste sign' Eer Säng, Eert Visthuus, Bool ok Bullar,
Ok lät utaff Eer Brand, sij många små Bergs kullar;
Gud lät Eer kärleeks-eeld i fullan låga stå,
Til thes J bägge Tv til Sions Berge gå!

---

Nyeste Nya

*Extraordinarie Aviser,*

Som sidst med

Then Flygande, Farande, Gåånde, Ståånde, Ridande, Bidande ok serdeles

Simmande Postiliòn,

På ett mykkit Hedervärd Bröllop, som var i Fahlun den 16. Julij Anno 1672.

öfverskikkades

Aff

Postmästaren vti

PARNASSO.

Go Vänner veet J hvad? vist vill J någo veta,
Ok kan skee någo nytt, kom J behöff' ey leta,
I Almanak, Courant, Aviser, ell Gazett,
Gien' väl gran akt på Mei, at J förstå mig rätt.

*Vtur Turki.*

Skriv's så, at ther en stooran Bassa
Sig haver nys oprest, med Spiut ok Skiekter hvasssa,
The rådes ok ther hoos, at alla Bassars Trop,
Lär innan kortan tijd moot Sultan resa op.

*Vtur Pola.*

Så får Polakken mod at han ey mehra fruktar,
At Turken nosar dijt, hvar besker kruutröök
luktar,
Men vågar han sig sta, iag svär ved kåpan
min,
Polakken ropar strax *Sabito Skurvvisin.*

*Från Rom.*

Är thetta nytt mäd sidsta Posten skrivi,
At Klemmet Påven är heel Ertz-Catholisk blivi,
Ok hvad som ännu mehr, vill ingen Cardinal,
(Som Bonden giör hoos oss) ther rijda i Klöff-
Saal.

*Från Lisabona.*

Hörs (hvad billigt är en Ynka)
Ok hvar åt hvar ok een bör billigt pannan
rynka,
För thet at ther i åhr, ey mältes något Malt,
Ok Maskana skämt bort en åvig hoop med
Salt.

*I Spanien.*

Är godt köp på Skomakare Lästar,
Men nästan något dyrt, på Lusitanske Hästar,
För Östanväder skull, som ther i thenna Våhr,
Åt Vester haver blåst, ok reda många Åhr.

*Uhr Holland.*

Haver man ey mykkit gott som duger,
Hur' väl än inte alt är sant hvad Folke ljuger.
Cornelis skriver så, som ok så andra giör,
At mästa Folket ther uthaf Fransoser döör:
Ther talas ok så om en hoper andra Choser,
Ok at i hvart et Huus i Utrecht är Fransoser,
Seen måls, at mången haer rätt fram för Skänken Skans,
Sig sprungit heelt ihiäl, uthi en Hollandsk Dans.
Therjempte skrifves må, at the förledna Sommar,
Ha fåt kostligt *Gewürtz*, ok andra Läkedomar
Uhr Holsten, som med makt kan hielpa stå emoot,
Fransosren, ok näst Gud fördriva samma Soot.

*Uhr Tyskland.*

Allestans förnims at Österrijke
Befruktar at the snart tord bliva Hålland lijke,
Ok få siälff samme Soot, män som thet bliver sagt,
Så haa the til beskärm på Reinströms gränsen lagt:
Tålff Tusend Tyske Män, som all ond Lufft affväria,
Mäd Piller utaff Bly (hvad Landet vill förhäria)
Purgera mästerlig en Tysk-Fransösk Natur,
Mäd artigt kvastebad ok serdeles konstig Cur.

*Uhr Engeland.*

Hvad ifrån Engeland för thenna tijden skrives
Är lijtet, all then stund mäst allt på Flottan
gifves
Ok nästan hvarien dag när som the är i maak,
Så hörres at ännu ther drikkes styfft Tobbac.

*Uhr Dannemark.*

Vår Gamble Danske Man han sitter ännu stilla,
Ok ynkar såsom seer at thet går somblig' illa.

*Muscow.*

Bekymrar sig rätt föga litet throm,
Ok är aff hiertat glad at Turken inte kom.

*Uhr Frankrijke*

Skrivs, (hvem hörde nånsin makan)
När the vill haa een Knekt ell' Ryttare, the
skakkan
Strax utaf somma Trän som slika Frukter bär,
*Hvem är i Världen säll mehr än Fransosen är?*

*I Stockholm.*

Hör man intet hvad företages giöra,
Ok veet jag ingin ting, än at the bröllop giöra
Then då, ok då en ann lill Astrild låter sij,
At han opfyller hvad aff Oden öde blij.

Som iag nu förstår at man ther finner
En serdeles Magnet, som fast osynligt brinner,
Ok draer en an Magnet från Stokholm til sig
dijt,
Som the från Fahlun först, bleff dädan dragne
hijt,
Herr Tråtzig ok så seen Herr Brandberg som
här gifta,
Herr *Skay* han drages dijt, sij så kan kiärleek
skifta,
Ok från en fierran Ort magnet-lijk hiertat draa
Så reesa två sin koos, then tredie draar å sta.
O stora Under-Makt, O liuve Kiärleeks-Välde,
Som först i fordna tid all ting raa-rätlig stälde,
Hvem kan beprijsa nog tin otruglige tvång,
Ey Orpheus som mäst liuft aff alla Skälder
sång.
Jag sluter här min Skrift ok beer mig ey för-
tänka,
At iag på thenna dag ey bättre Rijm kan skänka,
Hvad som iag skrivit här är Gästren til een lust,
Ok ey aff ondo giord; Then Högste vend' all
pust
Ifrån Herr Scayens dörr, at han kan säll-rijk
liva,
Then Högste gode Gud, han täkte nådiget
giva,
Hvad thetta liuve Paar siälff önskligt bedia
vill,
Then som dygdälskand är han sägje Ja ther till.

Herre som all ting båå styrer ok råder;
Giuut tina Nåder.
Uthöfver thetta välsignade Paar;
Sign' ok välsigne alt hvad thet begynner,
Himliske Faer
At alt hvad ond ok olykkan försvinner.
Låt thetta Bande som Du siälff samknutit,
Ey bliva brutit,
Låt them säll liva, til thes at the nåår
Nestoris åhr.

*Tout le Monde fait la guerre*
*Et se batte bravement*
*Sur la Mer et sur la Terre*
*Sur les deux grands Elements*
*Puisque tous portent les armes*
*Vous le voulez faire aussi*
*Par couroux Eux, Vous par Charmes*
*Et sans aucun deplaisir.*
*Vous n'hasardez pas la Vie*
*Vous mespricez le Canon*
*Nargue de l'Artillerie*
*Vous voulez estre Dragon*
*Vous estes bon Mousquetaire*
*Vous montez bien á Cheval*
*Mais pourquoy? Vous sçavez faire*
*Bien; quand les autres font mal.*

*Vous sçavez sans Canonade*
*Briser sans briser le Fort*
*Enfonçer les palisades*
*Faire trèves, faire Acord:*
*Vous faites crever la mine*
*Dans un fort plaisant Combat*
*O tres hereuse ruine!*
Ainsi fait on des Soldats.

---

*Giäst-Buds-Lust*

Ok

*Lykönskans-Skåål*,

uppå

**Hans Kongl. May:tz Högtbetrodde Residents Secreterare vid Danske Hove**

**Then Åhreborne, Högaktad ok Välbetrodde**

**Herr *JOHAN GILIUSSON*,**

**När han med**

**Then Åhreborne ok mykkit Dygderika Matrona**

**Hust. *MARGARETA SWAAB***

**I Fahlun hederligen sammanvigdes,**

**Efter Begiäran**

**I Enfaldigheet med Skämt**

**Välmeent öfverräkt aff**

**En Viliefärdig Vän.**

**Anno 1672. den Julij**

Sij här then sälle dag, then mången så förlängtar,
Ok mäd hiertkvälliand suk, tidt tårar, efftertränktar,
Then som mäd Lykkans färg mäd skiäl hvit teknas böör,

För thet at han måd sig alskiöns god lycka föör,
Bort svarta sorgen, bort suck, pust ok alt missnöie,
I ställe träden fram, frögd, Glädie lust ok löie:
Hvad någ'nsin gamman gör, smeek, leek ok liuve speel,
På thet at hvar ok en aff glädien får sin deel,
Jag som är ey tillstädz, iag glöder mig i tankar,
Ok sijr lijk vor' iag thär, hvad lust hos hvariom vankar,
Dy först så sijr iag en stoor Bröllop-Gudars tropp,
Ok huru Hymen främst brudfaklan tänder op.
Seen syns Herr Giliusson, Adonis lijk framträda,
När Venus honom först, vil måd sin närvist glåda,
Mån Bruden som iag sijr, långt Venus över går
I fägring, lijk om daen Sternhopen skijnlös står
För Solens stora glans, ok gyllen-färga strålar,
Som theras Tinter-Lius måd större blåss utmålar
Til Phœbus lutar sig (at kyssa Thetys) neer,
Ok nattens mörkre them sit förra lius gien geer.
Så lyser Bruden ok emellan Jord'ske stiernor,
Som hennes följskap är the liuve Himmels tärnor,
Jag menar ädla Möör som kring om henne stå,
Lijk Himlens silver blåss med sin Diana gå.

När som iag tänker på the sköne Ögons lågor
Så är iag väl tillfrids, at vara frij från plågor
Som Astrild tänder op, när som man slijkt får sij,
Förthenskuld tyks mig then (från skottet långt) bläst frij.
Dy hvem kan lova vth (när sådne Jord-Gudinnor,
Som Drotningar aff dygd, aff blygd, Fägrings-Förstinnor,
Mäd kiärleeks-liungant syn, fast moot sin vilia nå:
Ens siäl) at ögna-skåt ey tänder eld ther på ?.
Men hvart förvillar sig min tanka? Hvart vt länker
Min hijt orimlig Rijm? at iag förmycket tänker
På slijk osämligheet, som ey min ringheet bör,
Dy vänder iag igen til then som mig förför:
Til Astrild som Herr Giliusson haer övervunnit,
Ok giord så at en Svaab ok Perla haver brunnit
Then sijr iag huxand mehr vplåga bägges brand,
Ok fästa (som han fäst twå hiertan) hand i hand.
Han myser munn ther åth, ok synes myckit glader,
At en Svaab skal skal blij moor, Herr Giliusson blij fader,

Han är en huvud Luur, ok haer sit gamla
lag,
Ja tors full nästan väds, han skiuter fleer i
dag
Män hålt hvad sijr iag mehr, är't ey Comus then
feta?
Som sijr rödbrusot ut, aff Koke-Spisens heta.
Hvad föllier för en rad med stekt ok sudin
maat?
Hvart skal the vägen ta mäd sådan hoop
mäd faat?
Skull Ahasverus här mäd sina herrar äta
Så had' the ey behooff för svältan til at träta,
Här kund' Apicius kräsmäte nogsamt nå,
Ok siälff Caligula sin mathova rätt få.
Här finnes Höns ok Giäss, Lam, Ox- ok Kalve
stekar,
Månghanda Fogel slaag, hvar nånsin en på pe-
kar,
Järp, Tiäder, Orrar, Höns som kom från
Kalikuth,
Maat-Guden haver här flyt alt sit Visthuus
uth:
Hiort, Harar, Rådiuur alt hvad som en vil begära,
En liten Grijs ok stoort Svijn tår ha samma
åhra,
Ey är här heller glömt, Potage ok Fricasse,
Som ätes hur' man vil mäd eller utan skee!
Paste mått' vara mäd ok allahanda arter,
Konstskurne, trind, afläng Prunell- ok Mandel-
Tarter,

Arm-Riddar fins ey här, ey heller någon
Munk,
Dy Bruden vil ey ha på sit bord sådan
prunk.
Hvad skal iag om Confect ok slijke saker tala,
Hvad haver iag ther om rät mykki stort at
gahla,
Nog är't på ingin ting fins något bråk ell'
fehl,
Then haer en Varge-våmb som ther ey får
sin dehl.
Nu tykkes mig iag sijr hur' hvar han taar til
kniven,
Then släkt the ther mäd giör, behöfs ey blij
beskriven,
Dy hvar veet hur'et plä gå til i sådant
krijg,
Men lell så måste iag här billigt undra
mig;
Mans-faten tömes mäst, alt Qvinnekönet sitter
Bå gran ok fagermätt, knapt är ther en som
gitter
Få maat, dy nästan alt som för them sät-
tes står
Orört, til mången bort från bordet hung-
rig går.
Men aldraliufiste Möör, gien akt på hvad J giö-
ren,
At ingen Eer får sij när J kom baak om dören,
När Gran-Jomfrun Eer beer, så giör J moot alt
skiäl

At svara, Syster tack iag hafver ätit väl,
Tron fritt at alla troo at J förr haven ätit,
Förn som J ginge uth, hvem tror, at J't förgätit?
Thet är en gammal sedh så snart the kom i miugg,
Så taga the til sig en lagom lijten tugg.
Så smakar en godh dryck vppå så godan beta,
Men som iag sijr så höfs ey mykkit längi leta,
Jagh tycker sijr iagh rätt at Bacchus kommer när,
Ok all slags Vijn ok Öhl, i Sölff ok Glaas frambär,
Han stankar mykkit svårt, i thet som han framkryper,
Uhr Källarhalsen, sijn hurr han aff svetten dryper
Ok medh et stoort Bokal vthdricker mäst han tåål
Brudgum ok Bruden til Danman ok Danquin-Skåål.
Migh tyckes Gästren all i lijka måtto drikka
Ok önska thetta paar, siälff-önsklig grönskand' lykka.
J skönste Nimpher sijn at ey ett Spijsöhls kruus,
J Sokker ok Renst Vijn förvandlat gör et ruus:
Dy Bacchus är en skalk som lijk Astrild kan svika,
Ok hans liufflökning kan man ey altijd vndvijka,

Jagh kan i tänkar sij hurr artigt Glaas ok Stoop,
Snart gå i ring omkring, snart mötes på en hoop,
Snart gå i kors och krook, til Vijnet går i pannan,
Då skålkar the för glaas, och hålla mäst aff kannan,
Doch mången håller vth och sit'r i benken fast,
Blijr intet trött fast han haar buurit dagsens last,
En annan raglar snet, En annan taer på lespa,
En annan somnar bort, när grannen taer på gespa,
En siunger vthan röst, en annan lyster skratt,
Så drifves affton bort til thes thet blifver natt.
Då förer Astrild them som med glaas rund kringskanssa,
Vthi en annan saal at springa kring ok danssa,
Men om ther någon fins som söker ondt krakkeel,
Then skal till straff sit ey få höra något speel:
När Musikantren nu konstliufligt Strängnen röra,
Då taer hvar Vngersvän, En vid sin hand at föra

I Danss, mäd artigt vett ok mäd konstdanssvijg foot,
Ok vända ey igen, förn the få Kees un Broot,
Då sittes neer på Stoohl, då gynna the at snakka
Med Complementer ell' Prunk-ordesätt at takka,
För äran som han nått, af Jomfruns höga ynst,
Then han mehr håller värd än hela Värdens vinst.
Då stiäles mången kyss, dy Astrild han är snäller,
Ok veet väl på hvad sätt han vnga hiertan fäller,
Då gäller ögnaleek, då krystes hand i hand,
Ok mången får faveur (så kallas vänskapsband)
Men hält! Jagh går för långt, iagh mått' ey alt beskrifva,
Ther torde någon väl på migh låss onder blifva,
Aff Svänner eller Möör, dy är full tegen bäst,
Jagh sijr at the i dagh aff Astrild sammanfäst,
Från-danseplassen gå ok tänka til at huila,
Men Astrild som en Skalk, kan intet vthan smila

Ther åth, orsaken veet iagh visserlig ey
än,
Seen Hymen dragit haar spatlakanen igån.
Lucina seger lell at vij thet väl lär röna,
Hur' Himlen thetta Paar måd glädie lär be-
kröna,
Ok innan Åhre går omkring at vij få sij,
At the som två i dagh då läre vara trij.

*Lykönsknings-Skål.*

O
gode
GUDH
bevara,
från Fahra,
ok Våde,
gif Nåde,
åt Brudgum ok Brudh.
Låt them lifva säll til samman
Uthan Pust, i Lust ok Gamman.
Gif them alt hvad som the begära
at The må många Frukter bära,
Välsigne alt hvad som the nånsin företaga,
O gode HERRE GUDH låt nådigst tig behaga,
Hvad theras Bööner bee, välsigna theras bord
ok spijsa them altijd med titt välsignat Ord,
drif bort alt hvad som ondt kan giöra,
at the aff ingen Skada höra
Låt them lijfva hell ok säll,
til en senan Ålders-kväll.
O
Gode GUDH
beskydda, bevara,
från Fahra,
ok Våde,
Giff Nåde,
åt Brudgum ok Brud,
Låt them hela sin lijffstijd vthi önsklig frijd ok roo
vti frögd ok största glädie, vthan olust, sammanboo:
Signe theras äkta säng, ok giff nådigst thet til lycka,
At förr innan åhre kring, vij må lustigt Barsöhl drikka.

*Then lustige Spåå-Dom*

Som på

Kongl. May:ts Troo Tienare och Canceli Förvandt,

Then Åreborne, Vålachtad ok Vålbetrodde,

Herr *JOHAN WILHELM STAMM*,

ok then

Åhreborne ok mykkit Dygderijke Möö,

J:fru *SUSANNA EMMERICHS*,

Gladrijke Viggel Dag.

I Sanning-Skämt
Spådde
all Lykka åt thet Liufve Mö-folket
Genom en Lapp
i Stockholm
Anno 1672. den 12 September.

God dag J. väna Möör,
Som sitten här tilsammans,
Hvad är thet för tyst glamman
Som ingen aff Eer höör?
Jag veet fast om Jth' inte troor,
Hvad som hoos Eer i hiertat groor.

Jag veet alt hvad J giort,
Ok hvad hvar hoos sig tänker,
Hvart Eder hug sig länker,
Fast ingen thet för spoort
Jag veet som en spå kloker man,
Hvad Eder händt ok hända kan.

Hvi rännen J så snart?
Vist vil Eer blygd mig näffsa,
At iag ey fram skal gläffsa,
Hvad intet yppenbart;
J haven ikke thet behoff,
At räddas at iag är så grooff.

Nå sij! hurr Lijsa flijss!
Hon troor försant iag liuger,
Men om min konst än duger
Så svär iag, få mei Rijss:
At iag skal tee thet iag kan spåå,
Ok allas lönske ting förråå.

År ingin som nu vill,
En kyss för mutor giva?
Så skal hoon frijat bliva,
Snart! seggen Ja ther til,
Vill ingen? lijka mykki, väl!
(Jag veet lell hvem i dag slijkt ställ)

Min munn blir så ey nött,
Ok skägget fahr ey illa,
Dy beer iag tigen stilla,
*Hött är som snarast bött*
Then handen sin åt mig vil få,
Skal lykkan sin rätt strax förstå

Jag vil vid ändan först
Aff bordet, påbegynna;
Til thes at iag kan hinna
Högsätet, men hvad störst
(Ok sedan kan skee aldels glöms)
Måst intet hvad som af migh döms

Til någon ondsko taas,
Jag skal ey sanning spara,
Dok utan någons fahra,
Geen ther på hijt et glaas
Mäd vijn, på thet iag fåår
Spå-andan rätt, Gutt Åhr.

J Jomfru Lisken haa
Ett mykkit artigt minne,
Men dumt förstånd ok sinne,
Dy vil Eer ingen taa,
Eer granne som sijr suhrmuhlt uth,
Veet lijtet Kauss, slät intet Huth.

Sophia sitter tyst,
Män troen thet ingalunda
Lell låss hon stundom blunda,
På thet hon må blij kyst;
Jempt henne sitter Ingeborg,
Som Kalffskin gaff ok fekk vn Korg.

Maria gläder sig
At vara nätt och granner,
At min spådoom är sanner,
Så må J väl troo mig,
At Jomfru Gärtrudh innan kort,
Lär tappa hvad hon ey haar, bort.

Catrinken som elss hvijt,
Haar svarta Såkker-Tänder,
Ok älskar en i sänder,
Christina giör sin flijt
At hoon för andra döllia må,
Hvad hennes ögon leker på.

Theriempte sitter then,
Som iag ey nu vil nämpna,
Fördy at iag har ämpna,
At hållana för vän:
Fast om hon något spåsker är,
Ok Dorothea dårheet bär.

Sij Sissla som är Vååp,
Hon troor för sant ok vissa,
At iag ey rätt kan gissa,
Thet hon aff Mate-Skååp,
Mehr håller og aff Brenvijn Stoop,
Än aff then bästa unga Gloop.

Men Ingrid lär full snart,
Blij illa tyfve-stulin,
Sigrid är våt ok kuhlin,
Haer kiärlek lell ospaart.
Lill' Annika troon fritt ther på,
J lär en issgrå Gubbe få.

Snart had iag uhr min hug,
Bort glömt Eer Jomfru Malen,
Som är så giffte galen,
At J med pokk ok trug,
Vil haa en man ok blifva gifft,
Män J döö Mökärng, mins min Skrifft.

Jag veet ok utan tvijk,
At Ebba gammal bliver,
J fall hon länge lifver,
Ok Lena mykket rijk,
Om hon får både godz ok gull;
Arm, om hon giör gield eller skull.

Män under-skiöna Brud,
J kysk sinte Susanna,
Eer spår iag något anna,
I miste vist Eer skrud,
Ok på then första Höste-Natt,
Eer här til kiärste Jomfru-skatt.

Än huksar iag en ting
At en ung Stam aff Stammen
Lär liggia i Moer famnen,
För'n Åhre går omkring,
Om thet förvist nu drabbar så
Så tron at Lappen rätt kan spå.

---

*Bröllops-Skiämt*,

När

Kongl. May:tz Troo-Tienare ok Land-Secreterare
uti Scaraborgs Lähn,

Ehreborne, Välaktad, ok Välbetrodde,

Herr *JOHAN SIMONSSON*,

Med

Åhreborne ok myckit dygdesamma

J:fru *CHRISTINA JACOBSDOTTER BRATT*,

Ehreborne, Välförständige ok Lagvijse,

Herr J a c o b L a r s s o n B r a t t

Wälförordnade Borgmästares kiärälskelige Dotter,
Samman vijgdes

uti

Mariæ Stad den 20. Octobr. Anno 1672.

Skämtat aff

En som haer Bekymmer
Som
År-ickE. L.ite.

Nok må J undra på,
At iag vil Verser skriva,
Hvar stundren äre få,
Ok många Griller klifva
Op i mitt Skate-boo,

Hvar iag ey som iag vill,
Kan ha min Rimme-roo,
Ok Phœbus konst ogill.
Jag hade väl full-tänkt,
Jag skulle något sända,
Hvad Brudfolk bör blij skänkt;
Begynning, Medel, Ända
The fehls, Brudgummen haar,
Begynnelsen lell god
Ok Bruden medlet taar,
Dy blijr vist ändån god.
Men iag beer om til-gifft,
Dy Pennan intet duger,
Troon J't ey? läss min Skrifft;
Ok sijn at iag ey liuger,
Här bullrar Bacchus Folk,
Ok om J troo mig sann,
Så finnes mången Holk,
Som rimlust störa kann.
Jag tänkt at tala först,
Om hvad här alla tala,
Om Turck ell Polak störst?
Hvarom så många gahla,
Jag tänkt' at skrifva hvad
Här händer ok är händ,
At giöra laget glad,
Män hugen går förvänd.
Then rijke Mogull var,
Uti min Penn' ok tankar,
Ok hvad som Tzina haer,
Män Pennan kastar ankar,
Fördij mitt bleka Bläk,

Ey tahl-lijkt flyter fram,
Ok tijden mäd haer bräk,
Ok iag sielff räds för bann.
Lell vil iag säya ett,
Som J väl lär få veeta,
(När som thet förat är skett)
I fall J velen leeta,
När åhret omkring går,
At Bruden uti skratt
En liten Jahnson får
Herr Simonson en Bratt.
Jag som en ärlig Dräng,
Beer at alt väl må lyckas,
Ok at vid Ung-Moors säng,
Röö Skålan bra må drikkas,
Dok at iag lijka så,
(Som gammal uti Gåhl,)
Må Barne-Foten få,
Ok supa Barnsängs skåhl.
Du gode gamle Gud,
Hör nådigt thenna Bönen,
At thenna kyske Brud,
Snart må få älskogs-lönen,
Välsigne thetta paar,
Med alskiöns rijkfult mått
Ok alt godt hvad the haer,
Mäd gott ok över gott.
Män lille liuve Mör,
J töràs mig väl förlåta,
Sei Gentor om iag töhr,
Framställa någon Gåta?

Kan skee at någon här,
    Bland hoopen, som blijr vred,
Then som här onder är,
    Giör Gåtan först besked.

Gissen hvad som intet är,
    Som lell döör, ok sen frukt bär,

Gissen hvad i hast,
    Som icke vara kan,
Ok gienast fallner fast,
    Ok bär dok frukten fram.

*APOLLOS Dom*

Emellan

THEMIS ok FRIGGA

angående

Högst Lyk-sälle Gifftermåle

Som

Kongl. May:ts Troo-Man ok Assessor uthi then

Högl. Kongl. Svea Rijkes Hoffrätt

Then Ædle ok Välborne Herr,

Herr *GOTHARD STRIJK*,

Til Mörsel, SkogzEkeby ok Norby,

Mäd

Ædel ok Välborne Jomfru,

Jomf. *CHRISTINA RIBBING*,

Til Österby ok Vahlstadh,

Lykligen i Stokholm ingek den 12 Februarij
Åhr 1673.

Affsagd uppå Parnasso
Ok till Begges
Frögdrijke Vijgsel-Dag skyldigst öfversänt
Aff
En Åhörare i Parnasso.

Hvi är Thalia tyst hvi orkar hon ey siunga
Om Hymens Blåss som förr, hvem hemmar hen-
nes tunga
Hvem lyder hennes Speel ey mäd liufft liud,
hvem haer

Then makten at han kan Thalias makt
förtaa?
Jag nödgas nu hoon tyst, sielff ok så stilla tiga
Dy utan hennes hielp tord' jag heel ynkligt
giga,
Jag hafwer frestat åth thet tager inte lag,
At giöra hvad som är Minerva til misshag.
Jag vrider högt ok diupt mitt speels osamse
strenger
Kan lell ey sam-liud få fast väl thessa sönder
springer
Ty hwver iag försökt at mäd ett Brudlöfts
Dikt
På thenna högtijds dag tee fram min bör-
lig plikt,
Min fåfängt alt i hoop, min skald-konst är för-
swunnen,
Ok Hippocrenens Krafft ut-dämpat ok bort-
runnen;
Ey hielper thet at iag Apollos hielp begiär,
Dock lyhört grätligt til på hwad ondsaken är,
Mercur haer mig thet sagt (när iag satt diupst
i tankar,
Ok tänkte at hiem Segla, män måste kasta An-
kar)
Hwem som thet samma vill aff mig igen
förstå!
Giv' akt uppå mitt Tahl dy Majen Son
sagt så;

När iag ey länge seen, måst Godarne sam-
ropa
Ok the'ti Jovis Saal voor kommo all i hopa
Hvar golfvet aff kristall ok hvalvet aff
saphir,

Mäd tusen färgo-slag beblandat, hvar man sijr
Klaar-glittrand Jaspis mäd Opal ok Topas strålar
Hvar som Turkoss, Rubin å Demant veggiar prålar,
Ok hvad som ännu mehr oskattlig kostbart fins:
Dy Gull som är guhl Mull ok jordiskt ther ey syns.
Hvar tog sitt rätta rumm ok givne heder-ställe;
Dok händet ey veet iag aff hvad för ett tilfälle
At Jupiter ey strax som andra Gudar kom
Dy satt hvar tyst för sig ok huxsé tvijk-samt om
Hvad som ther skulle skee, när iag såg Frigga brinna
Moot Themis aff vreds-mod, dok kan iag ey besinna
Hvem trätan gynte först om Lag, ok Gif-termåhl
Män innan kort uphofs ett lönlig-sårland skråhl.
Ok Themis svoor at hon för Jupiter skull klaga,
Dok var bå En ok Ann som slijkt ey väl behaga
The räddes Jupiter skull hålla Friggas sack,
Dy talte The alt ondt dok tystli på hans baak,
Ey vet iag hvem som sae, skull Jupiter ey hålla
På Friggas sijda? troon man fritt, dy kund' hoon vålla
At han Calisto först seen Inachs Dotter vann
Europen, Danae ok Leden, så kan han

Og nu til Henn's behag vildhug en vill Dom
fälla
Men vil han någon an then Saak at dömma
ställa
Så tvistades hvem bäst; Neptun synts kall
ok seen
Mars alt för brå ok vrång, sidst rådd all i
gemeen
Apollo viste bäst i samma saak at dömma
Fast ikke huar ok en vill' huad han giort be-
römma
The mumla somm' i miukk han haer Cy-
renen kiär
Ok Daphne then han än til ävigt minne
bär.
Dok hölts han vara mäst ovildhug; Alla tysana
När Jupiter steeg fram ok mång' utaff them
hissna
Då han med Dunner-Röst befält Apollo
draa
Neer til Parnassen ok then sak ther fö-
retaa,
Som mellan Themis ok emillan Frigga tvistig
Skiärskåda sant ok grant som rättsint ok klook-
listig
Seen dömma effter skiäl: ok då gaff mit
utroop
Förlov til annan tid åth alla Gudars hoop.
Gud Jupiter gick bort, Apollo genast kiörde
Neer åt Parnassens klint hvart han Gudinren
förde
Gud-hopen följde mäd at the mått veta få
Hvad saak thet rättlig var, hvad Domm the
skulle nå.

Strax sättes Rätten neer, ok Themis bleff tilfråga
Hvad Frigga hade giort at hoon så dierffdes våga
Fram kallä'na för Lag ok Güdlig sittiand' Rätt,
Hon trädde sedigt fram ok klaga på thet sätt.

*THEMIS Klagan.*

Som Rättvijsan är baar ok ey behöver sminka
Så haer ey iag behoff från sannings-vägn at svinka
Ok villa thenna Rätt mäd illkonst krokot taal
Dy klagar iag mäd skiäl at Frigga från mig staal
Et hierta ok en siäl som länge mig haer dyrkat
Ok at Rätt blivit Rätt mäd ospard möda yrkat.
Så skipat Lagen at ey någen fångit meen
Ey mehra sig affvändt från mig än Segel-Steen
Från kalla Biörnen gåår: Then haer hoon nu bortrövat,
Ok mig heel oförskylt af hiertat hårt bedrövat,
Dy beder iag at hon må dömmas effter Lag
För Tiufnad eller Råån på thet min Rätt ok Jag
Må bliva oförkränkt. Mäd thesse Orden stana
Strax Themis, Frigga kom som hennes gamle vana

Gladlynt, liuf-mysand fram in för Apollos
stohl
Ok hennes rosen-munn uthalte slijke Ohl.

*FRIGGAS Svar.*

Apollo hvilkens Vett långt allas överkliver,
Giff akt hur' utan skuld mig Themis skullen
giver
At hava Rätt ok Lag aldels kränkt ok för-
stört,
J thet jag som thet säis skal hava then,
förfört
Som Themis älska mäst. Jag vil heel kortlig
svara
Thet tyks mig alt för hårt at thet skal tiufnad
vara
Ell råån, hvad som en ann, hiertvilligt
vill ok giör
Män om jag än mins rätt min kiäre The-
mis höör.
Haer Tu then ädla siäl om hvilken vij nu tvista
Ey fått på slijkt sätt, måst Bellon' ey honom
mista
Bellon' åt hvilken han förr var så såt ok
kiär
At hon hans nampn ännu i Palm ok Lager
skiär.
Hvi vil tu straffa hvad tu offtast sielver övat,
Jag giör hvad tu haer giort om tu haer rövat,
rövar
Jag ok på samma sätt, för Lag ok Rätt
består
Thens Oskuld som mäd flijt Rättvisan ef-
tergår.

*THEMIS Geen-Svar.*

Jag står heel gierna til ok vil slätt inte neka,
At iag hans sinne först ok tankar kunnat hveka,
Dy Jupiter som såg at han meer fallen var,
Til Miskund än til Grim om honom Omhug baar,
Ok vill' at han mäd mig beträngdom skulle hielpa
The Mavors vrångfull grimm tidt söker til at stielpa,
Män Friggas smikker-mund giör honom nu til Träl
*Then tvenne tiena vill plär ingen tidna väl.*

*FRIGGAS Åter-Svar.*

Hvad giör ey Avund, hvar til tiänar sådan klaga?
Om iag skal säia sant så är'et blott en saga,
At iag haer vänt hans sinn från hvar han thet til länkt,
Förstå från Themis tiänst, iag har'et aldrig tänkt.
Men at Apollo må min oskuld rätt förnimma
Ok Themis siälf må sij sin falska misstanksdimma,
Så vil iag mäd få ord beskrifva hvad iag giort,
Ok för hvad orsaak skull, at hoos hvar må blij sport,

Hvad stoor omsorg iag haer för hela verldens nytta
Rättvijsan, frijd, ok dygd mäd krafft at understytta,
Dy om iag lämna thet kund ingen ting bestå
Hvad näplig var begynt måst strax sin ända nå.
Een uhrmins gammal stamm haer iag från uthrijks landen
Försatt ok lätit groo vid liuve Mälar-stranden,
Men Morta min Ovän haer nästan alt utödt,
At Root ok Stam ok Kvist mäst vissnas bort ok dödt.
En Huvudkvist fins än Herr Gothart Strijk iag menar
Som genom högt förstånd mångs sorg ok jämmer lenar,
I thenna ädla Kvist står hela Stammen kvar,
Hvem straffar mig at iag fördenskul omsorg draer.
Jag vil ey at slijk Släkt mäd honom uth skal släkkas
Män aff min jemnelijk' å nyo åter vekkas,
Dy haer iag i hans siäl som sig til Themis vändt
En liuvan kiärleeks eeld ok kyskan låga tändt
Emoot en Möö som är aff älste Adel rijker,
Then iag i fägring som i dygder villigst vijker
Christina Ribbing som thet sköna nampne bär
Mäd skiäl, för thet at hoon dygds efterdöme är.

Ey haver iag mäd thet iag thetta paar sambunnit,
Giort Themis tig för när fast om iag öfvervunnit
Then ingen ädel Möö tilförend' övervant,
Sij nu Apollo sij på hvem aff oss haer sant.
Sij om iag straffas bör som aff Themis begäres
När min flijt hindrar at aff Döden ey förtäres
Hvad himliskt fins å Jord lijk thetta ädla Paar,
*Döm nu Apollo döm, döm Rättvijsans Förſvar.*

Apollo syntes strax att haa ett särdeels nöije
Thet han ok så lät sij igenom liuf-lynt löije
Gudinren finge då hvar för sig et godt hopp
Ok strax ther på laass iag som föllier Domen opp.

*Dommen.*

Vi vela Themis skal ok Frigga skal bortglömma
Sin här til hafde tvist ok ey lönt haat förgömma
Dy hvad som här'ti händt är aff misstankar skett
Thet begges tahl ok svar til fyllo haver tett,
Vij dömma bägge två på Stora Jovis vägnar
At ingen aff them skal mehr giöra än sig ägnar
*The skull' haa lijka Väld uthöver thesse Tod*
*Om Dagen Themis men om Natten Frigga råd,*
*Ok deela mellan sig all Frukt the bägge bära;*

*Hvad Manligt är skal mig, jempt Themis Pallas*
*ära*
*Hvad Kvinlijkt thet skal först Diana taga*
*moot*
*Seen Frigga planta foort evärdlig Root til*
*Root.*
Då lär Herr Strijkens släkt kring hela Verlden
vijda
I Örlijg ok i Frijd Högst' Åhre Throon beskrijda,
Då lär all Världen sij at the aff Gudlig Ått,
*Apollo haver dömt hvad Himlen kallar rätt.*

Så länge thet stod på sång ingin Sång-Gu-
dinna,
Ok Hypocrenens Flod kund' ey i Pennan rinna
Så snart som Domm var fält skrek hela
Helicon
*Lijv Friggelijke Brud lijv säll mäd Themis*
*Son.*

*Huld-Gudinnornes Samm-Sång.*

Lyk-sälle Två som Himmlen siälff förenar!
På thet Eer ädla Stamm mäd gröne grenar
Evärdelig må vexa lagerlijk
All Gudars hoop samdräkteligen önskar,
At thenne Stamm, som nys inympes, grönskar,
Aff Frukter rijk.

Så vil then milde Himmel Dygder löna,
Herr Brudgum Eer mäd Lager Kronor kröna,
Båe Gudar ok Gudinnor all i raad

Vill' idksamt Bruden ok Brud-Sängen ansa,
Mäd alskiöns Blomster liufligen kring-kransa
I Mirthe blad

Lucina leer, ok Astrild lille smilar,
At J nu gå dijt som man hwilket hviljar
The Begge spå at utan någon-tvijk
Förr än som Phœbus sit ring-lopp kan hinna,
Man aff een Ribbing gladelig lär finna
En lijten Strijk.

Lyk-sälle Twå som Himmelen sielff förenar!
På thet Eer ädle Stamm mäd gröna grenar
Evärdelig må växa Lager-lijk,
All Gudars hoop, ok iag samdräktlig önskar,
At Eder Stamm som återympes grönskar
Aff Frukter rijk.

*Lyk-önskande Bröllops Rijm*

När

Kongl. May:tz Troo-Tienare ok Hoff-Snörmakare,
sampt Ålderman uthi det Loffl. Snörmakare-
Embetet här i Stockholm,

Ehreboren, Aktat ok Konstrijke

Mäster *ELIAS TEHEDT*,
Brudgumme.

Sampt

Den Ehreborne ok mykkit Dygdesamma Jomfru,

Jomfru *ANNA HANE*,

Den Ehreborne, Aktat ok Välförståndige

Herrn Johann Hanes,
Förnämlig Köp- ok Handelsmans Elskelige
K. Dotter.
Brudh.

Hederligen sammanvigdes i Stockholm den 9
Maij Anno 1673.
Välmeent upsatte aff
En Vän.

Nys när iag i en Lund i grönan gek lust
vandla,
Då hörde iag et liud, lijk några samman-
handla,

Jag gek fram til at see, hvem ther hölt sådant taal,
Ok blef på stunden vars' en liuven Lövesaal.
Alt var mäd Roser prydd, alt fult mäd Rosenkransar,
Alt fult mäd Blomster strödt, them lille Astrild ansar,
Ok sätter uthi Lag, han laga alt rätt grant,
Ok tusend färga slag aff Blommor samman bandt.
I thet kom Frigga tijt, följd aff tree Huld-Gudinnor.
Ok Hymen geck all fremst, then följde seen två Kvinnor,
Lucina then var En, then Andra som iag troor,
Var Ceres, eller ok All ymnighetens Moor.
Fruu Fröja satte sig, på Demantliuse Stolen,
Som glittra Stierne-lijk, ok nästan lijk som Solen,
Seen tysnad all ihoop, när hon sin Rosenmun
Först ypnade, då hörd's then liufvste Röst sålund.
Min Astrild du haer giort, som du haer bort at giöra,
At du två Hiertan nu, haer velat samman föra,
Dy bör tig billig prijs, giör offtast som du giör,

Så åstu kåre Sonn, ok giör hvad som tig
böör.
Lucina haven akt at J Brudfolcket skiöter,
At the må fruktbart groo, ok intet ondt them
möter,
I Ceres given them, all Godas Ymnogheet,
At ingen utaff them aff nöd ell' nödtorfft
veet,
Män J tree Systrar, J trij liuvste Nåd Gudin-
nor,
Som akten på min kropp, J liuveste bland
Kvinnor,
Låt eder linda röst en sööt-liudande klång
Til thenna Bröllops Dag högt klinga mäd
en Sång.

*Then Första.*

O milde Himmel hör vår Böön,
Ok giv thet äckta Paar sin löön
För theras kiärleek, at the boo
I sämia, samman fruckthart groo.

*Then Andra.*

Välsigna theras Haus,
Ok gifv hvad the begära,
GUD låt titt Nådes liuus.
Blij hoos them, tig til ähra.

Giff til bägge theras fromma,
Bröd ok Föda, Barn ok Blomma,
At the samman,
Uti gamman
Liva til thre gå,
Ok lijk Stiernor stå.

Seen roped' allan hoop-, O! Högste Gud bönhöre
Hvad som för theras skuld vij här för Böner giöre,
Vij dricka Brud-Folks skål, ok träda seen i dans,
Säll Brudgum Mäster *Tehods* nu Bruden *Anna Hans*.

*Astrilds Befalnings-Brefv.*

Til alla Möö-Pigor, Änkior ok giftegille Gummor,

När

Ärborn, Acktad, ok Välförståndig

*MELCHER CLASSON*,

Förnämlig Kiöp- ok HandelsMan här i Stockholm

Mäd

Äreborne ok Dygderijke Jomfru,

*CATHARINA HANSDOTTER*,

Brölop hölt den 15. Junij, Anno 1673.

Översänt ok samma Tijd upläsit,

Aff

Then som bäst kunde läsa i Brölops Lage.

Seen vij utaf vårt Råd ok serdels goda vänner,
Båå Gubbar, Äncklingar, ok våre kiärste Svenner,
Förnummet huru thet i verlden gånger till,
Ok utaff Kvinneköön sig mången giör heel vill,
När som en unger Karl som täncker til at gillia,
Ok taa sig Maka, ell en Pijgas goda villia

Mäd Kärleek söker, ell' ok full utaff Skogs-
Eld,
Älskhugen menar iag, vil giöra någon stöld,
Ok hinna til en kyss på händer eller kinne,
Strax stryver Kvinfolck sig ok sätter op sit
sinne,
Ok skiuta Karlen bort, at han går i en vrå,
Ok stundom aldels kull, vil han them å-
ter nå,
Ok hambla Näven kring, ell ok så vänligt
klappa,
Måst han all vänskap strax hos somblig' al-
deels tappa,
The ropa mäd högt liud, Jag troor at Kar-
len galn,
Vist haer i Hiernan hann Vurm, Maskar
eller Maln,
O kiäre gån Eer koos, å kiäre låt mig vara!
Vill han seen längre fram sin dristigheet för-
svara
Igenom uhrsäkts ord, i sådant ok slijkt fall
Tår hoon väl söya draa, rätt änd' i Svane-
Stall,
Hvad menar J god vänn? Hvad mond J Eer
inbilla?
Hvad meen' J hvem iag är? J! kiäre varen
stilla,
Håll händren på Eer fast, vill J haa någon
Narr,
Så söken ander stands, går pois min kiäre
Kar.
Seen hörer Man ok så mång' Ungersvänner
klaga,
Som til en Piga tidt en hetan kärleek draga,

At the allenast ey mäd ord, män mäd en
miin,
Sig ställa stålte, mehr än som et Tyskt
Soo-Svijn,
Begäbba alt hvad som han giör, ell' hvad han
segger,
Ok på thet ringste ting en artig Löök neer-
lägger,
Then är för illa klädd, then lijk en Hum-
melstöör,
Then lijk en Gurkefiälng, alt hvad en så-
dan giör,
Säge, Syster sien Han kan rätt artigt ther på
löpa,
Lijk Koen på Nötte-Trä, the kunna alla döpa
Mäd Lyt' ok Ökenampn, knapt giör them
en i Lag
Dy biude vij här mäd på thenna Högtijds
Dag,
At effter genom slijkt vårt välde synes falla,
Ok uti Verlden giör en storan ville-valla,
At then som slijkt begiär mehr effter then-
na Tijd
Ok ey beflijtar sig mäd största Flijt ok Ijd,
At stella sig så ann, som sig rätt böör ok äg-
nar,
Skal! veta at iag them på min Fru Mor kiärs
vägnar,
Skal straffa hårdelig, att ingen skal blij
gifft,
Som mehra giör hvad som förbiuds i then-
na Skrifft.
Dy skal nu hvar ok en aff Undersåtren våre,
Ey skäda någön Hunn (som säges) effter Håre,

Män giöra god beskeed, mäd ärlig vänligheet,
Til then sin hövisk Ord rättlig framföra veet.
Dok kommer någon fram, ok vill fördiärfft framkliva,
Mäd fuhlt snack eller spee mäd Pijgors vänskap driva,
Skal ok så stå them fritt, at then aff dygder täck,
Må giöra slijkan Våp, mäd spåskheet til en Gäck.
Elliest skal hvar ok en et Dygde-Mönster taga,
Aff thenna unga Brud, ok uti alt så laga,
At the i vänligheet ok kyske seder rätt,
Sig hålla som Hoen giort, på lijka viss ok sätt,
Ey en til goda taa, ok seen en ann förackta,
Först allas Taal ok vijss, jempt sederne betrackta,
Ok som then Högste vill, Gubb', Änkling, eller Svänn,
Igenom moget vett uthvällia sig til vänn.
Så skal Guds milde Hand välsigna them ok hielpa
Från alskiöns ångst ok nöd, ok theras Fiender stielpa,
Välsigna theras huus, mäd Baren ok mäd Bröd,
Ok foga them ihoop igenom en säll död.

## *GÅTA.*

### *Til alla Kysk-Sinte ok Dygdälskande Möör.*

Jag gångar uth ok inn,
Ok bliver lijka stinn,
Jag bliver inte nötter
Ok mycke mindre trötter,
Fast iag går op ok neer,
Ok hvad som än är meer,
The smärte Jomfru Finger,
Mig uth drar ok instinger,
Om iag mig en gång kröker,
Man strax en styfvre söker,
Bäst är iag när iag håhl.
Dy drikke Jomfruns skåhl,
Then mig först gissa kann,
Som bruks aff Kvinn' ok Mann.

# Åhredikt

uppå

Hans Kongl. May:tz vår Nådigste Konungz ok Herres Troo Tiänares ok Notariens uti Kongl. Reductions Collegio, sampt Secreterarens hoos Hans Hög-Grefl. Exell. Högvälborne Grefve Bengt Oxenstierna,

Ehreborne ok Välbetrodde

*ANDREAS GRAANS*

Ok

Dhen Ehreborne, Kyske ok Dygderijke Jomfrus,

Jomf. *SOPHIA FATTENBORGH von LEMKES*

*Hedersdag.*

Som skiedde i Stockholm d. 8. Martij, Åhr 1674.

Til Lycka, hvad som lyckas Eer
*Herr Graan*, nu Himlens yunest geer
Hvad Eder Siäl må väl behaga
At J som dygder älskat haar
Ok alltid til them vänskap baar
Kunn siälva Vijsheten famtaga.

*Sophia Lemken* menar iag
Som *fattar* i sin *Borg* i dag
Eer här til hafde Klage-Jämmer
At J *Herr Graan* eymehr som för
Aff lille *Lammes* fägring döör
Ok Sorgen Sinn ok Minne klämmer.

Nu haar åtråån nåt hvad han vil
Nu hör hon Eer J Henne til
Låt afvund effter sin seed tala
Hvem aktar nu hvad Skvaller-Rall
Om kärleeks upsteg eller fall
Lijk galne Höns otidigt gahla?

J kunne lijk som *Granen* groo
Til Himlen up, ok uti roo.
Uthsprijda gröna *Grane*-grenar
Ty Lykkan lovar uth at gee
Thet J välsignelsen sku see
Then Avundz-munn ok Mann förmenar.

Sij vänn ok vänners-vännen leer
At thet (som länge önskat) skeer
Ok *Lammet* är i *Grane* Skogen
Thet mången Hyrde effter gåått
Dogh aldrig ullen klyppa fåått
Ty Frigga är Eer alt för trogen.

O! säll then som så lycklig är
At nå sin åtrå, sit begär,
Som J nu Begge hafven funnit.
I thet at Astrild thenne tijd
Sig vijsar (meer än vanligt) blijd
Ok Bägge kiärleeks hvijlo funnit

Höör milde Himmel, höör mitt Roop,
Sanck all välsignelsen i hoop,
Giff alt åth them sig läta vija:
Herr GRAAN J är nu väl i Hamn
Ty tagen LÄMKEN i Eer famn
Eer aldra ädleste SOPHIA.

*Dygd ok Kärlek Idkande ok Älskande Möör.*

Gissen gissen all omkring
Hvad som thet är för en Ting
Then iag Eer at gissa geer
(Hans komm vädz at Lisken leer)

Tusend gäller Hufvud vist
Medlet femm, ok hvad som sist
Gäller intet utan S
Stiärten gynnes sammaless,
Näpplig fins så fattig Huus
Hvar som ey taes någon . . .

*Astrilds Leyon. Fånge*,

När

Kongl. May:tz Troo-Tiänare ok Inspector över lille Tullen ok Accijsen i Stockholm,

Åhrborn, Vällacktad ok Vällbetrodde

Herr *ANDREAS LAW*,

Mäd

Åhreborne ok myckit Dygderijke

*J. MARGARETA BARKHUSEN*,

Sahl. Borgmästaren i Arboga

Herrn Hindrich Barkhusens

efterlembnade Dotter,

Lyckeligen vijgdes

I Stockholm den 10. Junij Anno 1674.

Framstält aff

En Jägare.

När Frigga satt bedröfvat
För Odens stora Grymm,
Then han mångstädes öfvat
Mäd Krijg ok Örligs-Stimm

Låt hon aff mädömk stijga
Uhr Bröste mången pust
Som kom all frögd til tiga
Ok blåste bort all lust.
Men Astrild som då leekte
Uth mäd en klaran strand
Kom til sin moor ok smekte
Mäd silkes-lenan Hand
The Lilliehvita kinner
Ok kyste then Korall
Som Oden öfvervinner
Ok tvingar til knä-fall.
Han viste smicker-tale
Så liuf-lynt läspa fram
At Frigga från sin dvale
En särdeels lust förnam
Ok när hon väl begrundat
Hvad Astrild lissle sagt
Haer hon mäd flijt åstundat
At föllia mäd på Jagt
Strax ställtes Nät ok Dukar
Ok Fiädrar tvärt emoot
Then blåses i Horn then pukar
Skogs-Råne gå til foot
Mäd gielland liud ok stämma
Ok sökia Diurens spår
At föra them i klämma
Hvar Astrild them sen slår
Här stupa för hans Skäckta
En snabber Hiort ell Hind,
Ther kund han övermäkta
Föruthan Brak ok Vind,

En Räfv ok räddan Hare
En Biören, Loh ok Varg
Ok Biuren stog i fahra
Som elliest mycket arg.
Men bland them andra Diuren
Såg man ett Leyon gå
Som modigt af naturen
Slätt ingen kunde få
Fast Astrild många gånger
Sköt, slog han lijkväl fehlt
At han sidst bleff heel ånger
Ok gaff sin Leek förspeelt.
Hvem är som icke känner
Et Leyons födsel-art?
Som helst i skogen ränner
I full-språng snabb ok snart
Hvem är som thet at fånga
Sig dristar understå?
En Hares död är många,
Et Leyon kan undgå.
Han satte mången snara
Han satte giller uth
Dok tog thet sig til vara
För Räfvsax ok Räfvkruut
Til Astrild tog på tvijka
Om han thet någon dag
Mäd list skull kunna svijka
Ok giorde slikt förslag.
Skal iag ey kunna tvinga
(Så talt' han sielff til sig)
Et Leyon? ther som inga

Förr kunnat mootstå mig
Mig som haer Parder bunnet
Ok Tigrar lagt i band
Mig som haer öfvervunnet
Them ingen öfvervant.
Kan ey mit Bloss uthsläcka
Thors Vigg-bevåpnad Ild
Ok grymma Oden skräcka
At han som vild blijr mild
Ja sielfva Afgrunds-Guden
Måst bäva för min makt
Ok lyds villigst Buden
Them all ting taer i akt.
I thet han sådant sade
Såg han thet Leyon stå
Ok strax all flijt til lade
Thet i en ring kring-gå
Smög saktast ok kröp luta
På thet han mått' få ramm
Åth Leyonet at skiuta
Kom äntlig omärkt fram
Då feck lill Astrild skåda
Et *Burckhuus* härligt bygd
Om hvilket endast råda
Fromheet ok kysker dygd.
Vid thetta Huus at vista
Haad Leyonet behag
Tu skal tin frijheet mista
(Sad' Astrild) här i Dag.
Dy, tänkte Pilten lilla,
Vist haer han här sin roo,
Ok söker tyst ok stilla,
At fästa fast sit boo,
Jag vil thet ey förbiuda,

Min möda bleff för lång
Ok låter iag mig linda,
Så giör han förre språng.
Han smög in i *Barkhusen*
Ok Porten aff Rubijn
Han såg at Fönster-Liusen
Mehr än mäd Demant Skijn
Uthkasta sina strålar
Dy tänkt' han å thenn' Ort
Här, skal them mig ey våhlar
Updra sin Hierte-Port.
Han spände strax sin Båga,
Ok skiöt uhr Fönstren neer
På Leyonet en låga,
(At then han sielfver leer)
Seen han såg hiertat brinna,
Uthaff sitt gylne skått,
Skreek Fruu Moer, Stoor-Gudinna
Nu haer iag Segren fått!
Thet Leion kan ey vijka,
Som förr så modigt lopp,
Min All-Makt at undfiika,
Nu haver iag gått hopp,
At thet lär stadigt blifva
Bred ved *Barkhusen* kvart,
Ok unga *Leion* gifva
Uthaff en artig Art.
J Nympher skolen linda,
Aff Mirther mäd en hast
Arm-Keder til at binda
Thet vun'ne *Leion* fast,
At thet uthi *Barkhuse*
Blijr fäst mäd fasta Band,
Hvar Kyske Kiärleks-Kiuse,

Skal släcka *Leions* brand.
I dag är samma Dagen!
På then *Herr Law* blijr fäst,
In under Kiärleeks Lagen,
Hvar i han var en Gäst,
Gud give Sign ok Lycka,
Uthi *Barkhusens* Gåhl,
At vij åth Åhre dricka
En *Ander Lawes* Skåhl.

———

Then Gud vil haa,
Then mått' man taa.

Åhre-Rijm

När

Välaktad ok Välförståndig

*JOHAN MATZON ZELIN*,

Wällbetrodde Opbörds Man vid Staden
Stockholms Tolag,

Mäd

Åreborn ok Dygdesamme Hustru

*ANNA NILSDOTTER PLINNING*,

Kiörke-vahnligen vijgdes, ok Brudlöffte höltz
i Stockholm den 24. Junij Anno 1674.

*Skriffne aff then som skreff them.*

Slät ingen ann kan hindra
Hvad Himmelen vil haa,
Gud kan olyckan lindra,
Gud kan all sorg förtaa,
Han veet hvar Korsse trycker,
Och hvad oss går emoot.
Hvar Afvunds-Gadden sticker,
Gier Gud then bäste boot,
När en Ovännen hatar

**Så älskar Gud en mäst,**
**Hvad mången offtast ratar**
**Behagar Gud tidt bäst,**
**Han veet vår bästa nytta**
**Ok hvad os bör at fly**
**Giör at vij lycksamt sitta**
Tross them som misslynt sij.
Hvad skiöter iag Miss-unnan
När Herren vil mig väl,
Åt then ey gier i tunnan
Behöfvs ey vara Träl,
Then som sin Gud behagar
Then hielper han altijd
At ingen miss-ynst svagar
(Hans Flijt) med all sin Ijd.
Låt fara gali Raller
Som Grann'- ok Granne för,
Förachta Kiäring Skvaller
Som man som oftast hör,
Låt Hönsen gahli gahla
När Tuppen är sin koos
Then som vil höra tahla
Måst' höra Last som Roos.
Mäst uthi Giffte-Saker
Döms på mång handa sätt,
Hvad som then som är spaker
Giör, troor ell' vil ey rätt
Fast om thet skiäligt finnes
Aff then som haer rät skiäl
Thet lell oskiäligt synes
För mången Odygds-Träl.
Tag (säijer Girhug) Thenna
Dy hon är mycke rijk,
Tag (säger Högferd) Henna
Hoon är rätt make-lijk

Een annan Odygd kärar
Twå halva för et heelt,
At mången sig så dårar,
Ok griper hiskelig fehlt
Men then som Herren frucktar
Ok sijr på kyskan blygd
Sit lefwarne så tucktar
At han alla fullier dygd
Slijk Galenskap ey äcktar
Then rätta vägen går
Ok hvad han effter tracktar
Uthom all tvifvel, nåår
En from ok dygdig Kvinna
Som veet uthi sit huus
Brygg-baka, kok ok spinna
Graat städa, stöpa Lius,
Ok hvad som mehr behöfves
Uthi et huusshåld, kan,
Som vaknar up ok söfves
Bred vid sin äckta man
Ey en som blott vil pråla
Mäd månge färgeslag
Then ansichte vil måhla
En annan til behag,
På Sammetz Hyend sitta
Mäd arman uthi korss,
Uhr Dör- ok Fönstren titta
Then mehr än man vil, torss.
Then alt vil effter tota
Förutan i sit Kiök,
Rädd at hon sig skal sota
Ell' svärtas uthaff rök.
Then som åt Huusshålds-syslar
Heel stygg ok leds ther mäd,

Män ſlekar tassl' ok tissla
Om *Thetta*, *thet* ok *thet*.
Hvad nyt på Torie höres,
Hvad then, ok then, haer sagt
Hvad uthi Byn kring föres,
Hur' then haer Löken lagt,
På sådant ok slijkt annat
At Jeppe varit Took
Ok Håkan Hustrun bannat
Som aldra mäst är klook.
Slijkt tidt ok offtast händer
Om man vil sij grant åth
I vårt, som andra Länder
Hvar aff seen kommer Lååt,
Kiff, ondsko, harm ok trätta
Vthi så mångens Boo,
At Gifft Folk ey få äta
Sin beta rätt i roo.
Brudgummen vår haer aktat
Sig väl, för slijke fehl,
Ok dygder efftertracktat:
Dy haer han fåt sin dehl,
Een fromm ok dygdig Huus-Troo,
Som honom håller kiär,
En Natt- så väl som Lius-roo!
Then han i hierta bär.
Sij så kan Herren laga,
Alt effter Villian sin,
Then honom kan behaga,
Gier han i hiertat in,
Hvad honom är til nytta,

Dy Gud veet aldrabäst,
(Hvad som vårt gagn) at hitta
Ok hvad oss tiänar bäst.
Vij önske frögd ok gamman,
Åth thetta Hionelag,
Gud låt' Them bliva samman,
Til mången Glädie-Dag,
O Herre Gud bevara
Them ifrån Satans Garn,
Låt Olyckan bort fara,
Ok giff them Bröd ok Barn.

---

*Lättaste Träldoms kiufveste Boijor*,

När

Ärborn ok Välacktade

Herr *JACOB BOIJ*,

Åt

Äreborne ok mycket Dygderijke

Jomfru *BRITA NILSDOTTER*,

Äcktenskaps Boijor böd, ok bägge sammanbundes i Stockholm den 25. Junij Anno 1674.

vijste aff

Alle Jungfrurs

Träl J Sommar.

När som man rätt betäncker
Ok vijda Världen kring
(Jämpt Synen) Sinnen länker
At skåda på all ting
Så lär en hvar förnimma,
At hvad, ok hvem vij sij
Knapt någon Stund ell' Timma
Från träldom slipper frij.
Alt hvad på Jorden krälar
(Hvart på sit vijs ok sätt)
Til menniskians tiänst trälar
Ok vil man säya rätt
Må menniskian som Härre

Mäd fog ok goda skiäl
I träldom dömmas värre:
Som sine Trälars Träl.
The stålt' ok ähredryga
Som noga välde nått
Ok täncke til at flyga
Förn the rät fiädrar fått,
Haa Bojor uthaff Läder
Thers innan'deel är full
Aff lättlig slippand väder
Som blåser Karlen kull.
Then som på sina Skattar
Knapt Taal ok ända veet,
Then ingen ting mehr fattar,
Än som Förnöijligheet,
Må man rätt billigen kalla,
(Ok intet Strafford sky)
En gyllen Träl för alla
Then Bojor bär aff Bly.
Then altijd vil haa löije,
Uthaff et lustigt Lag,
Är aff för mycket nöije
Onögder Natt ok Dag;
Then Lättie' ok Kättian öker
Är snärd i reep ok garn,
Fördy han barast söker
Sig Boijor uthaff Skarn.
Then som förmycket pockar
Uppå sin uhrmins ätt,
Som ophäffs aff trädstockar
Uppå mång undersätt!
Then som i sin Stamm proppar
Hvad andras grenar spilt,
Bär Boijor aff Erg Koppar,

Mäd stuli Gull förgylt.
Then Phœbens vagn vil kiöra
Mäd sit inbillad vett
Ok siälva Solen röra
Som aff Prometheus skett
Aff mycklan Lärdom tvina,
Haa Boijor lijk som gull
Som mycket fagert skina
Män är' aff stofft ok mull.
Then som uppå sin lycka
Fast grundar all sin lijt,
Til solegran ok pricka
Föruthan annan flijt
Plä mycken dårskap hysa,
Bär Boijor uthaff Fnaas,
Som Demant-lijke lysa,
Men ä lijk Lyckan, Glaas.
Så haer hvar sine Boijor
På särdeels art ok vijs,
Vid höga Slott ok Koijor
Fins slijk hahl slintand' Iss
Som åth vår syn är täcke,
Men foten til et fall,
Om någon alt för käcker
Går aff-från dygdens vall.
Fast mången är som tycker
Slijk Trääldom haa sin lust,
Är vist lell at han trycker
Uth, mången sorge-pust,
Men fast om Boijor bära
Ey uthan svårheet skeer,
Lell hålles Boijor kiära,
Them Astrild lilla gier.
Han plägar Twå förena

At the för en Man stå;
Nu kan then som allena
Ju mindre, än som twå,
Twå kunna bättre råda,
Twå kunna mehra sij,
Twå mootstå bättre wåda,
Twå kunn' og bliva Trij.
När som Twå draga samman
Jemndräcktigt i et Ook,
Blijr mödan them en gamman,
Hvem är et så dumbt Took?
Som icke väl kan märcka
At lijka-sinte Paar,
I arbete mehr värcka
Än then ey Makan haar.
Vijs, Ovijs, Hög ok Låga,
Vng, Gammal, Leekman, Klerk
Serdeles Boijor åga,
Men Kvinfolck inga, märk!
At ingen må neer stiälpa,
När bördan tunger är,
Är Kvinfolck satt, at hielpa
Then bära, som then bär,
Gifv ackt på Herr Brudgummen
(Dy han veet thetta grant)
Gier sit Paar Ohl mäd Tummen,
At hvad Jeg sagt, är saant:
Dy vil han sig beflijta,
At få en Boije hielp,
Aff Jungfru Bruden Brijta,
Til underståd för stialp.
Brudgummen haer fått Lijsa,
Men Bruden Boijor fått,

Liuffst bör man träldom prijsa,
Som aff sig aflar gått.
Jag svär vid Jomfru Låre,
At hvad som förr skedt, skeer
At Bruden innan Åhre
Åth burne Boijor leer.

*Åth*

*Sin liufveste Herrskap, thet dygdigste Kvinnkiön sätter then Gåtan hijt, Then som Träl är.*

J Huld-Gudinnors Kiön, kunn' J för sant til vissa,
Mig säga hvad det är, som iag Eer gier at gissa,
Så skol' J få til Löhn, aff hvem J vil, en Kyss;
Then intet hitter på, skal famnas aff en Ryss.

Thet är en lijten Ting, föruthan nägle leder,
Som ligger stilla tidt, tidt hoppar op ok neder,
Rund eller afläng-trind, men haer en ända lång,
Är torr ok vätes lell, aff skvalpning mången gång.
Aff thenne Tingest veet man hvad i botten ligger,
Thet (huru styfft thet är) i fall man något pigger,
Kan åther dragas opp, om mödan är ospard
Men tidt blijr aff ofall, hvad som mäst älskas, kvart:
Thet man strax märcker när Stoor-änden ey mehr raknar,
Men blijr i händren slaak, hvar aff man tyngden saknar.

Då sijr hvar ok en åth, om then ägg-trinde Båll,
Än O-afsliten är, ok uthi gott behåll:
Så haer thet ingen nöd, then kan strax Sorgen lätta,
Hvad som ther hänger vid, thet kommer väl til rätta,
Ok åther får en Dag, fast thet var nedersänckt,
Blijr Klotet oppe, kan, thet neer går, ey blij dränckt.

Then thetta gissa vil, måst' ey gå til Kajutan,
I Kåhl-Skep't eller Rum, men vil J gie mig matan,
Så märk ok vandlen fram in til Keok-Matens Koey,
*By't Galioen find ghy het* Anker *end de* Boey.

---

Denne finnes mäd ibland Authoris concepter men uthan Titul.

Jungitur (O faustum) *Tritonia* pulchra Gradivo
Hinc sperare licet *Martis & Artis opus.*

Held, Den ich billich Held kan nennen,
Den Sarmat, Teütsch und Tarter kennen,
Du mehr denn grosser Peleus Sohn
Den Mars, der Krieger aller Krieger
Als Sein selbst Eignen über-Sieger,
Geziehrt mit mehr alss einer Kron.

Du Spross der Alten Goten Götter,
Du Vater-Landes Rath und Retter,
Wie strahl't dein edler Helden Glantz
Damit Er deine Freüde zeige
Nu Venus deine Lorber-Zweige
Bekrönt mit einem Mirten-Krantz.

Das Band so Atropos zerstücket,
Alss sie von deiner Brust entrücket
Dein Ander dich und halbes Hertz,
Ergäntzet Venus (weg wass kräncket)
Weil Sie ein gantzes wieder schencket,
Entflamm't von Liebreitz Liebes-Kertz.

Der Himmel lacht ob solchem Glücke
Und schiesset lauter Freüden-Blicke
Auff Euch so woll gepaarte Zwey:

**Lucina, die noch nie gebrochen**
**Was Sie verspricht, hat schon versprochen**
**Dass Ein aus Zwey soll werden Drey.**

*Grand Heros tout couvert des lauriers & de gloire*
*Qvi à fort bonne raison peut conter ses victoires*
*Comme faissoit le grand Roy Macedonien*
*Si vous ne surpassez vous ne cedez en rien*
*Vous avez mille fois veu trembler & à terre*
*L' espouvantable Mars le foudre de la guerre*
*A vos pieds demander sa vie, vostre Espée*
*A vaincu, reversè, forcè, destruict, rosè*
*Les plus forts des ramparts, les plus hautes murailles,*
*Et vous avez rangè, donnè, gagnè battailles,*
*Les plus sanglants combats ont estè le plaisir*
*Dont vostre grand esprit en estoit tant espris,*
*Le bruit des grands canons & flamboyante machines*
*L'horrible ton qvand on faisoit crever la mine*
*Enflamma le courage en vostre noble coeur*
*Et vous rendit tout gay aux ennemis frayeur.*
*Mais aujourdhuy Venus vous fait une autre guerre*
*Sans canon, sans espèe, sans aucun cimeterre*
*Tranchant ou bien pointu, des baisers le doux ton*
*Est l' agreable esclat qve rendent les canons,*
*L' estroite embrassement y son les barricades;*
*Les yeux brillants de feu sont au lieu des grenades*
*On combat rudement mais sans aucun courrieux,*
*Y vaincre est fort plaisant, estre vaincu bien doux,*
*Qvand on a fait l' aproche on fait jouer la mine,*
*Mais c'est fortifier tout cela qu' on ruine;*

*L' ennemi y est amy il perd à bien bon grè,*
*Le plus fort bien souvent veut estre surmontè,*
*On combat dans le lit comme en pleine campagne*
*Celuy qui gagne y perd & l'un & l'autre gagne,*
*Les charmes, les appas, & l' amiable ris*
*Quand on donne l' alarme est le bruit & les cris.*
*Grand Heros on verra dans dix mois sans railler*
*Que vous sçavez au lit comme au champ batailler.*

---

# LYCK-ÖNSKNINGAR.

*Ehren-Fackel*

Welche

Ihrer Königl. Mayst:t zu Schweden
Hochbetrauten Directori der Handel und Vexel-Banco in Stockholm.

Dem Woll Edel-Gestreng- und Hochachtbarem
Herrn

Herrn *JOACHIM LILIENHOFF.*

Alss von Högstgedachter Ihr. Königl. Mayst:tt vegen seiner gross und hohen Meriten, Er mit Adelichen Freyheiten, Wapn und Nahmen, gnädigst verehret vurde.

Angezündet von
LILIO Blumen Freundt.

*In bellis multo tinxit qui sangvine dextram,*
*Is miles* vulgo *nobilis esse solet*
*Et qui condit opes defossoq', incubat auro,*
*Propter opes* vulgo *nobilis esse solet.*
*Et qui consilio pollet seu Palladis arte,*
*Is* doctis merito *nobilis esse solet.*
*Sunt alii quos nobilitat clementia Regis,*
*Et talis* vere *nobilis esse solet.*
*Lilljenhof nunquam prudens sua lilia sparsit,*
*Sanguine, sunt purâ candidiora nive.*
*Hoc meruit magis ac miles insignia sævus,*
*Talis* pacificis *nobilis esse solet.*

*Donat opes multis, defessumq'; eruit aurum,*
*Hinc* magis *ille Midâ nobilis esse potest.*
*Nestor Consilio Major quoq'; filius arte,*
*Hinc* sapiens merito *nobilis esse potest.*
*Nobilitat virtus, Rex, aurum* L i l i a *in aula*
Vere *unus triplici nobilitate valet.*

Auff Föbus vom Parnass: du drey gedritt'te
Schaar
Der Musen kom geschwind, bekrentze dieses
Haar,
Så lengst den Sternen Krantz der Evigkeit ver-
dienet.
In dessen Wiege schon, der Lorber-Krantz ge-
grünet,
Som Ihn itzund umgibt. Den Fama schon
bekant
Gemacht in Ost- und West, und meistens in
dem Land
Wo Boreas regiert; dass durch die tapffern
Thaten
Der Edlen Gothen, die das Haupt mit Füssen
traten
So vor die Welt beherscht, sich furchtlich hat
gemacht;
Und unter jhr Gebiet die meiste Welt gebracht.
Das Land kenn't diesen Man und kan jhn bil-
lig nennen,
Den Pfleger mancher Stadt: Es mus gar rund
bekennen

Dass fast das gantze Reich durch seinen Ruhm
und Witz
Beseeligt ist, und meist der Städte Haupt und
Sitz,
Auff den der Norden Löw sein Sieg reich Zepter
führet,
Stockholm, dass die Natur und Kunst zugleich
geziehret,
Und biss auffs Höchste bracht, diss dancket
seinem Rath
Wo durch Er vielen Ehr und Nutz geschaffet
hat.
Das Land-Volk wünschet dass Er lange möge
leben!
Der Bürger das er mög in stetem Wohlstand
schweben.
Die fromme Priesterschafft die betet vor sein
Haus,
Der Krieg- und Ritters-Mann stürtz't lauter
Wünsche aus,
Zu seinem Heil und Nutz. Die Wittwen und
die Waisen,
Die Er mit milder Hand fast täglich pflegt zu
speisen,
Die beten Tag und Nacht, dass Gott doch die-
sen Mann
An Leib und Seele stärck, damit Er lange kan
Die so bedränget seyn, mit seiner Treu er-
qwikken:
Und geben guten Rath dass Böss zu unter-
drücken.

Wie Er so lange hat gethan (dass Ihn erhebt)
Dass man kein Unglück fürcht so lang als Er
noch lebt.
Man sehe doch nur an, wie Er den Kauffmans
Handel,
Auff Spanien, Francken Reich mit recht auf-
richtet Wandel
Geföret, und noch mehr auff Schott- und En-
gelland,
Und viele Länder mehr. O! mehr alss seelig
Land
Dass solche Leute hegt. Es kan in keinen
Dingen
Wo solche kluge seyn Ihm jemahls was mis-
lingen,
Es komme wie es will, so sind sie schon bereit,
Durch Witz und klugen Rath zu bessern böse
Zeit.
Was Er Herr Lilien.Hoff im grimmen Kriges-
Wesen,
Bey diesem Reich gethan, dass wird die nacht
Welt lesen
Wen Er schon lange todt, wie Er recht in der
That,
Nicht nur wie mancher thut mit ohnmächti-
gen Rath,
Dem Lande halff. Dass heist recht seinen Kö-
nig lieben!
Nicht wie der meiste Hauff sich klagen und
betrüben,

Wen etwan Sie zum Schutz dess Vaterlandes, Geld,
Zur Werbung, Vnterhalt, Besoldung des im Feld
Vor ihnen fechtenden Soldaten sollen geben,
Der offt sein Leben läst, damit Sie mögen leben.
So thut Herr Pötter nicht, Er achtet nicht sein Gold
Mehr als das Vaterland dem Er von Hertzen hold.
Wolt einer wissen was Er hat bey Friedens Zeiten
In diesem Reich gethan? und solte man von weiten
Sein Leben und sein Thun was Er verrichtet hat
Erzehlen, würde diss mehr alss geringe Bladt
Gar viel zu weinig sein, und meiner Feder Spitze,
Wo mit ich diese Reim auff diese Blätter ritze,
Zu stumpff, den meine Zung, ist leider viel zu schwach,
Dess Mannes hohes Lob biss an dass blaue Dach
Der Sternen, wie Ich solt, mit Worten zuer-heben.
Doch wird sein Ruhm und Preiss auch bey der Nachwelt leben.
Vielleicht komt noch ein Schwan der seinen Ruhm besingt,
Dass dessen laut Gethön biss an die Wolcken dringt.

Ich bin nur eine Ganss so nichtes kan alss irren,
Und würde mich gar bald in dessen Gröss verirren:
Drumb schweig ich lieber still: doch will die Wahrheit nicht,
Dass es verschwiegen bleib, Sie vird es noch ans Licht,
Und an die helle Son gar augenscheinlich bringen.
Man denck und sehe selbst, wie doch in allen Dingen
Der kluge Herr den Witz und Klogheit lesset sehn.
Wass man mit Wohlbedacht thut kan nicht übel gehn.
Ein recht Welt kluger Geist sieht wass noch nach soll kommen,
Weiss wass vor war und ist, so schafft Er rechtes Frommen
Wen Er nicht fehlen kan. Diss that der Edle Mann
Zu vor, und noch itzund, drumb geht ihm alles an
Wass Er beginnen will. Es könte vohl der Nutzen
Den Er der Stadt Stockholm gebracht, gantz billich trutzen
Mit allem so jemals sich da verdient gemacht.
Man sehe nuhr eins zu und gebe gute acht!

Wie hoch Stockholm anitzt an Macht und Pracht
gestiegen,
Dass auch der Alten Ruhm mit recht vor Sie
sich schmiegen
Muss, vor wars wohl vergnügt bey seiner Landes-Frucht,
Korn, Rocken, Bier und Brod und was die
Vihe zucht
Dem schnellen Land-man gab, in Waldmar
schlecht gekleidet,
Das itzt kein Handwercksmann auch kaum ein
Bauer leidet.
Sie lebten immer fort ihn jhrer Einfalt hin,
Und wusten nicht von Kunst, von Handel noch
Gewin.
Wie itzt ein Kind fast weiss, man seh' wie diese Zeiten
Weit anders seyn den die; itzt trägt man von
den Beuten
Des Handels, Seid und Samt, Tafft, Attlass
und viel mehr
Unzehlig andre Zeug'. Das giebt dem Käuffer
Ehr;
Dem Handelsman Gewin; man muss auch nicht
vergessen,
Was itzt der Handel bringt, von frembder Frucht
und Essen,
So ich nicht zehlen kan. Wie mancher schöner Wein,
Frantz. Span- und Portugisch und viele von dem
Rhein

Wird zu uns hergeführt, zum über grossen Nutzen
Des Landes. Dis ernehrt, jen's dient uns aus zu putzen
Doch gibt ein jedes Geld. Bedenckt dass Edle Saltz,
Dass durch die Schiffart komt, und besser ist als Schmaltz
Was China schönes hat, was in dem güldnen Lande
Des Wusten Westen wächst, und dort bey Tagus Strande
Hervor komt, was beym Nijl ist und in Calicut,
Kömt durch den Handel hier und alles uns zu gut,
Und unserm Vaterland. Dies haben viele Leute
Vor diesem angestelt. Doch siehet man erst heute
Den Handel recht in Flor, wie er dem Lande nütz
Ist, drumb verdient gewis Herr Lilien-Hoff die Stütz
Und Grundfest dieses Thuns; dass man jhn hoch verehre,
Und seinen hohen Ruhm mit Ruhm noch mehr vermehre.
Er ist es billig werth. Wer diesen Man nicht liebt,
Der liebt die Tugend nicht, so ihm das Zeugnis giebt,

Digitized by Google

Dass Er recht aufrecht ist, und Edel von Gemüthe.
Ob Er gleich sonsten nicht von Edelen Geblüthe;
Das rechte Tugend-Thun dass adelt diesen Man.
Wo Recht und Tugend gilt steht Adel hinten an,
So bloss vom Blute komt. Ein recht unedel Adel
Ist, der beflecket wird mit einem Laster-Tadel.
Das ist Herr Pötter nicht; Drumb Ihm auch beygelegt
Des Adels Helm und Schild, und was ein Edler trägt,
Der Nahme Lilien-Hoff, weil Er gleich Lilien blühet
Im schönen Garten, wo man Tugend blühen siehet.
So wird die Tugend recht mit Ehre wohl belohnt,
Da wo ein danckbahr Hertz bey Tugendhafften wohnt.
Drumb hat das gantze Reich Ihn auch erkand vor Edel,
So wol alss den der vor dem Feinde seinem Schädel,
Und Haut, und Guth, und Blut wagt wie ein Krieges Held,
Und solches offte thut nur umb das schnöde Geld.
Es müsse Ewer Stam Herr Lilienhoff stets grünen,
Und mit geehrtem Ruhm bis an die blaue Bühnen

Der Sternen steigen auff! lebt viel und lange
Jahr!
Gott lasse, wenn man Euch wird legen auff die
Bahr,
Die junge Lilien im Lusthoff lieblich blühen,
Und ohne alles End stets junge Lilien ziehen;
Der Höchste segne Euch, so wie Ihrs selbst be-
gehrt.
Ich weis was Ihr nur wünscht, wird Euch ge-
wiss gewehrt.

---

To

His most Illustrious Excellency

My Lord

*CHARLES HOWARD*

Earle of Carlisle &c.

Ambassador Extraordinary

from

His Maiesty of Great Brittaine

To

The Crown of Sweden

Upon his departure from Stockholm

Wishing a prosperous journy

Written by

*Lars Johann Son S H. a. s. v.*

In the Year 1669. the 29. Day of September.

GREAT HOWARD how shal J fulfill my will?
Indeed it doth surpas may skil and qvill
Yet humble duty command's me to writ
Thy praise, but unability maketh me qvit.
That divine Maro if he had to chose

Would sing Your Eulogie with higher Voice
Then he did sing of Great Anchises Son,
Minerv' and all the Muses skil is gone:
And faith! Apollo with all Eloqvence
Can scarce describe Your glorious Excellence:
It must needs be no Man but *Angels* tongue
That would in words set forth a worthy song
Of You *Great Hero* Crown of English *Lords*
Whose mervelous Vertues farr surpasse the words
Of man who could set doun Your Noblest Race
Would to Poster' ty be a Looking glasse
And who can duely write that high renown
You have deservd restoring th' Englisch Krown?
What labours more then *Hercles* You have done
What Victories more then *Cæsar* You have won
Momus himself although he's ever wrong
Will yet admire th' Eloquence of Your tongve
Your Foes and Friends both abroad and at home
With force and wisdom You know t' over come
The Friend by force of witt and pleasant words
Your arm wil break the proudest Ennemies
Swords
*Mars* and *Apollo* are in striving mad
Whose glorious Lawrels first shal crowne Your
head
But (prayt' excuse me) J swear by my Oath
Sir You are twice more worthy then them both.
Stood not *Mars* self astonishd when he saw
How Your sword could abolish wrongfull Law
And how You could restore the Kingdoms Peace
Troubled by man of Cadmus Dragon race.

Must not *Apollo* mervel and self cry.
*Carlisle* th' Ambassador is more fit then J?
Did not the barbarous *Russes* and their *Czar*
Amazed stand when first Your brightful Star
More clear then Phœbus on their Hemispheare
And lik' Mars fiery Planet did appeare?
The *Cimbers* too were rawisht all noe lesse
Which with a trambling langvage did confesse,
This is *Carlisle* Broer lille so high befam'd
Whose name but spoken all Virtues are nam'd.
Sweden admireth thy very Divine Ghost,
And Vertuou's proud doeth of har fortune boast
To have twice had (my Lord when they had You)
That English Mars and English Venus toe
Whose charming Beauty ecclipset tousand Suns
With litle Cupide which doth fire the Guns
Disspising darts; This Babe of Loue let's see
Beeing a Child a wonderous Man to be:
Jupiter hearing this went to be hid
He feard of Him what he to Saturn did.
J am no Prophet, but J telle t'is true
After tuelue years the world shal see and you
How His rare virtues th' hole world wil move
All man wil feare all Damsels wil Him love,
Such great a Treasure hath Sweden stil posses'd
Having *Carlisle;* all as h'is but a Guest!
When He first came O more then happy day
But more unhappy now he goes away!
England is glad, Sweden begins to mourn
For his departure, they for his return.

Th' inconstant' fortune and all seasons were
Become more constant since Carlisse came here
Who Knows our Harvest? we Knew nevermore
Such pleasant weather any year before
The fields, seas, woods, and all the beast were
glad
Now mourn they all the very Roks are sad:
The Trees have since *Carlisle* for England goes
Leaving the green, put on theire mourning
Cloths
The Heaven self in this our northren Spheares
For Your departure wil rayne floods of teares.
But all the Gods Great Lord wil frame Your wil
Mercury tould me this on Helicons Hil,
When Heavens Parliament was in good accords
Then to all Gods did Jupiter speake those words.

## JUPITER.

*Quid multo rapidi miscentur murmure fluctus?*
*Impete quid Cæco flamina sæva ruunt!*
*Heus Neptune tuo fluctus compesce Tridente*
*Æole præcipites carcere claude Nothos*
*Non vagus est Vobis nunc deducendus Ulysses*
*Non pius Æneas Numina vestra rogat*
*En Cytherea Venus, Mavors, & Cyprius Infans*
*Creduntur Vestræ Numina chara fidei*
*At vos, Vos reliqui Cœlestia Numina Divi*
*Incolumes socios concomitate Deos*
*Illos ut par est omnes deducite salvos,*
*Illos Angliacis reddite litoribus.*

## NEPTUNUS.

GREAT Jupiter J shal in nothing faile
As soone my Lord CARLISLE put's up his saile
Then J wil goe my selt to cut the flods
Before his ship with all my water Gods
Castor and Pollux shal sit on the mast
Til Hee all dangerous seas and weawes is past
And round about shal blowing Tritons raise
Their trompets and Sirenes to sing his praise
Not to bewitch him like they did Ulys
We know all that CARLISLE farr wiser is.
Thus Your Commands GREAT Jupiter we wil doe
We have no Soveraign but Brittains King next You.

## ÆOLVS.

Ik heb wat Ubelieft al tyd te doen bemint
Sou ik'er tegen staen? ik ben maer bloot een *Wind*.

## MARS.

Ey höfv's vår fåfäng hjelp om J't vil rät besinna,
Här är ju Oden sielff hvem håller honom Foot
Ok Frigga säg hvem tors full' giöra them emoot?
Them Oden intet står han Fröya öfvervinna.

APOLLO.

*Vorrei io voglio ben far comme bisognia*
*Mandando fuora la mia grandissima ciarezza*
*Et veramente non sarebbe vergognia*
*D' arrossire vedendo la triplice bellezza,*
*De qvelli SOLI terrestri: Ma ne sono sicuro*
*Ch'il loro maggior lume fara il mio minore*
*oscuro.*

PHOEBUS.

Vous estes bien heureux de porter sur vos
ondes
(Neptun mon cher Amy Vous estes bien heu-
reux)
La Vailliance & Sagesse & la Beauté du Monde
Croyez moy qv'en ces trois, Vous portez tous
les Dieux.

MERCURIUS.

Ihr Götter ich fliege
Die tapferen Siege
Durch klugsinnig Rathen
Und tapferen Thaten
Von *Howard* erworben
Bey tapferen Helden
Ich wil sie besingen
Das Echo soll klingen
Der Nachwelt zu melden
Auch wenn Er gestorben.

*This Speken they did all together schoute*
*And with one Voice gladly cryd aloute,*
*We wil conducte them, none of us shal faile*
*Th' Earth answears, long long live my Lord*
*Carlisle.*

---

Detta är den Edle ok Loff. Magistraten uthi
Stockholm til Ny Åhret 1671.
uti en myckit konstig Skrift
dedicerat
aff den dråpelige Skrijf-Mästaren
*Johan Paul Hoffman.*

J Stadsens Stoder J, J Svea Städers Fäder,
För hvilke Orätt rädz ok Rättrisan sig gläder,
Som skipen Lag ok Rätt, som bygge Staden op,
Som främia Handlen med at Alt ha'er rätt sit Lop:
Til Eders Högvijsheet min Skyldigheet framräcker,
(Om utaf högan Gunst J emot taga täcker
Hvad som mit Hierta gier) en lijten Ny-Åhrs-Gifft
På ringa Pergament, en föga bättre Skrifft,
Med önskan af min Siäl, then Högste vil bevahra
Ehr, (som bevara oss) ifrån all nöd ok fahra,
Han gifve Hvar ok en hvad som han mäst åtrår
Ok länge theras Lijf til många Nya-Åhr!!!

Non Iliada in nuce, Viri Nobilissimi ac Consultissimi, non Hecatomben, nec Monstrum ex Africâ, nec Aromata ex Asiâ nec ex Americâ Aurum porrigo: (Sæpe enim Deorum iram plus salsa mola quam auratis cornibus ac floribus coronatus taurus demulcet) Sed Tabellam ad Aram Generosit. Vest. suspendo Tabellam non sculptam, sed (quâ dexteritate dextera potuit) scriptam; Gratam hoc (quamvis indignum) Generosit. Vest. Munus futurum spero, si considerare placuerit, nil Literis seu Scriptura præstantius dari posse. Scriptura enim Acta, Pacta, Facta Altissimi nobis revelavit, Scriptura Memoriæ Fulcrum, Virtutis Custos, Æternitatis Monumentum est, Scripturam si tollas, omnem eruditionem auferes, & Orbem in primum inscitiæ suæ Chaos deturbabis. Si chartaceum vero Donum aut tenuem potius Membranam, non Donum sed Donantis respicite animum, hancq'; quantulamcunq'; Strenam porrecta fronte accipite. Vivite felices, Vigete, Favete, Valete.

Lebet in Frieden, Gesundheit und Freuden
Sonder all Leiden
Himmel gesegne Ihr klugsinnig Rathen
Und ihre Thaten
Lasse Sie blühen in stetiger Blüthe
Durch deine Güte

Wende von Ihnen und Ihrem Geschlechte
Was schaden möchte
Lasse sie wachsen des Vaterland's Stützen
Fromme zu schützen
Ruchlose Schänder und Lästrer zu straffen
Biss sie entschlaffen
Und vom Getümmel zum Himmel mit Freuden
Selig verscheiden.

Ancora che io non sono Dovinator o Profeta
Ma rigvardando con curioso zelo
L'Astro splendente del formoso Cielo
Col fulgenti raggi la formosa Stella
O piutosto l'occhio del Mondo, la Pianeta
Di Febo, scintillante & bella
La quale regge l'Anno dando luce al monde
Et risplende senza secondo,
Mi pare che colla bocca divinatrice
Al orecchio veramente dice
*O Felice Stokholma O Felice*
*O Felice Populo O Felice*
Tanto ch'havrai quello Senato Illustrissimo
Sarai sempre Felice, Felicissimo
L'intendo, lo credo, & ancora io bramo
Perchs dell' alma honoro del cuore l' *Amo.*

Ne dedaignez pas Messieurs le peu qne j'amene
Mais prenez plustost à grè mes petites estrenes
Quand on fait tout ce qu'on peut
Sans en faire ce qu'on veut
Personne n'en gronde
Le vouloir contente les Dieux
Si cela se fait aux Cieux
Je l'espere au Monde.

Ghy Edlen Magistraet,
Neemt aen van myne handen
Tot Nieuw Jaers Offeranden
De Willen voor de Daet:
Men kan de groote Goden ook,
Mackt men g'lyck geen dierbaer Rook,
Door ootmoedig Smeken
Buygen en beweken.

---

*Strena Votiva*
In novi & felicis Anni auspicium
Ad
Sereniss. & Potentiss. Magni Britanniæ Regis,
CAROLI II.
Ad
Serenissim & Potentissim Svec. Goth. Vand.
Regem.
CAROLUM XI.
Legati Extraordinarii
Illustrissimi ac Generosissimi Domini,
Dn. *HENRICI COVENTRII*,
Die primo Anni 1672. pedeq; humillimè
deposita
Heliconis Arctoi Nomine
A
*J. P. Art. & Mart. Stud.*

Cynthius aurato tetigit sua limina curru
Augustumq' Capri sidus splendore revisit
Lassatos properans gelidâ restinguere in Urnâ
Cornipedes, meliusi renovatum ut peragat orbem
Mos est Aonidum (quem nulla redarguet ætas)
Tempore quo auricomus per bissex signa cu-
currit,
Jamq'; omnem illustrat repetito lumine Mundum
Notaq'; Zodiaci repetit vestigia sursum
Auspicio Nostrum feliciter inchoat Annum.
Mos est ut folijs Parnassi tempora cingant
Heroum quos Phœbus amat, quos Turba Dea-
rum
Diligit, & toto queis pectore sedet Apollo.

Hinc hic hærenti *Phœbus* mihi vellicat aurem
Castalidumq'; chorus mihi visus talia fari.
Solane barbarico Borealis terra tacebit,
Ritu, nec nostris jussis morem geret illa?
Quis stupor ingentis Gentis dolor! occupat artus
Num gelifacta Dei, non servat in ossibus ignem
Aut nimis intensum frigus conglaciat auram?
Dum é meliore Luto finxit Præcordia Titan.
Euge bonis avibus properes Heliconis Alumne
Arctoi, strenueq'; loco nunc necte coronas,
Cingito fronde comas, pia votaq' porrige dextra
Sed cui? qui prudens secreta negotia tractat
Quæ tibi scire nefas; quem nuper *Jupiter Anglus*
Ad *Gothicum* misit quo firmet fœdera *Martem*
*Mercurio.* Postquam solers per prata per hortos
Annosæ quercus ramos & brachia Olivæ,
Lauri cum Myrto frondes decerpere dextrâ
Mens erat & ingens florum mihi copia Cordi.
Abstine Calliope dixit, jam tempora dudum
*Martia* circundat *Laurus*, *Phœbeia Daphne*,
Signa gerit illas certissima *Martis & Artis*,
*Myrtea serta dedit* Cypris, *Tritonia Olivæ.*
Ne Tu sacrilegâ caveas contingere dextra
Qvercum ter Magni Regis Caroli & Jovis arbos
Hâc ambo illustres coronabunt facta COVENTRJ,
Interea precibus supplex pia solvito vota,
*Vivat jo! felix Augurum Magnus Apollo,*
*Vivat! jo vivat ter felix Martia Proles;*
*Vivat Mercurius! vivatq' Coventrius Heros!*
*Castalidum dixit Chorus & respondit Olympus.*

*Bind-Brew på Margaretæ Dag i Julij Månad.*

1. O! osäll sälle Dag, på den min skyldigheet
Ok villia öfvereens, fast ingen dera veet
2. Hvar med min ödmiuk-plikt mig lösa skal at binna
Den mehr än skiöna arm, til den man ey kan finna
3. Rätt värdigt Binde-Band, dy Himmel, Jord ok Sky
At ähra denna Dag sig sjelfva pryda ny;
4. See huru Himlen leer, hur' Skyn giör liufligt väder,
Hur' Jorden legger aff the hvijta Vinterkläder
5. Ok dra'er sin Blomster-Rock med tusend Färge-Slag
På sin föryngte kropp, at ähra denna Dag.
6. Allena Jag, ach! ach! haer skiäl til at beklaga
Mit hårda Skebnes makt, som lyckan kan förtaga
7. At iag måst villia thet som iag ey giöra kan,
Jag svär vid Himlen sielff at villian god ok san
8. Men krafften uthan krafft, dy Gull, Sölff, ädla Stenar,
Kårl, Pärl ok Diamant (som Verlden kostbart menar)
9. Är ovärd' Eer Svan-hvit Snö-Marmor-skiöna arm
At kyssa, Venus sielff, (ok alt hvad skiönt) til Harm

10. Haer Jorden aldrig seet et så skiönt Mester-
stycke
Aff Himlen ok Natur, här är full Menske-
tycke
11. Men Ängel-fägring, ach! at iag ey något
haer
Til offra, som Ehr värd, uppå mit Hiert-
Altar:
12. Dok väl iag haer än hopp at J min Jord-
Gudinna,
Som haer mit hug ok sinn ok Siälen kun-
nat vinna,
13. J lär til Offer-band ta hierta mit emoot:
J är' min Himmel-Jord, min enda Lijfnadz
Root:
14. Dy lär' J utan tvijk mig icke thet förtänckia
At iag på Eder Dag (Margretha / Cathrina) drister
skänckia
15. Mit hierta, J veet sielff at iag ey bättre haer,
Vil J haa meer aff mig så låt mig blifva
Faer
(Thet Bandet som iag geer, blijr, til mig
Döden ta'er)
(Taen ynstigt hvad iag geer / Förvahrer detta Band) til Döden sam-
ma ta'er)

*Det samma på Cathrinæ Dag i Nov. Månad* lämpad efter Ahrs-Tijden.

4. Skyn gråter med sit Regn ok mul'ge Dimbeväder,
Höhrer sig i sorg ok hvijte Vinter-kläder,
5. Ok dra'er sin Blomster-Bäck med tusend färgor af
För at han ingen Ting, som efter värd var, gaf;
6. Så sörger, Ach! ok iag haer Skiäl at m. m.

# GRAF-SKRIFTER.

*Manibus Æternis Monimentum*
et
*Pignus Amoris Sacrum Viri*
Quondam
Plurimum Reverendi
D. JORDAN EDENII
Theologiæ Doctoris atq' in Academia Salanâ
Professoris Celeberrimi
Nunc
In Coelis Beati
&
Pudicitia Magnæ Conjugis
*Castitate majoris viduæ*
*Pietate Matronæ maximæ*
*Matris tristissimæ*
MAGDALENÆ CAMOENÆ
Lectissimi Svavissimi
*Filij.*
*SVENONIS J. EDENII*
Beatissimi
Quod
Cum 7 Julii postquam 13 Junii astra petens
terræ extremum dixerat vale. Urnæ impositus est.

| | | |
|---|---|---|
| *Posuit* | *Potuit* | *Voluit* |
| *qui* | *qui* | *qui* |
| *Potuit* | *Voluit* | *Debuit* |
| | *Debuit* | |

L. I. S. S. H. A. S. V.

Qui properas? heus siste gradum maneṡq' saluta
Et fragilem gemitu sortem, & mortalia luge

Fata. Rogas natum quem condat Amice? Puellum.
Hunc Phœbus genuit sapiens, Aquilonis in oris,
Et peperit, decimæ nomen sortita CAMOENÆ:
Ut Numen sic Nomen habet: vi tate coruscans.
Cynthia seu radiis stellas nitidi sima nocte
Vincit, ceu socios extinguit Phosphorus ignes
Sic instar Castæ Castas micat illa Dianæ
Inter Matronas: His ille Parentibus ortus.
Parnassus natale solum est, ubi Sala susurro
Balbutit leni, se immiscens fluctibus alti
Mæleris, atq' suis multiplicat illius undas.
Nunquam si formam spectes, formosior ullus,
Hac pulchra pulchrum Veneris superabat Adonin
Et Spurium Cypri falso quem credula fecit
Gens oculis cæcum, Numen dignumq' merenda
Spurca quam quondam bubus dedit incola Cypri
Indignum cui hominis fument Altaria . . . .
Hic quantum cæcam superat Lynx lumine talpam.
Ingenio, genio, dolor! heu! non indole multis
Inferior; hunc queis circum longior ætas
Tempóra dispersos tinxit candore capillos,
Saturni siccum stupidi nigrore [illegible]
Hisce *Senex* senibus pueris Puer iste vocari
Dignus, non Annis Animo sed Nestora vicit
Ceu novus in cunis Alcides presserat angues
Stultitiam, & vitiorum indoctam matrem
Pigritiam. [illegible] jubebat
Credere pressurum vestigia, dumq' fefellit,

Non fallit properat cursus, sequiturq' Parentem

*Hesperus occiduum Phœbum isque suo occidit* ortu

Auricomum sidus lætum, contingere metam:

Clarior ex atris quo surgat *Phosphorus umbris.*

*Tristia cur ducis suspiria pectore mœsto?*

*Nobile stemma nihil, nitidæ nil gratia formæ*

*Crudelis Mortæ ingenium nil spicta retardant.*

Si bonus es, heu! plange probis non parcere *Parcas!*

At tremulis sacros ululatibus atque boatu

Manes Thebano prudens turbare caveto.

Crinibus haud opus est sparsis, nec tristia fœdis

Signa genis addas infestis unguibus! abiant

Mænades! ite procul poscunt vos orgya Bacchi.

Si bonus es heu! plange probis non parcere Parcam

Purpureos spargens flores, violasque, rosasque,

Adde apium dextrâ, calathis da lilia plenis

Sit procul infelix bubo sit noctua tristis

Thura, crocos, & quicquid habent, incende, Sabæi

Atque immortales amaranthi necte coronas

Svavibus & siccam perfunde liquoribus urnam:

& cineres lachrimis irrora: murmure læto

*Dic Fœlix Fati sui! Melior de pulvere surget*

*Phœnix in cineres numquam rediturus Abita*

Si veterum voto vis claudere, forte liceat:

S. T. T. L.

*Sit Tibi Terra Levis sit in urna perpetuum Ver*

Si malus es, mirare *Probis* non parcere *Parcas,*

Vivus disce mori metuens, quoque vivere discas,
Mortuus, à vivo hoc, quo sic quoque vivere possis,
Sed si derides, epicuri de grege porcus,
I, fuge curre cito seqnitur pede pallida vindex
*Parca & eris* nec eris quod hic est.
bene vive
Valebis

*Aproche du tombeau avec respect & crainte*
*Cet enfant n'est pas mort & ne fait que dormir*
*N'en doute pas* Lecteur, *La Mort y n'est que fainte*
*Les* Graces & Vertus *peuvent ils bien mourir?*

Nella questa piccola parte del *Mondo* è sepolto
Il *Piccolo mondo*. Ma il Cielo ha il Cielo raccolto.

*Hear sweepth a litle Child, considder what J speake*
*The Earth sayth hy is dead the Heaven hy shal awake.*

Hiér leit in't graff van aerd'. AERD.
Maer leeser hoor't is seeker ende gewis
Dese AERD' zal niet meer aerd' zyn
Want dese aerd' geen aerd' meer is.

Den Weisheit hat gezeugt, die Tugend selbst
geboren,
Der Himmel in der Blüth zum Eigenthumb er-
koren.
Schläft hie im tunklen Staub. Solt diss wol
können sein?
Di Weisheit, Tugend und der Himmel selbst,
spricht Nein.

*Swijkige Världens oundvijklige
öd'- Dödligheetz*

Sorg-tröstande Lijk-Sång.

1.

Usle Men'ske-Barn betrakta
märk ok akta
Hur' ostadigt Verlden står
Vexel- skiftar fram-åt stryker
vijker
fijker
Som Tidh, Måln ok Blåst förgår.

2.

Sool ok Månen alla tusen
Himmels Liusen,
Gånga neer ok åter op;

Dag ok Natten,
Eld ok Vatten,
Gråt ok Skratten,
Hafva stadigt Vexel-Lop.

3.

När som heeta Eelden sloknar
Vatnet tioknar
Blifva Kohl ok kaller Snöö.
Snö blijr Väska
Kohlen bäska,
Aska, Aska?
Hvad som föds ok ey måt döö?

4.

Usle Mensske-Barn betrakta
Märk ok akta
Huru thet i Verlden går
Hurn alt hvad nånsin födes,
gödes
ödes.
Ingen ting beständigt står.

5.

Diuren som på Marcken springa,
Luft-Fåt kringa,
Fast the aff en frij natur
Måst hjkväl för Döktsens fahra
snara
vara
Rädd's Hund, Lössa, Nät ok Buur.

6.

Fiskens Graf (fast han kan flyta)
Är en Gryta
Eller ok en större Fisk,
Stora, the hvar Liustror glimma
simma
rymma
Sällan, om then fiskar frisk.

7.

Höga trän som Himlen hoota,
Fast the roota
In til andra Verlden neer,
Fälla Höst-dags effter raden
Bladen,
Staden
Seer det, lijk som Skogen seer.

8.

Trägåls-Trän the båra frukter,
Blomster lukter,
(Gräset växer, vijsnar bort)
Theras them inlödde Maskar
fnaskar
naskar
Intil Trät ok Blomstret tort.

9.

Koppar, som hvar man kan röna,
Bli'ver gröna.

Järnet fräter Rosten röd.
Gullet ok thes blancka Syster,
mister
Glijster
Sit, see här är ok en död.

10.

Dyra Stenar fast the håla
måste tåla
Döden, lijk som Malm ok Gull.
Stenar spricka aff hård Vinter,
Klinter,
Flinter,
Muur ok Gråsteen bliva Mull

11.

Tijden sjelf som är förlijden
Är af Tijden
Dräpt som är ok födslen feck;
Men hvem är som suckand' klagar?
Dagar
jagar!
En hvar an, hvart ögnebleck;

12.

Ögnbleck, Ögnblek, Dimma, Dimman,
Timma Timman,
Månen Månen, Åhret Åhr

10, 50, 100, Tusend
. . .
. . .
Til vår evigvarlig Våhr.

13.

Alt är hvad som Här kan finnas
Ok besinnas
Hvad som någon näg'nsin veet
Obeständigt: Mans bedrifter,
Skrifter
Griffter,
Stadig är ostadighet,

14.

Ty giör alla mycket illa
The som villa
Söria thenna lillas död,
Hvilkens siäl ey sorg ey jemmer
klämmer
skämmer
Ther han äter Engla bröd.

15.

Låt ey Perle-Tårar trinna
Strömlijkt rinna
Hvem som mäd sin Gud är nögd,
Han kan, han vil, som vårt mästa
Bästa

fösta
Timlig sorg i evig frögd.

16.

Såta kropp soff sött ok stilla
Såta lilla
Trefald-Salig stora Siäl
In til Gud föör E'er med gamman
samman
. . .
Var sidst helsad fahr sidst väl.

---

*Der Welt See-geendete*

Am

*Himmel gelendete*

*Farth,*

Ihr Königl. Mayst. und Dero Reiche Schweden getreuen Mannes und Hochbetrauten Ammirals,

Des Hoch-Edlen, Manfesten und Veltberühmten

See-Helden

Herrn H. *RICHARD KLERCK &c.*

Als

Der selbe den 3. Des Christ-Monds im Jahr 1668 mit Hochansehnl. Traurgefolge aus S. Jacob nach S. Clara in sein Ruh-Gemach begleitet worden Entworffen

von

TRITONE Sturmmuth Lieut.

Wess Augen wessen Mund? (wer gleich das
Hertz von Steinen)
Solt nicht ach! Achzen und Gall-bittre Thränen
weinen?
Wen Er den Unbestand der Welt und Men-
schen denkt,
Der sonder Unbestand die Menschen untersenkt

Ins schwartze Grab. Ach weh! sol man nicht
billig klagen
Und tieffes Schmertzen-Leid in solchem Falle
tragen;
Dass der wird nach der Grufft und in das Grab
gerafft,
Der seinem Vaterland viel Nutzen hat geschafft
Durch seine tapfre Faust; der Swert und Feind
verlachte;
Der durch den Helden Muth den Weg Ihn selber
machte
Zur Ehr' und Ewigkeit dem Vaterland zur Nutz.
Der offt dem stoltzen Feind' mit Tapferkeit both
Trutz
Zu schützen Sich und auch das Land so Ihn
erzogen.
Wie offte hat Er woll die wilden wüsten Wogen
Des Meeres durch gepflügt, und manches Feindes
Schiff
Beschossen und bestürmt, ja gäntzlich in die
Tieff
Neptuno zu gesand. Sein scharffer Helden-
Degen
Hat vieler stoltzen Muth im Blute durch den
Segen
Des Himmels gantz erseufft. Des Eols rauhe
Kind
Sturm, Regen, Ungestüm, Süd- Ost- West-
Norden-Wind
Die bliesen Ihm sein Hertz zu recht Hertz-hafften
Thaten
Recht Helden-müthig auff, es must Ihm woll
gerathen
Weil Er den tapfern Sin nicht wie ein Toller
thut

Scharff wetzte an Verstand. Er brauchte Recht
und Muth
Wie Helden recht gebührt. Die brausende Kartannen,
Granaten, Kuhfass, Bley, die kunten nicht erstaunen.
Den Helden der auch selbst dem starken Mavors glich:
Dem Hector und Achill am hohen Muthe wich.
Ja Alexander selbst der doch die Welt bezwungen
Und gleich woll stand entzükt, als auff Ihn kam
gedrungen
Der Wellen wilde Macht, Er war wie gar verzagt,
Da dieser Held vielmehr als tausend mahl gewagt
Sein Leben auff der Fluth, das donnernde Gewitter
Der Stük beliebt Ihm recht, wen Balchen, Trümmer, Splitter
Vom Schiffe sprungen, wen die Tau und Mast
ging fort,
Wen Segel, Taakel, Man und alles über Bordt
Floh' dass war seine Lust, doch hat die grimme Hand
Dhes Todes Ihn erwargt und hin ins Grab gesand.
O mehr als grimmer Todt wie solt'stu nicht bedenken
Dass dieses Todes-Fall viel Helden würde kränken?
Es trauret Reich und Land, die See, und was
noch liebt
Die Tugend in der Welt. Wer wolte nicht betrübt

Mit Seufis und ächzend'ach! itzt lassen Bäche fliessen

Und traurend heisses Nass von Wangen ab her giessen

Die Faust und Feder starrt so diese Worte schreibt,

Die Tinte die erblast, diss Angedenken treibt

Mich selbst zur Traurigkeit, doch wen mans recht besinnet

So mus man dieses Nass dass aus den Augen rinnet

Mit rechte stauen; den es ist ein alt Geboth

Von Gott und der Natur: *dem Leben folgt der Todt.*

*Was Anfang hat hat End.* Das Leben mus vergehen,

Nichts steht als Unbestand der bleibet fest bestehen

In seinem Unbestand. Die Rose, Rauch und Wind

Gleicht recht dem Leben, den es blüth, geht fort, verschwindt.

So bald der linde West der Jugend erstlich wehet

Da geth es tapfer fort, er bläset sanfft und blehet

Die Segel völlig auff, da geth man recht vor Winde

Mit Top, Mars, Schonfar, Fok, Meysan und doppel Blinde

Da folgt man dem Compas, recht auff dem halben Strich
Im Meer der Unschuld nach, doch helt es offt nicht Stich.
Offt trifft man Trieb sand an, doch wen der Oost sich hebet,
Da schleget man nochs Bonnet an, alsdan das lebet
Des Schiffmans Geist, alsdan so gehts vor Winde fort.
Da darff der Stearman nicht das Bag noch Stare Bordt.
Wie offte aber wird man von den Wollust schönen
An lokkend lachend reitz und singenden Sirenen
Der Welt und Wollust gantz verschret und verführt,
Das man eh mans vermeint ein blindes Riff berührt.
Won den der trübe Sud beginnet auff zu blasen,
Den pflegt er offters sehr mit scharffen Winden rasen
Dass man Top, Mars und blinde Segel streichen mus
Und fallen ob man gleich nicht wil Neptun zu Fuss.
Komt den der strenge Nord da mus mans lassen gehen

Vor Wind und Wellen hin, der kans Compas
verdrehen
Das keiner selber weis wohin das Schiff recht
leufft;
Blitz, Donner, Hagel, Sturm-Wind, Regen
überheufft
Den Schiffer, da da mus er alle Segel strei-
chen,
Da mus die Stärk und Kunst den wilden Wel-
len weichen;
Plichtanker helt da nichts das Schiff steht auff
der wip
Und leufft eh mans vermeint hin auff des To-
des Klip.
So ist dis Leben auch: Der Jungend-West ver-
swindet,
Der Oost vergeht, der West verweth, der Nord
der gründet
Und senket in den Grund. Doch wol dem der
die See
Der Welt, Der schnöden Welt besegelt, dass
kein Weh
Aus solcher Schiffart folgt, wie dieser Edle
Held
Der nunmehr seelig lebt, und diese See der
Welt
Hat doppelt durch und durch gesegelt und ge-
fahren:
Des gleichen nicht bei uns in viel und langen
Jahren

Im tapfern Goten Reich gesehn; den selbst gekröhnt
Neptun, der manchen Man und See-Held hat gehönt
Sein Segel abzuthun. Nun kan sein Anker liegen
Im Grund der Ewigkeit da Stürme nicht betriegen
Da kan Er sonder Sorg und sonder Furchten sein
Wol dem der so wie Er wirfft Anker Himmel ein.

---

*Traur-Thränen*

über

Das unverhoffte frühzeitige Ableben

Des Hoch-Edlen und Wohlgebornen Herrn,

Herr *CONRAD FALKENBERG*,

Erbgesessen auff Börstorp und Trystorp, &c.

Als derselbe

Den 8. des Christmonds im Jahr 1668. bey Hochansehnlichem Traurgefolge aus S. Jacob nach den Ritterholmen zu Seiner Ruhstelle begleitet wurde.

vergossen von

LUCIDOR *dem Mitleidenden.*

1.

Klagt ihr klugen Pierinnen
Lass't die Sinnen
Auff ein Leid-Lied seyn bedacht;
Lasset Thränen-Flüsse fliessen,
Legt die süssen
Seiten hin zur Trauer-Nacht

2.

Lasset auch nicht seyn vergessen
Leich-Cypressen
Vor den grünen Lorber-Strauch
Umb die klugen Schläff zu binden:
Grabt in Rinden
Klage-Reim nach altem Brauch.

3.

Lasset die verbundne Geigen
Doch nicht schweigen
Stimmet Leid und Lieder an:
Winselt traurig Ach-Geächze,
Seel-Gelechze,
Weil die Zunge lallen kan.

4.

Schaut die holden Huld-Göttinnen
Lassen rinnen
Ihren Thränen Perlen-Bach;
Pallas selber steht betrübet
Weil Sie liebet
Was der Tugend folget nach.

5.

Des Apollons güldne Leyer
Hat nun Feyer,
Weil Er seinen liebsten Sohn,

Hertz und schmertzlichen betrauret,
Und betauret,
Fama wind't die Ehren-Kron.

6.

Mars der blutig grimme Krieger,
Welt-besieger,
Und der Götter gantze Schaar
Stehn vor Traurigkeit bestürtzet,
Dass verkürtzet
Dieses jungen Helden Jahr'.

7.

Was man billig schön kan nennen,
Klug bekennen
Und was rechtlich tapfer war,
Mavors Muth, Apollons Sinnen;
Hold-Göttinnen
Eure Schön', liegt auff der Bahr.

8.

Diese sind mit Ihm mit verblichen
Und entwichen.
Hett' Ihn nicht die grimme Zeit
Weggerafft, könt man Ihn preisen,
Billig heisen
Spiegel der Volkommenheit.

9.

Wie ein schneller Falck sich swinget
Und doch dringet

Durch die Lufft mit schnellen Lauff,
Also drungen seine Sinnen
Und Beginnen
Immer Wolk und Stern-warts auff.

10.

Wie ein grosser Berg fest stehet
Wenn gleich wehet
Rauher Wind so stand sein Muth
Stetig in den Tugend Schranken
Sonder Wanken
Tugend war sein höchstes Guth.

11.

Weinet heisse Thränen-Wellen,
Perlen-Kuellen,
Weine wer das Vater Land
Kindlich liebet, weil die Stütze
So Ihm nütze
Können seyn auch ist entwand.

12.

Wenn ich meine Sinnen lenke
Und gedenke
An den Himmel-klugen Geist,
Mus ich ächz-und seuffzend klagen,
Traurig sagen
Dass die Tugend selten greist.

13.

Hett' der junge Held gelebet
Würd gebebet
Haben mancher stoltzer Feind;
Er hett' können klaglich rathen
Und mit Thaten
Steuren mehr als mancher meint.

14.

Was dem Himmel zugehöret
Wird bethöret
Obs gleich Tugend aufgeanit;
Drumb ist seine Seel gefahren
Zu den klahren
Sternen, da sein Stam herstamt.

15.

Denn der Himmel hats beliebet
Er betrübet
Und erfreuet wenn Er will.
Der hat aus dem Welt-Getümmel
In den Himmel
Ihn gebracht zur Seelen-still.

*Trost-Rede.*

Hemmet Jammer-volle Seelen
Eure herbe Zähren-Fluth:
Last Euch keine Sorgen kwälen:

Denket dass das höchste Guth
Da ist wo sein Himmels-Geist
Von der Welt ist hingereist

2.

Keine Kwaal, noch Angst, noch Sorgen
Ist der Seelen da bewust,
Alle Abend alle Morgen
Ist die Sorg uns, ihm die Lust
Neu; Sein seelig Himmels Geist
Weis nichts als was Freude heist.

3.

Ob zwar billig Euch betrübet
Das so bald Geschikligkeit,
Die die Welt so innig liebet,
In der Blüth' welkt vor der Zeit,
Denkt der Himmel liebet meist
Einen Edlen Himmels-Geist.

4.

Wolt jhr nicht dem Himmel gönnen
Was die Erde nicht war werth;
Der wird Euch auch trösten könnnen
Der Euch unversehrt versehrt.
Der so diesen Himels-Geist
Nimt, der Heilet wenn Er schmeist.

5.

Drumb so gebet Euch zu Frieden,
Wischet Eure Thränen ab,
Ist Er gleich von Euch geschieden
Dekt jhn gleich ein finster Grab,
Wird im Himmel doch sein Geist
Mit dem Engel-Brod gespeist.

6.

Denket dass wir alle müssen
Diesen Weg des Todes gehn,
Und ein kaltes Sarg beküssen
Wo wir wollen Selig stehn
Bey dis jungen Helden Geist,
Wenn der Himmel sterben heist

*Leich-Cypressen*
Auff das Grab
Der Hoch-Wohlgebohrnen Frauen
Fr. *SOPHIA CHRISTINA KRUUS*,
Gebohrnen Freyherin: zu Gudheem, Freyherin
zu gamble Carleby, Fr. zu Orbyhuus,
Jorbis und Werpel.
Wie auch
Des Hoch-Wohlgebornen Herren
Hern: *CARL BANER*
Freyherrn zu gamble Carleby, &c. &c.
Ihr: Königl. May:tt und Dero Reiche Schweden
Hochbetrauten Mannes, Rath- und
Cammer-Raths, &c. &c.
Des Hoch Wohlgebohrnen Herren
H. *GUSTAF CARLSON BANER*
Freyh. zu gamble Carleby, Herrn zu Orbyhuus
und Werpel.
Vormahls Hertz geliebten numehro
hochbeklagten
Gemahlin und Söhnleins
Als Selbigen d. 10 Decemb. des 1668. Jahres mit
Hochvornehmer Leich-Begleitung aus S. Nicolai
nach den Ritterholmen zu Dero Ruh-Kammer
gefolget wurde.
Gestreuet von
CELINO *dem betrübten.*

Nimfen hie im Goten-Reich
Himmels schöne Erd-Göttinnen
Lasset Eure Thränen rinnen
Uber dieser Frauen Leich,
Feuchtet Eure Lilien-Wangen,
Last der Rosen Purpur-prangen

Wexlen mit erstaunter Blässe
Durch die Nässe
So ein traurig Hertze giebt
Uber den den es geliebt.

Lasset schwartzen trauer-Floor
Eure Stirn- und Sternen dekken
Andern Mitleid zu erwekken,
Und der Lippen Rosen-Thor
Nichts als Seuffzer, Ach! und Klagen
Mit gebrochner Stimme sagen,
Die doch auff' Rubinen Klippen
Eurer Lippen
Wenn der Seuffzer Sturm sich heufft
Kläglich in der Kehl erseufft.

Streuet auff das güldne Haar
Vor den Cyper-Sand nur Asche
Dass sich keine ja nicht wasche
Eh' sie auff der Leichen-Baar
Durch den Guss der nassen Augen
Hat geopfert Thränen-Laugen
Und die bittern Traur-Cypressen:
Legt in dessen
Schmuck und Ziraths-Kleider ab
Und betrachtet dieses Grab.

Dieses Grab dass Sie zur Ruh
Und zur Wohnung ein wird nehmen
Da sich Neid und Laster schämen,
Stehen, dörffen nicht hin zu,
Weil die Keuschheit Zucht und Tugend
So Sie von der zarten Jugend

Biss hin in das Grab geleitet
Noch begleitet.
Denket was ein grosser Schatz
Ruhet in so kleinem Platz.

Ihre holde Freundligkeit,
Und der hellen Augen Funklen
So die Sternen kunt vertunklen,
Keutsche Zucht so allezeit
Andern wie ein Spiegel schiene
Und in unverwelckter Grüne
Blüh'te stets mit Tugend Blüte,
Ihr Gemüthe
Und das wass die Tugend schenkt
Ist mit Ihr ins Grab gesenkt.

Winselt, ächzet ey! und ach!
Schlagt die Brüste, Wind't die Hände
Uber ein so frühes Ende,
Dass das hohe Sternen-Dach
Von dem Traur-geheul erschalle
Und der Erd-kreis wieder halle;
Traure wunder-schöne Jugend,
Keutsche Tugend
Weine weil dein Ebenbild
Itzt ein enges Sarg erfült.

Ihr die nach Ihr noch verharr't
Arme, Kranke, Wittwen, Weisen,
Die die milde Hand pflag speisen
Klaget Euren Trost und Stütze
So numehro liegt erstarrt,
Die Euch in der Kälte Hitze,

Und wenn Hunger Euch pflag pressen,
Gab zu essen;
Die Euch schätzte und in hut
Hielt, wie eine Mutter thút.

Aber wie? wer wil dem Geist
Der im Himmel angelendet
Wo sich alle Welt-Kwaal endet,
Da In Götter-Manna speist,
Nicht die Seelen-Ruh vergönnen?
In der Hoffnung dass wir können
Mit der Zeit auch hin gelangen
Umb zu prangen
Mit der Engel-Schar in Lust,
Frey von allen Sünden-Wust.

Hochgeerter Herr, und Ihr
Hertz- und Schmertz-betrübte Freunde
Jaget Sorg und Kwaal als Feinde
Weit von Eures Hertzens Thür:
Ruhe sanfft in deiner Höle
Tugend-Leib; die Himmels-Seele
Lebet über Stern und Sonne
In der Wonne
Die noch nie kein Aug gesehen,
Da wir denken hin zu gehen.

*Ehren- Denk- und Grab-Mahl.*

Leser schaue,
Leser traue,
Dass in dieser finstern Höle
Grosse Gaben
Sind vergraben.
Wass? ein Leib der sondern Seele;
Deucht dichs Wunder? wunder nicht,
Wen du hettest sollen sehen
Diss erloschne Tugend-Licht
Wehr es zweifels ohn geschehen
Dass du wundrend hett'st gefraget
Ja gesaget
Stirbet den bey dieser Zeit
Adel, Tugend, Redligkeit.

Leser mühe
Dich, und siehe
Wer in dieses Grab gesenket.
Ach! betaure
Und betraure,
Dass der Todt auch Kinder krenket
Kaum kaum hatt' die Welt gesehn
Dieses Kindchen Stern-gleich funkeln
Musts im Anfang untergehn
Und sein schöner Schein vertunkeln.
Aber wenn mans recht beachtet
Wohl betrachtet
Folget Phosphor auch gemach,
Seiner Abend-Sonne nach.

*Grift-Skrift*

Öfver

Then Hög-Wälborne numehra Salige Frues

Fr. *MARGARETA BOYE*,

Frijh:innas til Kuhme, Fr. til Artziöö, Frijberga ok Edhe, &c.

Fordom

Kongl. Maytz. Sampt Sveriges Rijkes Rådh, Krijgs-Rådhs ok General aff Infanteriet

Dhen Hög-Välborne i Gud Sahl. Herres

Hr. ARFVED FÅRBUS

Frijherres til Kuhme, Herres til Artziöö, Frijberga ok Edhe, &c.

Effterlemnade Frues Graf

När Hennes Sahl. Lijk med Christvahnlige Ceremonie til sit Hvile-Rum beledsagat bleef

Oprettat af

LAURINO *den Sorgbundne*.

Cur properas? heu siste gradum, rogo siste Viator
Et lacrimis mœstas mens pia sparge genas,

Quæris, quid tumbâ tegitur? de Pallade Manes
Et formosa Venus & Themis alma jacent
Sub lapide hoc uno de Corpore Triga Dearum
Quis dubitet dubitas? sufficit una tribus
Virgo Venus, Conjux Pallas, Themis inclyta tandem
Formâ, consilio justitiâque fuit,
Sustulit ah! mortis sævæ lacrimabile telum
Miraris, mortem surripuisse Deam?
Non moritur moriens vitam qui morte mutavit
Vivit & æternam (nescia mortis) agit
Vitam Matrona hæc non mortua, at ossa quiescunt
Mortua sub tumulo, mensque beata polo
Deridet mortem mens cœlica siderat culcat
Et repetit Patriæ tecta beata poli
Si tantæ Falx illa Deæ non parcit avara
Mortis, te sequitur Mors cito Lector abi.

*Tröst-Taal.*

Hemmen edra salta târar,
Sörg' ok klagen med besked,
Gud kan hela then han sårar,
Hvad han vil thet måste skee,
Tycken J med skiäl behöfva,
Söria? Nei: Så plär Gud pröfva.

The han älskar the han skiöter,
Doch hans Fader hjerte-lag

Fast om stundom mootgång möter,
Tröster lijkväl Dag från Dag,
Then som låter Himlen råda,
Höfver ey at fruckta våda.

Kroppen hvijlar uthi jorden,
Siälen öfver Himlens blå,
Hvart wij effter Löfftes-Orden,
Christi tänk' at effter gå,
Sörgen altså med beskeed,
Hvad Gud vil mått' altijd skee.

ACH!
Wie?
Nimmer nie
Hett' mein Sinn geglaubt
Dass der Todt auch raubt
Die dem Himmel angehören
Die die Welt nicht kan bethören
Seth hie wie sein Grimm verlacht
Kluge Tugend, Adel, Macht,
Und wass mehr die Welt besitzet
Wenn es jhr am besten nützet.
Stehe still und schaue
Leser diese Fraue
So hierunter ligt
Und durch ihren Todt gesicht!
War die Mutter weiser Jugend
Greiss an Alter Greiss an Tugend
Muste doch ins Grab hinein
Dencke was wir Menschen sein!

Sie ist zwar hin, ach! ach! dass so die Tugend stirbet
Doch weiss man auch gewiss, wass himlisch ist verdirbet
Nie, weder Noth noch Todt noch ichts bringt Ungefall
Wenn man den Noth und Zwang- und bittern Plage-Stall
Der schnöden Welt verläst und durch den Todt das Leben
Erwirbet wenn man stirbt und kan Hertz-willig geben
Den Zoll der Welt wie Sie: Leb so wie Sie gethan
So lebstu wohl und gehst Ihr nach zur Sternen-Bahn.

*Martis und der Musen*

*Traur-Klage*

Uber den frühzeitigen Todes-Fall

Dess Erleuchten, Hochwohlgebornen
Graffen und Herrn,

Herr *KARL FILIP WRANGEL*,

Grafen zu Sölfwitzborg, Freyherrn zu Lindesberg
und Ludenhoff, Herrn zu Skokloster,
Wrangelsborg, Rostorp, Spiker
und Ekebyhoff, &c.

Als derselbe den 14. Christ-Monats-Tag Im Jahr
1670. mit herrlich- und hochansehnlichem
Trauergepränge zu seiner Ruh-Stätte
begleitet wurde

Auffgezeichnet von

ADELFINO *dem Klagenden.*

Di Son, dass Aug der Welt, hatt' ihren
Glantz verstekket,
Und ihr Gold-stralend Kleid mit Wolken-Floer
verdekket:
Di Lufft war düster, dich, von Rauch, Dunst,
Nebel, Dampf,
Ein Uhrstandt both vor sich dem andern an
den Kampf,

Es sah' gantz traurig auss, di blauen Himmel-
Bogen
Di waren rund ümbher mit Trauer-Tuch be-
zogen,
Alss in Saturnen-Farb der Götter gantze Schaar,
Sich schweigend nider liess auff Wolken Paar
bei Paar.
Der Grosse Jupiter liess Perle-Regen fliessen,
Von Thränen, nicht von Gold', und alle Götter
stiessen
Gar heisse Seuftzer auss, nur Mars und Febe
nicht,
Di forderten mit Zorn di Parzen vor Gericht.

## MARS.

Donner, Blitz, Dampf, Hagel, Slossen,
Di du österѕ auss geschossen:
Haben Mich noch nie erschrekt
So, alss da Ich nun muss sehen,
Deiner Parzen Sensen-mähen
So Mich auf di Bare strekt.

2.

Mich, in dem sie dessen Sohne,
Dem Ich längst di Helden-Krone,
Durch di Klugheit überreicht;
Hat das Leben abgekürtzet,
Und ins stille Grab gestürtzet.
Schau! wie ligt er gantz erbleicht.

3.

Wenn mein Hertz nicht wär von Steinen,
Wolt Ich Blut vor Tränen weinen,
Umb diss Grossen Heldens Kind,
So im engen Sarge liget;
Weil Er Ost auss Nord bekrieget,
Süd und West Ihm Kräntze wind't.

4.

Wrangel ist Er nach dem Nahmen,
Von der Scyten Helden-Samen.
Wenn der Junge Held gelebt,
Hätt' vor disem Peleus-Sohne,
Und vor seiner Dafne Krone,
Auch di' andre Welt gebebt.

5.

Ist, Er Herscher aller Himmel,
Auss dem grossem Welt-getümmel
Hingeraffet von der Erd:
Gläub Ich dass es ist geschehen,
Weil der Himmel wolte sehen
Den, di Erde nicht war werth.

6.

Aber wenn mein Trauer-Nebel,
Mir vergünte meinen Sebel,
Wolt ich alle Todes-Netz,

Ja! Atropen grimme Klauen,
Sampt der Schäre selbst zerhauen,
Womit Sie diss Blut verletzt.

Mars wehre noch vilmehr im Eifer aus gebrochen,
Und mit der Faust villeicht sein glaubend Recht gerochen,
Wen nicht das ächtzend ach der Musen ihn verstört;
Di nach vijl schlutzen auch bald wurden angehört.
Di Klio war bestürtzt, Uranie dessgleichen;
Und der Thalien wolt Melpomene nicht weichen,
Sie trat mit schwachem Tritt gantz traurig frey hervor,
Bath umb ein gnädig-streng- und rechtes Richter-Ohr.

MELPOMENE.

Himmel sol den nu ein drey
Mehr alss drey gedreite können?
Wiltu denn der Parzen Rey,
Uber Unss Gewalt vergönnen,
Die von keiner Klugheit wissen?
(*Nur dass alle folgen müssen.*)
Sol denn Tugend und Gestalt
Nicht auff Erden werden alt?

2.

Sind wir nicht di Alles seyn?
Di wir von der ersten Jugend,
(Nicht mit gleiss und falschem Schein)
Biss hin zu der greisen Tugend
Führen, di uns folgen wollen?
Wir gebiten wass Sie sollen.
Soll den der Uns folget nach,
Trinken auss des Stygis Bach?

3.

Soll der dummen Parzen Schär,
Einen Draat, den Wir gespunnen,
Und mit höchstem Fleiss bissher
Angenätzt, auss Pegas Brunnen,
Vor der rechten Zeit entgäntzen?
Und im frühen Blumen-Lentzen
Welckend machen gar und gantz,
Unsre schönste Tugend-Pflantz.

4.

Denk und traure Mitternacht,
Wenn di Klugheit nicht wil gelten,
Di auss Menschen Wenschen macht,
Weil si offt bey Menschen selten.
Himmel! diese Erdreichs-Stütze,
(Di dem Himmel zwar war nütze,)
Hette Vater-gleich den Fall,
Können helffen über all.

5.

Muss es Himmel dan geschehn
Dass der Parzen Macht soll rauben?
Kan kein Göttlichs Blut engehn
Und (wie alle Welt muss glauben,)
Wass an Stand Unss überwindet,
An Verstand mehr Grund ergründet,
Alss wir Selbst? So wird gar baldt
Unsre Göttligkeit auch alt.

6.

Sih O Himmel! wi di Ruh
Dess Parnassi wird bestöret;
Weil sich Atropos empöret,
Und in einem Augen nu
Unsers Feben Kind verletzet.
Ob zwar Götter gleich gesetzet,
Da wir doch in Ihm allein,
Alle Neun gestorben seyn.

Di Parzen traten drauf mit leisen Schritten for
Zur gantzen Götter Schaar, di lezte führt dass
Wort.

ATROPOS.

O! Selig der di Welt
Verlässt, mit ihren Sachen,
Di, billig zu verlachen:
Wo nichts di Farbe hält,

Da alles ist gesminket
Bald steiget, neiget, sinket,
Und gar zu Grunde fällt.

2.

Drümb ist diss Helden-Blut,
Auch von der Erd gerissen,
Umb Jesu dich zu küssen,
Dich als sein höchstes Guth,
Und (trotz dem Hellen Rachen)
Dem Vater Platz zu machen
Wo Hercul noch hält Hut.

3.

Du Himmel-Herscher weist,
Dass alles deinen Willen
Zur völle muss erfüllen.
Dein göttlich Allmachts Geist
Rufft, wem Er will, zum Grabe,
(Trotz Macht und grosser Haabe)
Ja di du liebest meist.

Der Himmel klarte sich di düstren Nebel schwunden,
Di Sonne schin wi vor, nach dem di schwartzen Stunden
Der Taurigkeit entwischt: di Götter rieffen frey
Mit Himlischem Gethön, Ein wünschend Lust-Geschrey.

CHORUS.

Ruhe! ruh'selig! O Selige Seele!
Sonder zu ruhen in finsterer Höle.

* * *

Lebe CARL GUSTAV Held Nordischer Helden!
Biss man von andern CARL GUSTAV wird
melden.

Oundvijklige

*Dödens öde*

Til

*Dygd- Död- ok Åreminne*

Vid then

Högädle ok Välborne Jongfru,

Jongfru *ELISABETHA JULIANA STRIJK*

Fordom til

Skogs Ekeby, Norby, Grimsta ok Elgelunga,

nu Högsalig i Himmelrijke

Sorgfulle dok högst prydelijge Jord ok Hem-färd,

Som skedde den 30. Julij 1671.

Villigst framstält af

THEOPHILANDER

Then Dödlige ok Odödlige.

Hijt Jordemaskar hijt? här kunn' J rättlig lära,
Hur' fåfängt all ting är, gods, höghèet, fägring, ära:
J som falsk-lysand' skijn, som sminkte Lykans prakt
Ok hvad som Dårars hug plå kitla, haa i akt.

Hijt säger iag hijt! hijt! gran-skåden denna Båren
Ok thenna Skönheets Roos i bästa ungdoms våhren
Aff Dödens kalla Nord ifrån sin ädla stamm,
Affrijfvin, nederlagd; kom kommen träden fram.
J som Ehrt fåfängt hopp med dårlig vällust spijsen,
Ok med olustig lust the glade sorger lijsen,
Til högheet, prål ok makt igenom Eld ok Siö
Med fahra fijken, ok ey tänken til at döö!
Betänken Eder rätt! kan någon något finna
Kan någon genom konst ok sinn-rijkheet upspinna
Hvad stadigt här kan stå moot Tijdernas förtreet
(Föruthan then som föd's hvar Dag) ostadigheet?
Som ständer i sit fall, som växer när hon ödes,
Som är när hoon ey är, som när hoon affdör födes
Hvad är så väl sam-fäst aff Ödes Demant band,
Som ikki gnag's i tu aff Tijdens skarpa tand?
Als intet. Hvar är nu the värd-berömde steenar
Som låg' i Babels Muur? Hvar är thet Värden meenar

Aff meer än maaklös konst opbygde Aff-
gudz Huus
Dianæ? finnes väl ännu thes mull ok gruus?
Svärd, tiden, eld ok glöd igenom grymma händer
Har längsen thet förtährt jempt Then som vil
blij känder.
Hvar är nu Rhodis Rees? hvar then som
sägges, aff
Mausoli stålte Grifft! begrafven i sin Graaff.
Hvar Pharos höga Torn? hvar fleere Under-
värken
Hvem vijser them nu fram? Ach! usle Menn-
skior märken
Hvad Tusend Åhr bygg op få Timar rijfva-
neer,
Ok finnes sedan knapt knapt sielfva rum-
met meer.
Så kan hvad lijfflöst ey sin vissa Död undvijka,
Hvij vil hvad Lijfvet haer för honom undanfijka
En Hiort hur' snell han är undlopp ey nå'n-
sin än,
Then Tårr-vijg-skanklad-Död tog honom ju
igän,
Fast Alexanders Band för Skytten honom fridde.
En spå-vijss Kråka som en ovijss Trullkarl tydde
Aff ruttna Pijleträt kund' Döden ey undfly
Långstlijfvde Phœnix sielff är (om han är)
ey frij:
Hvad vil tu Jordeklimp som är så fräk ok
käkker

Tu mullsäk, maske-maat, hvis ålder intet räkker
Til tina Fädgars-Åhr tå intet tänka på
At tu thet lilla Alt, som Alt ok måst förgå
Tit lijff kan ingin ting från mörka Grafven frälsa
Ok gie som komme tro (men fåfängt) Evig hälsa.
Ey någon Panace, Theriac ok Mithridat,
L'or-vie-estant ok all Aptekens hälso-maat,
Ey något drik-lijkt Gull, som älst så högt berömmes,
Ey Trismegisti Steen (hvar'om skijn-vijss lijkt dömmes
Aff mången klook lijk Took) then aldrig annat var
Än såsom Giges Steen then han i Ringen bar;
Osynlig meenar iag. Tu måste hädan skillia,
Ok växla Lijff i Död, mäd eller moot tin villia,
Ah! at tu ey förstår at tu för sårg ok kijff
Får glädie, frijd ok ro, ok genom Döden lijff!
Fast kroppen multnar bort ok råtnar uthi jorden,
Til stofft, til aska, mull; hvar aff tu först är vorden,
Måst tu ju blij igen, hur' längi thet ok blier,
Hur längi tu thet räds, hur längi tu thet skyr;

Låt fylla all tin kropp full med Asphaltens
Kåda,
Med Balsam, Myrrho, Nard ok Aloë; lät båda
In til Moluske Öör för dyra Specerij,
Hvad vijd Sarumbun tags giör ey för Rott-
nan frij;
Betrakta hvad Mumi' är then Ægypten sänder,
Uthur sin heeta Sand, til våra kalla Länder?
Som tusend åhr har dölgt, seen the först
dödde aff,
Lell får the titt hoos oss på nytt en lijfvand
Graaff.
Betänk förthenskuld väl at the fåfängligheeter
Mäd hvilke Satan oss til Dödens glömsko teeter
Är' *intä*, såsom *alt*: Een Krona ok Rijks-
Staaff,
En Plog ok Heerde-Kiäp, jämlijkes i en
Graaff.
Om tu nu lyda vilt ok rättlig öfver sinna
Vijd thenne Jungfruns Lijk, lär tu all sanning
finna.
Om Stånd, Förstånd ok Dygd hvarom Hon
sig bemödt,
Had' hulpit, hade vist then ädla kropp ey
dödt.
Hon var aff Adlig Ätt ok kund med uhr-mins
Ahner
Sin Släkt-längd pröfva, the, så väl hos Martis
Fahner
I Storm aff Kruut ok Lood sin Adel ha för-
värfft,

Som genom Pallas kånst sin dubbel Adel ärfft,
Så var Hoon uthaff Stånd. Förståndet at beskrifva
Är jag försvaag, thet lär igenom frägden lifva;
Ok teknas i thet blå bestiernte Himmel-Taak
Som Åvigheetens Book, ty ey är mensklig saak
Ok mycke mindre mit Oveets krafft at omdömma
Så Engel-lijkt Förstånd, alt hvad iag kan berömma
Är, at then ädla Siäl ett efterdömm' aff blygd
Ok reena kyskheet var, ett mönster aff all dygd.
Ah! sukke hvem som ey has något Vildiurs sinne
Ok bygg' et Altar up til Dygdens Ähre-Minne
Uthi sit hjerta, seen så fäll på thenna Båhr
Til Offer om ey mehr dok en hiert-drypand tåhr
Tänk, öfver-tänk, betänk the ögon som så täkka,
Mäd sit kysk-klara skijn kund' Venus Stiernan släkka,
Ok trotsa Solen siälf, är uthan något Liuus
Ok liggia uthan skijn i Dödens mörka Huus.
The öron them så kiärt Guds helga Ord at höra,

Är hörsel-löös', ok vett' ey hvad nu Maskar giöra,
  The Läppar aff Corall, aff Roser ok Rubin
  Är döö-blåt öfverklädd' ok hafva mist sit skijn.
Then snabba hand som förr med Pallas kunde kämpa
Ok i hand-kånstig Wärk Archnens Klookheet dämpa
  Är stälnad lijk som Steen, lijk Marmor, ok Kristall,
  För mehr än Marmor hvijt nu meer än Marmor kall.
The Fötter som så vijgt then trånga dygd-stijg trådde,
Ok genom olyks-törn ok tistel Cronan nådde,
  Nu the i Döden ey mehr någon krafft förmå,
  Måst til sit hvijlorum med andras fötter gå.
Men tu lyk-sälle Siäl som med the helga Föttren
Neertrampat fåfängheet, all världzlig odygds röttren
  Tu frögdas i Gudz frögd, tin kysk dygdädla krop
  Såf saligt säll i roo til Gud then reser op.

1.

Menniskia tänck hvem tu äst
*Intä*, ok een blotter Gäst,
  Är thet tå ey Under
At tu vilt så fåfängt troo
Thet tu ävigt här kan boo,
  Som döör alla stunder?

2.

Har tu för tit ögne.måhl
Högheet, makt ok svijkfult pråhl
Tänk at Alt är Intä.
Förty Döden som dig taer,
Ok tog tin Fahr F F F F F F
Far-Fahrs-Fahr.
Gillar inte Mynte.

3.

När tin lycka glad-lynt leer,
Ok sig tig mäst vänlig teer,
När hoon smikrar, smeker,
Stemmer hoon uppå tig Såll,
Ty tu äst then rätta Båll
Hvarmed Lyckan leker.

4.

Lijfv förthenskull som tig bör,
Döö i Lifvet, för'n tu dör,
At tu död kan lifva,
Säll är then som thet väl veet,
At Frögd ther (här Sorg, Förtreet)
Stadigt lärer blifva.

Men J Hög-ädla Släkt, som såta Kroppen gråta,
Hiert-vägen at Eer sorg ey kan then Döda båta,
Bårt sukk, bårt tåre-flod, bårt hiert-kvaf ängslig pust,
Bårt längtan, längten dijt hvar sälle själen lust

Ok nöije haer i Gud, begråten thenna Värden.
Rättferdighetens Sool lyss Henne; vij haa ä̈rden,
Hoon är frij, Trälar vij, vij ligge ok Hoon står
Oss brenner Sool ok Kiöld, Hoon haer en ävig Våhr,
Vij stå ännu i strijd, ok Hoon ha'es seger-vunnit,
Vij släpe Syndens Ook, ok Hoon ha'er hvijlo funnit,
Hoon leer i Himmlisk Frögd, vij gråta här vår Nöd,
Hoon lifver äfvig säll, vij vänta än vår Död.



*Tugend-Gedächtnis*

über das Hertz-Schmertzl. und alzufrühe
Ableben
Der Hoch-Wohlgebohrnen Frauen,
Fr. *MÅRTA KRISTINA ULFSPARRE*,
Gebohrner Freyh. Tochter zu Herresätter,
Freiherrinnen zu Uhlaborg,
Frauen zu Näås, Nyborg und Röðstein,
Ihr. Königl. Mayst: zu Schweden Hochbetrauten
Mannes und Landzhöffdings über Wijborg,
Nyslott und Kymmenegårdz Lähn,
Des Hochwohlgebohrnen Herren,
Hn. KONRAD ERIK GYLLENSTIERNS
Freyherrn zu Uhlaborg, Herrn zu Nynääs,
Åhråås, Churöön, Herresätter und Wartoffta,
Rittern, &c.
Hochgeliebten Gemahls
Alss diselbe den 29. August. Anno 1671. mit
Herrlich und Hochansehnl. Traurgepränge
zu dero Ruhestätte begleitet wurde:
Verfasset von
PHILARETO *dem TugendLiebenden.*

Fliesset herbe Tränen Kwellen,
Mit betrübten Perle Wällen,
Heisse Seuffzer dringt herfür:
Öffnet meinen Smertz zu zeigen,
Durch beredtes Trauer-sweigen,
Dess beklemten Hertzens-Thür.

2.

Winselt, ächzet, ächzet, klaget
Unser Nächten eh es taget
Im Anfang di Sonnen-Wend.
Klagt dass Tugend so verbleichet
Eh Si Blüth und Frucht erreichet;
In dem Anfang unser End.

3.

Solt ein Hertz von Alabaster,
Marmor, Kisel oder Pflaster
Von dess Caucas Felsen Stein,
Sich bei diser Leich nicht kräncken?
Wenn es wohl will überdenken,
Wass wir arme Menschen seyn.

4.

Diese So hijr auff der Baare,
In dem Lentzen bester Jahre,
Seel looss liget ausgestrekt,
War ein Stern und Kern der Jugend,
Und ein Auszug ädler Tugend
Von der Weissheit Selbst gehekt.

5.

Wi dess rauhen Norden Rasen,
Durch sein ungestümes Blasen,
Offt die schönste Rooss verletzt,
Und die Blumen auff den Wisen,
Wenn Si ihre Pracht entsliessen,
Ihrer Herrligkeit ensetzt.

6.

So ist in der besten Blüthe,
Aller Tugenden Gebrüthe,
Aller Blumen schönste Bluhm
Von dem Tode weggerissen:
Dennoch wird die Nachwelt wissen
Durch die Sternen ihren Ruhm.

7.

Du Tyran, du Menschen-Fresser
Todt, du Mörder wära nicht besser?
Dass du dise Tugend-Pflantz
Hättest lassen, frey von Mühen,
Sonder welken, ewig blühen
In unsterblick werthem Glantz.

8.

Mustu deine Sensen wetzen
Auff die Tugend? und verletzen
Dass was unverletzlich ist.
Todt, Tyran du bist zustrenge.
Warum würgstu nicht di Menge:
Di du (wie Si dich) vergist.

9.

Di in gröbsten Laster-Stükken
Andre wollen unterdrükken;
Di den Bauch für ihren Gott,
Laster für di Tugend ehren:
Geld und Guth mit Unrecht mehren;
Des verfluchten Satans Rott.

10.

Di mit Laster-vollem Leben,
Blooss der Wollust sich ergeben:
Pflegen nur den snöden Leib.
Lästern; sweren; hönen: tödten;
Und vor Meineid nicht erröthen;
Minder vor ein unkeusch Weib.

11.

Tödt' der Erden faulen Schimmel,
So nicht Todt, nicht Hell, nicht Himmel
Achten; di auff Praal und Pracht,
Und auff ihre falsche Ahnen,
Auss erlognem Brieff und Fahnen,
Trotzen, alss auff Gottes Macht.

12.

Doch, wass rühr' ich ihr Verderben?
Welche Gott nicht så läst sterben
Wi ein seelig Mensche stirbt;
Dem der Todt ein rechtes Leben;
Da der, so dem Wust ergeben,
Schon im Leben todt verdirbt.

13.

Si di Krone keuscher Frauen,
Kan itzund im Himmelschauen,
Was Si hi nicht hat geschaut,
Wi kan Euch den Ihr Entseelen
Euch HochEdler Wittber kwälen?
Nun Si Wittbe Kristi Braut.

14.

Wischet ab di saltze Thränen
Last EwrSeuffzen, Schluchzen, Sehnen,
So Eur Hertz uud Sin verzehrt.
Gott hat Si zu sich genommen
In di Zahl der Heilig-Frommen,
Di di Erde nicht war werth.

15.

Hat der Todt das Band zertrennet,
Eh di Fakkel recht verbrennet,
Welche Hymen angezündt.
Hat des todten Kindes Leben,
Ihr den Toot und Leben geben,
Glaubt dass Beid' im Himmel sindt.

16.

Dass Verhängnis wolt gewären,
Dass der Adel solt gebären
Tugend, doch der Partzen Handt
Hat den festen Sluss durch.strichen;
Beede haben sich verglichen
Und zerstükt Ihr Lebens-Band.

17.

Weil di Tugend hir nieht wohnet,
Und noch minder wirt belohnet,
Auf dem Undanck-vollen Kreiss.

Nimt Gott von dem Erd-Getümmel
Ihre Seel' an in den Himmel
Der von keinem Laster weiss.

18.

Drümb so last uns Edle Seelen,
Um nichts mehr als dises Kweelen,
Dass wir ewig seelig seyn.
Dass wir frey von Angst und Sünden,
Uns für Gottes Throne finden,
Voller Lüste frey von Pein.

*Sårg Cypresser*

Uppå

Hans Kongl. May:tz Troman

ok

Rijks-Stalmästarens,

Den Högvälborne Herres

Herr ANDREAS TORSTENSONS,

Grefves til Ohrtala, Frijherres til Wiresta, Herres til Forstena, Resta, Rasich &c. &c.

Hiertälskade Dotters,

Den Högwälborne i Gud salige Frökens,

Fröken *BRITA CHRISTINAS*,

Högprydelige Jordefärds-Dag

på Grafven strödde den 15. Decemb. Åhr 1671.

Af

L. J. S.

hastigast.

Ängslan, pust, suk, snyftan, jämmer,
Sorg, kvaal, tårar, hierte-kwaaf,
Alt hvad siäl-bedröfligt klemmer,
Gruffste sorgers olyks-haaf,

Komm ok. hjelpen mig begråta
Then i Lust ey Pust kan båta.

Skåden sörgse dänna Båren,
Suk ok klagen at så brått,
Uthi försttå Blomster-Våren,
Döden mäd sit grymme skått,
(Hvad af Himlisk Ätt) tåhr rörå,
Ok i mörka Graven föra.

Then har wist et Tiger-sinne
Ok en Leopards natur,
Födt uthaf Lycaons kynne,
Wärre som thet wärste Diur.
Om ey Regn af Blod-Koraller
Tåar lijkt från hans ögon faller.

Ok i fall från Lillie Kinner,
Höge Fruer ok edle Möör,
Intet pärle-salt neer-rinner,
At then Frucht i Blomstran döör,
Håller iag med skiähl ok menar,
At J giord' af Pyrrhæ Stenar.

Dok! om iag rät öfver tänker,
Ok rättsinnigt sinnar på,
Så taer Döden hvad Gud skänker,
Fäller, at En rätt kan stå;
Han föör genom Nöd uhr Nöden,
Död gier Lijf igenom Döden.

Dy tårken Edra tårar,
Hvad som then Högste sårar,
Thet läker Han ok så.
J som nu fåfängt söria,
J lär med tijden spöria,
At alla samma vägen gå.

*Votum.*

Såv för then skull Saligt väl,
Lille Krop, säll större Siäl.

Then
*Vissa O-Vissheet*
Vid fordom
Kongl. Book-Tryckiarens
Åhreborn, Vällacktad' ok Konst-kloke,
nu hoos Gud salige
Herr *IGNATIUS MEURERS*,
Krist-vanlige Jorde-Färd
Enfaldeligen framställt af
LUCIDOR *then Olyklige*.
Stockholm, den 3. Maij, Anno 1672.

O! visse Ovissheet hur' skal iag tig beskrifva?
Hvem lär i thetta fall min Hand ok Fiäder drifva
Som sriktar hijt ok dijt? oviss på hvad hon giör,
Men sinnet huxar om hur' ovist-vist alt döör.
Alt hvad i Verlden är, haar vissan Tijd ok Timmar,
Snart blås en liuflig Väst, snart yret eller dimmar,
Alt effter Åhrsens Tijd, vist skifftar Dag ok Natt,

Wist växlar Ebb ok Flood, ok Månen är
så fatt
At han sit bleka liuus, snart minskar ok snart
öker,
Til vissa Tijder full, seen Silfverhornen kröker,
Höst, Sommar, Vinter, Våhr, haer sin rät
afmätt Tijd,
Alt bytes skifftvijs om uthi samdräktig Strijd:
En Menniskia haer ok sin vissa tijd at vaka,
Sin vissa sömnestund; viss tijd at taa sig maka;
Hon veet sin rätta tijd när som hon bör få
maat,
Sit arbete therjempt', om hon ey är för
laat,
Hon veet sin vissa tijd hvar ting at företaga,
Ok til sin nytta, lust ok heder alt at laga,
Män ah! Hon veet ok så at hon lijk Gräås
ok Hö,
Hon veet ok veet dok ey när hon skal hä-
dan dö.
Hon veet thet gamble Bund, at hon måst' hä-
dan fara,
Ey veet hon på hvad sätt, ey när, som thet
skal vara
Dy mången mången döör, ok blef dok al-
drig född,
Ok mången blifver titt i sielfva födslen ödd.
Som Lillior på en mark som gräs på gröna än-
giar,
Som Roser på en stock, Narcis på Örteängiar,
Utaff en kulin storm, ell' af en omild hand,

I förtijd rijfves aff, ok kastas neer i sand,
Så äret og med them; men andre the som blifva
Mehr mogne, lijfva mäst, så länge som the lifva,
I rädslan för sin död, emellan tvijk ok hopp,
Dy all ting haer sit måhl ok omkres's ändalopp.
Titt synes Döden rätt med mennskian vilia leka,
Föhr mången til sin död, then han them lell plä neka;
Lysimachus han såg sin död i Leyons mun,
Slap lijkväl til en tijd, at dö en annan stund
Igenom dubbel död; kom Cræsus ey från döden
När som han reda satt emellan låg- ok glöden?
Så leker döden titt, män mästedels thet skier,
At han besnärier en på tusenfald maner.
Dog ikki Sophocles aff Roos ok mykkit nöye?
Philemon fek sin död utaff förmykkit löye,
Anacreon han stryps aff Vijnbärs Korn han fåår,
Ok Fabius som drak med mjölken in et håår,
Hostilius bran up seen han aff Åskian slagen,
Catulus han bleff aff Ooss från Verlden tagen,
Et Fiskiar-Spörsmåhl brakt Homerum i slijk nöd,
Then gamble Æschill Skald bleff aff en Ostra död

Som Örnen släpt' uhr kloen, ok genom olyks
falle
Föll utaff högden neer, på Æschils flinte skalle,
Et lijtet Ärmeklä var Macers hiertekvaaff,
Et lijte Fiskebeen la Priscum i sin Graaff.
Si Cæsar som så titt haer gifvit sig i fahra,
(Hvar Döden rund om kring mång tusend sam.
manpara)
Ok leet åt Dödens hoot i två ok tretti'
slag,
Föll sen för Vän sins Dart uppå sin hedersdag.
Hur' mångatusend sätt haer Döden tå at fånga?
Om the skull räknas op voor the otalig många,
Then döör en våldsam död som aldrig kom
i strijd,
Then blijr i kriget grå, som döör i bästa
frijd,
Then drunknar titt som fek knapt en gång skäda
stranden,
Then döör på torran jord, som sällan kom på
landen,
Then faller sig ihiäl, then bränner Elden op,
Then drunknar i et Stoop, then dräper kvinnekrop
Titt i ens bästa Våhr, Höst eller liuffste Sommer,
Dy mykkit sellan skeer, at nu en menskia kommer,
Til Vintren som sig bör, förstå full ålderdom,
Få få aff Gud then Nåd, ok särdels then
som from
Then hedervärde Man som här på båhren ligger,
Haar nått then Nåd af Gud, at han haar lefvat
trygger,

Ok fast stådt som en muur, i mädgång ok
i nöd,
Ok hållit sig vid Gud in til sin sena död.
Min penna är för svag, elss' ville iag uprätta
Et Åhre-Minne, som man billigt borde sätta
Op öfver hans förtjenst, dock lär hans rykte groo
Ok grönska Ceder-lijkt, så länge här lär boo
Folk som än älskar dygd, hans nampn lär ävigt
lifva,
Ok ingin afvundztand kan hans beröm kullrifva.
Heel Svea-Landet är Hr. Meurer skyldig takk,
At han til allas tienst ey fåfängt snikk ok
snakk,
Men möda hafver vänd, thet nogh hans böcker
vijsa,
Som aff hans Tryck vthgådt, ok Mästaren sin
prijsa.
The vittna om hans flijt, aff hvilke alle kan,
Sij thet han varit haer en rätt ok redligh
Man.
Hvad China länge hafft, ok Guttenberg seen
funnit, *)
Haar Meurer fördt til oss, ok bägge öfvervunnit,
I artigheet ok konst, thet synes än hvar
dagh,
Aff Biblen, Böner, Rijkz-beslut ok Landsens
Lagh
Som andra böcker fleer, dy vil iagh hiertlig önska
At mädan Sverie står Herr Meurers nampn
må grönska,

---

*) Anno 1440.

Han lifver saligt säll långt från all verdslig
nödh,
Ok spijses utaff Gudh, mäd ärigt Himmel-
Brödh.

Nu skåde hvar och en hur' oviss Dödsens
timma,
Ok at ey någon kan för Döden undanrymma,
Hvad födes måste döö, alt falla hvad som
ståår,
Hvad som begynnel haar, otvijkligt ändan
nåår.
Hvem veet ey han skal döö? mén hvem kan
timman veta?
Slätt ingin: du må fritt i hand ok Himmel leta,
Spör alla Stiernor åth, ok lysta granligt til,
The säia du måst döö; men när? När som
Gudh vil.

Säll then som lifver så at han sin dödh för-
vaktar
Hvar stund ok ögneblek, ok thetta lijff be-
traacktar
Så lär han sij thet är; sorg, jemmer, ok
förtreet,
Ångst, träldom: men vår död, en fullviss
ovissheet.

*Graf Skrift.*

En Mann aff konst och vett, ett sann-rätt ef-
terdömme
Aff gammall redligheet, then Wärden gier be-
römme
At han var gudlig, mild, from, flitig uthan
svijk

Uthaff all manlig dygd, sampt Ähr- och Åh-
ren rijk
Herr Meurer som Gudz Ord ok många Skrifter
trykte
Aff blåtta Nådh hos Gud, i världen genom rykte.
Säll lefver: hvilar här, ok har moot Tidsens
meen,
Dhes Dotter-Dotters mann, reest dhenna
Åminns-Steen.

---

*Den Rätta Adels Dygde Vädg*

Hvilken

**Hans Kongl. May:ts ok Sveriges Rijkes Tro-Man,**
Rijks-Rådh, Feldmarskalk ok Krijgs Rådh,

Then fordom Höghvälborne,

nu Högh Salige Herre

Herr *LORENTS von der LINDE*,

Frijherre til Lindeborgh, Herre til Malmvijk ok Nykloster.

*Modhligen gått*

ok

*Hieltligen öfver nått.*

På Jordfärds-Dagen som var den 12 Maij Anno 1672.

Efter begäran ok Pliktskyldigheet enfaldligen vijster aff

LASSE JOHANSON A. o M. A.

Dhet är ey slätt beröm at räkna många Ahner,
At kunna före-tee uhr Uhrminss Skiöld ok Fahner
Sin långa Ått-längds längd; the gamle Fädgers namn

Uhr mörkre draga fram, ok vijsa theras
Hamn,
Afguten vti Malm, half-brutne Marmor Kroppar,
Ingräfvin vti Ståhl, vthstukkin vppå Koppar,
Aff Sölfver myntat ok opstemplat vti Gull,
Fast Kroppen längo seen är aska, stoft ok
mull:
Thet är ey slätt beröm, man må thet billigst
prijsa,
Dok giör' et ingin ting mehr, än at thet kan
visa,
Hur Barnen vtaff them som dygdigt lif-
vat haa,
Et efterdömme sigh ok föllie-spår bör taa.
Hvad geller at man föör et brokot Skiölde
märke,
Aff Gull, Sölff, bruunt ok svart, rött, blått;
om ikki Verke
Thet samma tyder vth, hvad hielper at iagh
haer
En slät ofgammal Skiöld, ok ther aff vitne
taer
At iagh aff uhrmins Ått; om migh fehl's Adels-
dygden
Ok barast Junker är aff Nampne, Bond- ok
Bygden,
Ett Nampn är blott et Ordh om inte mehr
ther hoos
En liten mund-full Vind, en maske-frätin
Roos.
Hvad gijnär at iagh migh til många Gårdar
skrifver
När bara Bondens Plog migh Adels vitne gif-
ver,

Dy titt o-adlig Släkt sin Adelskap ther fåår,
Hvar Adlig-föddan Ått sin Adels-ända nåår.
All Adel vtan dygd är man en annars gåfvor,
Borttappad egendom ok bara länte håfvor,
En Balsam som haer mäst sin bäste lufft
aff lijk,
En präktig fattigdom then andras dygd giör
rijk,
Amlerning som blijr glaass om ikke botten-
gyllen,
En Klädning som syns Sammt ok lijkväl neplig
yllen,
En Lyss-mask som man blott för mörka
sinnen lyss,
Ett herrligt Slott ok Borg som dumman
Bonhunn byss.
Men när som Pyrrhus mäd Achilleus Skiöld sigh
täkker,
Ok fordna Hieltars prijss Themistoclem Sömpn
väkker,
Då prunker Adlen rätt, då blijr ey Heder
hädd,
Då ståår man obeskämd i Fadrens klädning
klädd.
Då kan en Dvärg mäd skiäl Jett-föttren effter-
föllia,
Då drifs en liten våg vtaff en större böllia,
Då grönskar Adligt Stånd när Adlen ad-
lig är
Ok then Ofrelse född, aff Adlen, Adlen lär.
Then genom konst ok modh i Svett förvtan
lättia
Gåår Åhre-banen uth, föraktar lust ok kättia,
Ey sköter Rijkedom, missvördar stååt ok
pråål,

Ok söker genom dygd, ok fahra Årans
måhl,
Then kan mäd rätt gått skiäl aff bästa Adlen
kallas,
(Hvad elliest titt om slijkt i Bonde gårdar
rallas)
Then Gudh sitt Fosterland ok Konung tiä-
na kan,
Mäd troo, fast Bondefödd är sannskyld Adels-
man.
Hur mykkit mehra then som adlig född ok
söker
Igenom konst ok Krijg til thes han Åran öker,
Then Alexander lijk räds (när Philippus
taer
Land, Städer, Rijken in) at ingin ting blijr
kuaar
Hvar han kan tee sigh fram sin manheet at
bevijsa,
Bör man ey sådan en mädh högsta rose prijsa?
Migh tykkes at en slijk som hafver konst
ok modh,
År dubbel Adlig född, aff dygd ok adlig
blodh.
Dygd hafver vingar twå mäd hvilke hon kan
flyga,
Til Ävigheten op ok Stierne Thron bestiga,
Twå vägar hafver dygd på hvilke hon fram-
föör
Til Årans högste måhl ther ingin dödlig
döör.
Fast Åtten adlar mäd så gier lell Adels värde,
(Ok håller thet vidh makt) Bookvett ok skarpa
Svärde,

När hufvud kan gie rådh ok näfven thes
förvaar,
När Phœbi lagerkrans ok Martis blij ett
paar.
The som haa Adels nampn måst vara Örnen
lijka;
I Solar vtan blund oblindat kunna kijka,
Ey vara rädd ok feeg när Himmlen dundra
vill,
Biu lykkan bröst ok kloor, ey vända ryg-
gin til
När olykstormen yhr mehd liung-eld ok oväder,
Ett konsthuass-slipat svärd ok sinn-klook skurin
fiäder,
Är stodren mellan them all landsens väl-
färd ståår,
Hvar hvar ok en förvist all dygders gränss-
steen nåår,
Hvar hvar ok en som vill mäd seger öfverskrida
Alcidens satte måhl, måst stadna ok kvar bida,
The hafva Orpheus Speel i liusa stiornor
vändt
Ok Himlisk tinter Eld i Herculs Klubba
tändt,
Igenom thesse twå kan hvar som The än lifva,
I Ävighetens Book sitt nampn ok rykte skvifva,
Som aldrig planas vth, ok grönska ti sin
Graaff,
Dy säll then, säll then man, som föllier
dygdens traaff!
Herr Linde sahlig haer på thesse begge Ankar
Fastgrundat all sin hugh, sitt sinne, sina tan-
kar,

Hans späda barendom hans första ungdoms
åhr
Var dygdens blomstertidh som i hans ålders
våhr
Brast' vth i vett ok konst: Alcides måste kämpa
Men han i vaggan lågh mäd Ormar, them han
dempa:
Så öfvervan Herr Lind alt hvad som stodh
emoot
Hans dygd-begifne sinn, han fäste fastan
foot
På trånga dygdens vägh, när Tiden vexten
ökte
Då sågh man mädh hvad flijt han konst ok
veetskap sökte,
Ok långt för andra geek: ey vexer Buxboms
stam
På många åhr så til, ey skiuter Eek så
fram
Som Cedren på en natt ok Aloe Träs bladen,
Han lemnad' effter sigh heel långa långa raden
Aff ålderlijke, dy man kan snart merk'
ok sij
Aff Ledamotrens krafft huem som en Reess
skal blij,
Ok hvem som skal blij Dverg, man kan förutan
gissa,
(När Trät knapt span-långt är) väl vetta för
rätt vissa,
Om thet mädh Tidhen gått ok tiänligt vara
kan

Till Hermes Belete. I vaggan syns hvad Man
Enr gång vill duga til, dy gynt han högre syfta,
(Om Plantan trifvas skal måst man Örtsängen skifta).
Han såg at Solen sielff thet sköne Himmelsliuss,
Ey håller stadigt til vti ett Himlens huuss,
Källådrar såsom långt igenom bärgen rinna,
Drah åth sigh Jordens krafft så långt the kunna hinna,
Så draer en menniskia åth sigh mång Landskaps dygd,
På reesor ok blijr bäst aff andras ness blygd
Ok tookheet til förstånd ok vetenskaper förder,
Aff thenna bleff ok så Herr von der Linde rörder,
Förlät sitt Fosterland ok reeste flitigt föort,
Beskådа mången Stadh bemärkte väl hvar Oort
Om han var fruktbahr, rijk, om många fasta Städer
Therammastädes fanns, Inbooqders sedh ok kläder,
Staat, Handel, Regement, mäd hvem the förde krijgh
Mäd hvem the vänskap hält hvad som fanns underlig
Uthaff Natur ok konst han granligen betrakta.

Thet rijke Nederland som man mädh skiäl kan
akta,
För Värdens lilla Värd, var intet nogh
at sij,
Han satte resan foort droog Sequanen förbij,
Beskåda Rhodan mäd, ok hvar Stadh som var
värdig
At kasta ögon på, var oförtruten färdig,
At lära frijds- ok krijgs-konst både dag ok
natt,
Then hölt han för sin lust ok för sin störste
skatt.
Til thes han åter här i Fosterlande lände
Som honom offta seen til andra Länder sände
När som hans under-dygd bleff rättlig yppenbaar,
At han Mars vti feld, ok allstans Phœbus
vaar.
Lät gambla tider fritt om gamla hieltar dömma,
Lät then sin Scipio, then Hannibal berömma,
Then Cæsar, then Pompei, iagh talar uthan
flärd,
Herr von der Linde vaar mehr klook, mehr
ähra värd.
Man fråge Tysken åth mäd then han titt haer
kempat,
Om han ey redligt haer hans hielteskrytan
dempat,
Spör hos Polakken tyll, lyst' hoos en grym
Kosaak,
En flyktig Tartar, hör, (ok spaar tit omaak)

Hoos nästa grannen åth: ok säj hvad the lär
säija,
Om von der Lind var vahn sin' fiender at
väija,
Hur titt haer för hans svärd en Mars sigh
neder krökt?
Ok hans beröm mehr högt än Ajax man-
heet ökt
(Som såra Friggas Hand.) Han hafver svärd ok
penna
Jemn-konstigt sammanfört at alla mått be-
kenna
Thet han mädh bettre skiäl än Romulus
som mödört,
Två fiederbuskar på en hielm had kunna
föört.
Hvad som hans penna skreef kund värrian hans
förfekta,
Hvad ingens värria vann kunn pennan öfver-
mäkta,
Frankrijke vitnar thet ok andra Länder
mehr,
Du ädla Holsteen veet (iagh nempner inge
fleer)
Hvad som hans vijse mun var mäktig til at
giöra,
Ey hade Svada vist sitt ord så väl at föra,
Uthi en sådan saak. Män hvart gåår iagh
min koos?
Mäd fåfäng orde-prakt en sådan Hicltes
roos

Som effter börligheet ey skrifvas kan, at
skrifva:
Apollo lär en ann ther til mehr snille gifva,
Dy iagh såf aldrig än vppå Parnassi Klint,
Ey haer iag i mitt lop än vijsdhets-metan
hint.
Min penna är man svaag then ingin Clio
skurit,
En toklig tattrand Gååss haer then i vingan
burit,
En ann må skrifva mehr som fingren haf-
ver tvått
I Hyppocrenen ok en konstig fiäder fått.
Uhr Pegas högra flykt: thet vill iagh bara
nempna,
Ok all plickt-skyldig Rooss til andra tidher
lemna,
Hvad billigt undras kan at Han i fridh och
krijgh
Thet högste trapsteg giort hvar äran visar
sigh,
Feldmarskalck ok Rijkz-Rådh ok hvad som fö-
ga smerre
Ifrån sin Adels root vpvuxit til Frij Herre,
Fast om han nestan haer vid ändan på be-
gynt,
Leil på så kortan tidh så långan väg fram
hint.
Ey såsom then ännu i barne-vaggan skrålar
Then man lijkväl i ståhl mädh hielm ok harnisk
målar.

O fåne fåfängheet! dok veet iagh väl hvarom,
För thet när han bleff född, mäd seger-huf-
van kom,
Nei themma Hielten haer mäd möda måtte strida
Slag, snö, regn, hunger, törst, kiöld, heta, tå-
ligt lida,
Titt fienden mootstå vthtappa svett ok blodh.
Thet andra döden gaff män honom tappert
modh.
Han hafver döden siit fram, baak til, på huar
sida,
Snart sakta gå til foot, snart i fullt fyrspräng
rida
Dok honom alt oskad't; En skog, et fält,
en äng,
Var ey Herr von der Lind's (som mångas)
hielte säng,
Dy thet behaga Gudh som honom haer bevarat,
Ok i mång fahrligheet mäd mäktig hand för-
svarat,
Then Värden här så titt medh Seger-Cronor
krönt,
Blijr mädh en Stierne-Krans nu aff Gudh
sielfuan lönt.
Gråt Svea Rike gråt! fäll bittra tåre-flodar
Gråt Svea Rike gråt! at slike hufvud-stodar
Så tidigt falla-kull, Gudh stöde Tigh från fall
Som Värdens hufvud-stod ok Sverges grun-
de-vall.
Herr von der Lindes nampn skal gräfvas vth ok
stikkas

I Ceder, Ståhl ok Gull, män först i hierta
'trykkas
Aff oss ok fölliand' ätt, på det thet ey förgår,
Till thes alt fåår sit fall, dygd genom falle
ståår.
Hvar som aff Adlig blodh, huar som aff hielte-
kynne,
Hvar som haer dygden kiär then sätte fast i
sinne,
At han Herr Lindes väg kan genom dyg-
der gå,
Så kröns han här ok ther, Ok Sverie thet
kan stå.

---

*Oförfalskade Sorge-Tårar*

vid

Högborne Grefvinnan ok Fruuns

Fru *ANNA MARGARETA OXENSTIERNA*

Boren Grefve Dotters aff Södramöre, Grefvinna til Carlborg, Friherrinna til Siundby, Fruus til Ekholmssund ok Lehals-Lähn, &c.

Hans Kongl. Mayst. sampt Sveriges Rijkes Högbetrodde Man, Rijks-Rådh, Feldt-Marskalk ok General Gouverneurs öfver Lijfland ok Staden Riga

Then

Högborne Grefve ok Herre

Herr CLAUDIUS TOTT,

Grefve til Carleborg, Friherre til Siundby, Herre til Ekholmssund ok Lehals-Lähn &c.

Fordom Hiert-älskade Fruus högst-gråt-värde

J o r d e f ä r d

Som skedde den 19 Maij 1672.

Vthgutne af

LUCIDOR *den Olyklige.*

Hvad för een under-makt ok väld' är döden gifvit?
Hvad för ett under-lag är Menskiom föreskrifvit?

At alt hvad nånsin blef, är, eller blijr-
mått döö
Somt i sin mogne frukt, somt halfväxt,
somt i fröö.
Hui vissnar dog en Rooss förn som odugse Törnen?
Hui öfver-lifver Lamb, ey Varg- ok vilda Biörnen?
En Nattegala fast hoon liufligt siunger,
nåår
Ey sådan ålders-längd, som Olyks-Kråkan
fåår.
Nei alt hvad som är ond ok vtaff ond Af-föde,
Thet trifvs og skiötslööst bäst; så är nu Verdens Öde,
Dy mången giftig ört ok ogräss bäst ther
groor
Hvar som en root aff dygd, haer Jorden för
Styf-Moer:
Ey går'et annorleds mäd oss i thenna Värden,
Dygd-affell trifves minst, män laster, odygd,
flärden,
Ok hvad som älskar them, thet grönskar
Lager-lijkt,
Blier (fast aff ähran arm) dok utaff åhren
rijkt;
Polyxena måst dö theslijkest ok Creusa,
Vti sin liuffste åhr, Medea jempt Medusa
Ok andre slijke Troll, haa lengre lyfftidh
nått

Så grönskar hvad, som ondt, så vissnar
hvad som gått:
Hvem sannar inte mäd, hvem vil full thetta
neka?
Ell' bara få misstreo ok i sit sinne hueka?
Det synes soleklart, ok måst på thenna
dagh,
At alt måst undergå all Värdens hufvudlagh
Män mäd hvad olijkheet? then aktar för sin
lykka,
At döden kommer snart: När många plågor
trykka
Den Gudh tilgifne Hiob, då önskar han
mäd flijt
At vara ti sin Graff, ok kom lell då ey dijt.
Hiskias bleff förskräkkt, när som han fek för-
nimma
Bestell dit Huus, dy du skalt dö, din rätta
timma
Är reda runnin uth gifv akt thin Klokka
slår
(Fast til hans ålder seen än lades femton
åhr)
Then tages brått sin kooss, som Värden är til
nytta,
The sinas lust ok frögd, ok andras stöd ok
stytta,
Then stånder karsk ok käk, til ijssgrå ål-
dren fast,
Som är man Jordens tyngd ok heel onyttig
last,

Hvad som från Himlen haer sin ophooffs-root
ok stemma,
Går til sin medel-prik, fast döden thet syns
skemma,
Hvad dygden hafver födt, ok dygden fo-
stradt opp
Haer på Odygdens Kloot then minste rings
kring-lopp
Thet synes aldrabäst vedh thenna Sörge-Bären,
Hur hvad som himliskt är, til sälle Himmels
våren
Sigh skyndar, mäd förakt aff Värdens sor-
ge-höst,
Förbyter olusts-lust i oförgänglig tröst.
Kan og Gudhfruktigheet hvar ingen finnes
blifva?
Kan dygder längi stå, hvar inga dygder lijfva?
Kan thet hvad som är gått hoos hvad som
ondt är blij
Hvem är så Tijdsens Trähl som ey vil va-
ra frij
I allan ävigheet. Then Höghborne Grefvinna
Som nu til Jorden bärs, var rätt en Jord-Gu-
dinna,
Beklädd mäd menskie-krop, en stierna, Him-
mels-liuss
En fromheets-lysand Sool, ok alla dygders
huus.
Hvem är som Gudlig är, ok ikki veet at tala,
Om hennes Gudligheet? som allestädz hug-
svala

Hvad som haad' hielp behooff, som ey lät
sörgse gå,
Ifrån sin Nåde-syn then henne lita på.
Then som gaff förn the baad, åt usle, siuuk'
ok arma,
Sigh öfver hvar ok en til öfver-flödh förbarma,
Hur mången gråter nu then som han tak-
ka sist.
Og gråter sig siälff ann, Trij, för han hiel-
pen mist.
Alt hvad som dygd haer kiärt ok kan om dyg-
den dömma,
Aff alla som iagh hör, hör iagh at the be-
römma,
Ett maake-löst förstånd ok meer än sinn-
rikt vett
Som Hoon moot allom haer i all sin lijffs-
tidh tett
Mäd from- ok vänligheet. Then fägring rätt at
måla,
Hvarmäd hoon tusends glans ok skiönheet öf-
ver-stråla
Behöffdes Pallas munn ok Phœbi penna til,
Mit veet går ey så högt, fast villian gier-
na vil.
Bort Frigga, Helena, ok andra Hedna Skiöker,
Som slijk Gudinnas Rooss ey minskar, intet
öker.
Dy hoon et mönster var af fägring ok af
dygd,
The skuggan utaff somt, förutan utaff blygd

Om något nånsin kan fulkommen dygdigt nemnas
Hvar ofullkomligheet är alt: bör billigt lemnas,
Thet Rooss för hennes dygd som odygd öfvervan,
Hvarmoot ey Momus siälff ey Zoil släya kan.
Låt afvund skärpa friit sin Orme-tung ok tänder,
Then hvad som utan last dok mestedeles skänder,
Låt honom sputa uth grön galla, etter, gifft,
Han torss ey nalkas fram til thenne dygders Grifft.
Sij huru rättvissheet här giör sin Blind-duk våter!
Sij huru stadig troo thär snyfftar, suckar, gråter!
Åth mångens vrångvijst vijss ok orättfärdigheet,
At allas synde-slam giör Gudh ok Man förtreet.
Sij huru Hoppet här tvikaktigt händren vrider,
Sij huru kiärleek här aff sorg ok ångslan kuider,
At nu här gräfves neer med thenne döda kropp,
Kiärleekens reenligheet, ok alla dygders hopp.
Sij mättigheten veet med sorg ey mått at hålla,
Hvem frågar migh hvar om ok hvad som thet må vålla?

Spör them ok all ihoop, så lår the skya så
Vij veta at vij ey snart slikan boning få
Sij hvar Konst-Systrans hoop, sij Nådgudinren stånda,
Mäd ängslig håpenheet, ok hiertlig sorgevånda:
Apollo siälfver haer numehr sin Daphne glömt
Ok OxenStiernans nampn i åvig Lager giömt.
Jag doppar pennan min i theras tåre-strömmer,
Jag skrifver veet knapt hvad, iag huxar om ok glömmer,
Vidh allas sorglig sukk hvad som iag skrifva bör,
Ok then dygd älskand är vist ok thet samma giör.
Om han kan söria dygd, ok dygd som utan maka,
Som åvigt lår bestå, så långi stiernor vaka,
På Himlens höga Borg, then frågden skrifva lår,
I Åvighetens blåå, ok hvad mehr åvigt är;
Vist måste then som ey nu låter tårar rinna
Ett Odiur vara lijk, ey vara född aff Kuinna,
En menniskia til kropp ok utaff bara skeen
Then Perseus utan tvik förvandlat i en steen,
Kan någon väl så grym på Caucass vara födder
En som med Tiger-blodh i Lybien år gödder

Vtaff Typhæi Släckt, en Doloper ell' mehr
Aff hårdheet hålla sig, at han ey tårar teer?
Dok nu hvad sörger iagh! hui vill iagh sådant tala?
Jagh vaknar uhr min sömpn, iagh vekkes aff min dvala
Bort suck, bort tåreflodh, dy sådant fåfengt finns,
Vij lykta billigt grååt, hvar hennes frögd begynns,
Hoon hafver växlat väl then klara Himmels högden
För diupa Värdens slim, för sorg ok ängslan frögden.
Ah salig then som kan slijkt byte en gång nå!
Hvar laga sig til redz then samma vägh at gå.

Höghborne Grefve iag veet intet mehr' at skrifva,
Eert höga Hielte mood kan Eder sorg fördrifva,
J veet hvad Värden är, ok allas ödelagh,
J veet at lämpa villian effter Gudz behagh.
Hvad intet ändras kan thet mått man modigt tåla,
Ok svarta Sorgen titt mäd frögde färgor måhla,
Ey skiäres utan kuaal eus halfva hierta aff,

Män Himlen gier thet heelt igen, ok halfft
en Graff,
Then Högste unne Ehr för hela Sveas nytta,
Then gamble Nestors Åhr, seen kan J trygglit
hitta
Hvad intet här mehr finns, Hoon bödh Eer
här fahrväl,
At fägna inför Gudh i Himmels frögd Eer
Siäl.

Män J som elliest nu thet sälle Lijke gråta
Låt fara sorgen bort, J ögon som är våta
Aff tåre pärlors regn, begråten intet mehr,
Then salighsälle dödh, som mäd Gudz villia
skeer.
Thet bör besukkas mäst at hon ey hafver lem-
nad,
Sit Beläte här kuart, dok Gudh haer thet ey
ämnad
Hans höge Vijsheet veet hvai han et ey
beskärt,
Then onde arge Värd var ey then Lykkan
värd.
Dy Dygden then Hoon var kund intet annat
föda,
Än någon Under-Dygd til kual ok verldslig möda
Dy hafver Gudh som gier ok taar thet så
förseet,
Then ena tagit bort then andra intet giet.

Märk lijkväl hvar ok een ok tage thenna lära
At minste Mässlings soot, stånd, vijssheet, fägring, ähra,
Utom Persons Försyn (när Gudh vil) kastar kull,
Ok lägger stånd, förstånd, ungt, gammalt, alt i mull.

*Grab-Schrifft.*

Hie liegt der Schönheit-Ruhm, die Blüth der besten Jugend
Der Keuschheit Mertzen-Blum vermählt mit reiffer Tugend
Die Blüth und Bluhm fällt ab doch nicht der Tugend Ruhm,
Der fürchtet gar kein Grab wäxt nach der Blüht und Bluhm.

*Epitaphium.*

Urna tegit Cineres, Animam pia sidera condunt,
Orbi quid restat? Splendida Fama, dolor.

## Epitaphe.

*Arrestez vous Passans tant que voûs aurez leu,*
*En trois ou quatre mots un infaillible Oracle,*
Voyez de l' Univers le huitiesme Miracle
Ce Tombeau du Tombeau des Graces & Vertus.

*Parnassens Sorg*,
Uppå
Kongl. Mayst:tt sampt Sveriges Rijkes högtbetrodde Man, Rådh, och Hoff-Rättes Rådh, så ok
Præsident vthi thet Kongl. Reductions-Collegio.
Den Höghvälborne Herres
Herr GEORG GYLLENSTIERNA,
Frijherres til Lundholmen, Herres till Ståket,
BiörkeSund och Torönasborg, etc.
Fordom hiert-älskade nu hoos Gudh
Högh-Salige Kåre Sons;
Som föddes Anno 1663. Dödde Anno 1671.
Gammal 7. 8. 23.
Den Höghvälborne Herre
Herr *AXEL GYLLENSTIERNA*,
Frijherre til Lundholmen, Herre til Ståket,
BiörkeSund, ok Torönasborg, etc.
Snälle dock Sälle
Döds-fälle
Jorde-färds Dagen den 30 Julij ANNO 1672.
Effter Begiäran i Eenfaldigheet
opteknat aff
LUCIDOR den Olyklige.

Hvi är Parnassus tyst? then ävig gröna Lager
Förvandlas i Cypres the mehr än liuffste Hager
Som ligga rundt omkring, ok förr medh härligh Pracht:
Beprydde thenna Ohrt: haar sorgen ödelagt,
Hvar Tulipaner förr medh deras fägring lyste
Hvar Nympher fördom titt åt roser munnen myste,
Hvar Hyacinth som än aff Ajax märke bär

Hvar som Narcis hvar hvad som skiönt aff Blomster är
Til störste ögnelust med ymnigheet fram-grodde
Hvar glädie lust ok frögd ok alt hvad liufligt bodde,
Thär finnes bara sorg ok ingen glädie-sång
För sköne Nymphers danss, Satyr ok Villdiurs-språng
För helsosame Ört ok skiöna blomster.växer
Of-skadlig Öd-Örts bladh ok Malört som är bäxer
Törn, Tistell ok hvad elss på Ödemarken finn's
Ey var slijk sörgligh tijdh än nyligh thet iagh minn's
All Helicon omkring, dy Hyppocrenens källa
Vill ej medh slikan flood som altijd förr upsvälla
Hoon dröpplar Tåre-lijkt i ställe för liuffsött
Brand-salta vatnet vth som vtan krafft ok dött.
Jagh sijr Apollo thär i svarta Sörge-kläder
Ok Lyrans stränger som alt hvad konstkunnigt gläder
Afspänd', hans gylne håår kring-ringar Amaranth
Beblandat medh Cypres, hans lynde vijsar grant
At något märkligt är som på hans hierta ligger
Han stöder kinnet fast tvee-händes, sitter trygger
Sijr vthan ögne-hvarff mäd o-förvändan syyn
Föruthan blinck ell blund rät ändast op i skyyn,
Vppå een myckit klaar ok lysand Gyllenstierna,
Han glädes i sijn sorg, ok sijr'et myckit gierna
At thenna Stiernan näst vidh Phœbus sielfvan ståår,
Ok mäd sitt sälle skeen hans strålar öfvergåår.
Men rundt vthi een ring är alla KonstGudinnor

Som af veekmodigheet ok hiertelag (som kuinnor)
Mäd ömksam sorg ok pust mäd tårar ok mäd gråât
Sigh klaga ok betee een jämmerfullan lâât,
Migh tyckes (om iagh rätt) så liommar i mit öra
Lijk skulle iagh aff them slijk sorge-klagan höra.

O! strenge ödes-makt som skonar ingen ting
Hvad som man nånsin fins på Jordens stora ring
Du grymme Atropos hur' hafver du bedröfvat
Thet gamble Svea Land? i thet at thu bedröfvat
Then mäd all skiäl var värd at lefva Nestors-åhr,
Then haar tin grymme hand uthi sin liuffste våhr,
O! omiskundsam hand i blomstran nederskurit
Aff afvund, effter han meer frukter hafver burit,
Än tusend som haar nåt sin ijsgråå ålders höst
Hvem är full den som haar Mensk-Hierta ti sitt Bröst
Ok icke ömkar högt at slijke Lijk frånfalla
Som uti under-vett ok ungdom nästan alla
Som lefvat, öfvergåt, i barne-skona grââ
Aff dygder ok Förstând, thet neplig then kan nââ
Som för sin kappa skuld Philosopus vil heeta
För uth när skägge långt, ok tör lell litet veeta
Dy vett ok snille ey altijdh hoos åldren stââr
Een Gubbe offta är ett Barn mäd Dufv-gråt hâår
GUdh delar underlig uth sina Faders-Gåfvor,
Den föds uthaff hög Ått, den hafver stora håfvor,
Den särdeles förstånd, Herr' Axell had' all trij
Dy Han var skapt af GUdh et underverck at blij
Hans högh ok gambla Ätt är här i Svea Rijke

Allmennlig' vitterlig at hoon haar neplig lijke
Ok at från uhrminne-tijd hoon altijdh varit stark
I Frijd ok Örligh mäd, ophofft uhr Dannemark.
Om rijkedom behöfs ey myckit til at skrifva
Fördy GUdh them också haar rijklig täckts at gifva
Dy gåår iagh thet förbij ok någorlunda röör
Om höga vetet (fast ey som sig billigt böör)
Hvem kan beskriva rätt hans höga dygde sinne
Hans klookheet ok förstånd jempt hans maaklöse minne
Ey Svada hvilkens bröst han altijd sugit haar
Ey Pallas såsom först på armen honom baar
Siälff Phœbus had' uthi hans bröst all vijssdom gutit
Then genom himlens-krafft han intet haar förskutit
Men mäd som största flijt ok ijdh i yngste åhr
Sökt hvad som moget vett ok ållder öfvergår
Så at then honom hört, måst mäd förundrand öra
Hvad neplig kunde troos troovärdeligen höra,
Hans himmel-lärde munn ok snälle dygde-sin
Som barast' om all dygd ok lärdom lade vin,
Hans snabba minne var väl billigt at förundra
Ok fins hoos så få åhr ey ibland många hundra
Een, som så snell-mint är ok rätt aff sin natur,
Ey genom minne-konst ok särdels konstig Cur,
Simonides som först haar lykligh konsten funnit *Cic. 2. de Orat.*
Aff olykan som hänt, had' aldrig öfvervunnit
Hur konstig han ok var, ey Metrodorus veett

| | |
|---|---|
| Had hulpit, fast hvad skrifs om honom vore skeett | *Plin l. 7 c. 34.* |
| Om Cyrus, Hadrian ok Keyser Otto lemna | *Solin. Cic. l. 1. Tusc. quæst.* |
| The gamlas skriffter, at the hafva kunnat nemna | *Val. Max. l. 8 c. 7.* |
| Hvar endersten soldat som under thers armee | *Solin. c. 7. Sabell l. 10. c. 7.* |
| Slijkt vijsar Scipio at sådant kunnat skeè | *Joh. Ravis.* |
| Som alla kiend' Rom, hvad the om andra skrifva | *Alex ab Alex Gen. l. 6. c. 18.* |
| Carmidas, Cyneas, Archippus, kan en drifva | *Sollin. c. 7.* |

Til undra, lijka så hvad som om Cæsar måls
Ok bägge Scaliger, män är lijkväl så skiäls,
Fast tusend andra finn's, så tår man lell ey gissa
Om GUdh Herr Axels lijff förlängt, kund man förvissa
Thet troo, at rätt så snart han rätta åldren nått
Them allom varit lijk; om iche öfvergått.
Män ah! vår största lust (hvem skull ey blij bedröfvat?)
At then oss älskat mäst är bort ifrån oss röfvat
Hur finnes dock så få som uthaff ädell blygd
Fly hvad som oss emot ok älska konst ok dygd.
Dy trifves hvad som ondt ok hvad som gådt försvinner
Ok hastar här ifrån fördy at hugen brinner
At komma dijt hvar som thet Högsta Godà är
Thet är thers högst' åtrå ok endaste begiär.
Herr Axels sälle siäl uthaff GUdz Anda rörder

Åstundad' intet meer än blifva hädan förder,
Aff helga Englar dijt hvar evig glädie finn's
Han vist' att genom döö ens rätta lijf begynn's
Han kund (O undermakt som HErren GUdh bevijsar
At unga Barnens munn hans höga Allmakt prijsar!)
Förmana the som vor' mehr åldrig än som han
Från värdslig fåfengheet, sij hvad then Högste kan!
Dy bör nu hvar ok een rätt billigen begråta
Hans snäll dock sälle dödh: men nei thet kan ey båta
Han niuter himlisk lust, vij lefv' ännu i sorg
Vij vill- ok valla här han har een säker borg
Dy hämnen eder grååt afftorcken edra tårar
Ok tänken at eer then kan heela som eer sårar
J veeten ak thet är en oundvikligh lagh
Ok at ey någon ting skeer uthan GUdz behagh.

## Epithaphe.

*Dans ce triste Tombeau repose la Noblesse*
*Et le plus grand Esprit en divine Sagesse*
*D'un Vieillard es Vertus quin' avoit que huit ans*
*C'est pourqvoy qv'il estoit & n'estsit pas Enfant.*

## Grift-Skrift.

Solen i sin neer- ok opgång håller vissan tijdh ok lopp,
Men nys gek en Gyllen-Stierna genom neder, gången op.

---

*Ehren- und Gedächtnüs-Seule.*

**Steh Leser ver du bist, biss dass du diss gelesen**
**Betrachte bey dir selbst wie nichtig alles Wesen**
**Und was auff Erden ist, denn dieser stumme Stein**
**Kan sagen was du bist und alle Menschen sein.**
Ein Körper vormahls sonder Tadel
Ligt hier von Hochgebornem Adell
Hie ruhet Weissheit und Verstand
Hie ruhet der in zarter Jugend
War alt und greiss an kunst und tugend,
Getötet durch der Parcen Hand.
Sein Ruhm wird denn och evig leben,
Den Fama Sternen-hoch wird heben
Von denen Er erst abgestammt,
Die Svada selbst hatt ihn gebohren,
Und Phœbus ihm zum Son erkoren
Die Musen alle auffgeammt.
Er war ein Ausszug kluger Jugend
Und ein Begriff der Adel-Tugend
Es kunt Herr Axell Güldenstern
Mit allen die zu seinen Zeiten
Umb Weissheit in die Wette streiten
Als der vollkommenheiten Kern
Ihr die ihr dieses werdet lesen
Bedenkt was Ihr seit, Er gewesen
Was ihr Itzund, und was Er ist
Ihr Edel-jung-schön-klug-stark-reichen
Der Tod macht die ungleiche gleichen
Drumb denket das Ihr sterben müst.
Du hast itzund gehört was dieser stumme Stein
Dier hatt ins Ohr gesagt was alle Menschen sein
**Drumb gehe wieder fort nach dem du diss gelesen**
**Und denk dass der hie liegt, ist was du bist, gewesen.**

*Vällförtiänt Åreminne*

Uppå
Kongl. May:tz Troo Man ok Assessor, uti thet
Kongl. General Commerci Collegio, sampt
Härads - Höfding öfver Sex
Härader i Upland,
Then Ädle H. Välb. Herres,
Herr *ERIIK ROSENHOLM*,
til Sohlberga, Erikstadh ok Ramsberg, &c.
Sorgfulle ok högst-begråtlige Dödsfälle:
Jordefärdsdagen den 4. Aug. Anno 1672:
Effter Begäran villiefärdigt opråttat

Ah! ussle menskie barn!. om tu vil rätt be-
trakta,
Hvad som vårt väsen är, så märk här op, ok
akta,
Hvad som mäd sorg beklädt, för thina ögon ståår,
En döder menskie krop: som ligger på sin båår.
Men om du fråga vilt, hvem fordom then haar
varit,
Så säger jagh, en man, somt ontt ok gått er-
fahrit,
Ok at thu rätt må troo, thet iagh ey sanning
spaar,
Så vil jagh innan kort, tigh säya hvem han
vaar.
The Östre Göthers land (1) (som konst ok dyg-
den göder

1) Wadstena An. 1613. den 29. Julii.

Hvar aff thet samma land, så månge kloke föder,
Som knapt the andre giör; therföre the ok må,
Rätt hållas at the än, som Visi Gothi stå,
I frijdh ok uti strijdh.) haer thenna man framburit,
Thens lijffstråd Atropos omilde sax askurit.
Hans Fader var en Präst, hans Farfar lijka så,
Hoos Konung Johan, män om du vilt höra på,
Så vil iagh säya tigh, hvem som hans Far-Fars-Fader:
(Hvem kan i största sorg ey blij för then skuld glader?)
At then Herr Erik vaar, then förste Luthersk Präst,
Uthi hans Foster (2) Stadh, ok hvad som än är mäst,
Aff uhrmins-gammalätt, ok adel som ey dölder,
Aff Laghmän fädrens root, ok mödrens Jacobs skölder,
Sij huru HErren Gudh välsignar Levi stam!
At the (fast wexlen går) lell åter komma fram
Til hvad the varit för, mehr höfves ey at skrifva,
Om hans of-gamle slekt: dy låter iagh thet blifva;
Jagh gåår ok så förbij, hans grönskand' ungdoms våhr,
Ok huru, nähr han kom, til någle flere åhr,
Först uti Linköping, (3) sin klokheet gynte vijsa,
Ok huru honom seen, all Upsala måst prisa, (4)
För konst ok lärdom skull, ok hvad i Gäst-rij land, (5)

2) Wastena. 3) An. 1628. 4) An. 1633. 5) An. 1635. intil An. 1639.

Han giort i thet hans veet ledd' andra med
hans hand.
Ey vil jagh tala om ok låtar thet förbida,
Hur han med egen hugh ok fadrens villja strida
Haar måst, i thet hans faer vill endligh ha'n
till Präst,
Men thet vaar ey hans hugh, dij HErren Gudh
veet bäst
At länkia menskians sin, til hvad som han bäst
tiäner,
Hvarföre Gudh ok så sin nåde then förlänar
Som mäd et stadigt hopp, på honom kallar titt,
Thet som Herr Rosenholm mång tusend gån-
ger sijt.
Fast han aff präste-släkt, så satt lell ädla ätten
I bloon, (naturen gier ey lettlig bort then rätten,
Som dygden en gång vant) en ädell ören kan
Ey kläkka' tur sitt ägg, en reddan dufva: Han
Kund aff uhr-gammalt modh anpreklat ey för-
glömma,
Sin adell, fast han sigh en tidh bort kunnat
giömma,
Had'l bettre lust hvad som i vården at besij;
Män iagh för kortheet skul går resan og förbij:
Hans Rådmans Vahl (6) ok mehr, vil iag ok
låta fara,
Om Giffternålen mäd, (7) att iagh må tijden
spara,
Hur lyckan honom seen mäd mikkin åhra krönt,
Ok effter lite mäd Borg-Mester tiensten lönt; (8)
Hur han på Heere Daan sin kloka tunga vijste,
At hans vältaligheet för monga hundra lyste,
Behöfves ey stoort taal, dy hvar ok en thet veet

6) An. 1646. 7) Au. 1648. An. 1662. 8) 1652.

At han (tross affundsmän) aff Konglig Majestet
Sit gambla adelstånd å nyo fek at föra
Then honom ok så seen Assessor(9) monde giöra
Till Häradshöfding sidst, (10) nu har hans sälle siäl
Oss budit all i hopp thet yttersta fahr väl.

Stokhelm du ädla stadh gråt om du rätt kan gråta,
(Fast om thet intet kan för döden något båta)
Herr Rosenholm som vaar thin Holmes rätta Stokk
Ok stood i olyks storm moot ondas trugh ok pokk,
Thu var en Rosenholm Stokholm, then tidh han styrde
Gemene bästas roer fast om titt stormen yrde
Så masten stoog i bukt, fast om Helenas skeen,
I mörka vädret bran, ok hotade mäd meen,
Castor ok Pollux mäd sin lykke-lius ey lyste,
At mångens krop moot storrmens vågar resand ryste,
Lell hölt han hielt-lijk modh ok räkt hielprij-kan hand,
At edert Båstas skep ey dreeff på klipp grund, sand
Ok stöttes så i tu, hvem kan nogsam beskrifva,
Mäd hvad saktmodigheet han kund' alt ont fördrifva,
Som nästan moget var, hans höga flijt ok ijdh
Vist rättan dagh ok stund, viss timma vissan tidh,

9) An. 1665. 10) An. 1671.

När som til nyttan thin vaar något gått at söka,
Hvar aff thin friheet, väld och rijdom sigh
kund' öka
Han viste kloksint mädh aff ofehlbahre skiähl,
At förebyggia när thet intet stoog rätt väl,
O! olyksamme fall som hafver Stokholm slagit,
I thet Herr Rosenholm så hastigt döden tagit,
Han var thin säker stok ok holme thet är vist,
Gudh affvände ditt fall seen som du honom mist.

Men J höghädle Fru, fast Gudh eer haer bedröfvat,
Ok döden Makan röfvat,
Begråten intet mehr,
(Hvad himmlen haer behagat)
Dy han haer alt väll lagat,
Then Högsta lär gie frögd,
Om J mädh korsset nögd,
At när som jorden gråter J uti himlen leer.

*Åredikt ok Grift-Skrift:*

Jagh
Beder
Edher
Ståån,
J som gåån,
Här om thenna Sorge-Grift;
läsen thänna lilla Skrift.
Här hvilar rätt en man, som rättlig man kund heta,
Om thes lijk månge-städs Diogenes skull leta
Han vaar aff gammall ätt, fast utaff adel ny,
Rätt ädell aff förtiänst, ok ey aff bondens by.
Hvem är som honom straffa kan?
Slätt ingen, utan af-unds man,
Then sigh, ok andra-siälff förtärer
Dy höör hvad jag aff thigh begärer
Betenk ah! först ok främst hvad menniskian rätt är,
At döden mongen frukt, half- ok omogen skär.
Hvem fines som hans makt nånsin kan segervinna?
När teelhn afluppin är som tränne systrar spinna:
Betänken all' i hoop at J aff Adams kynne,
Ok at om klookheet, vett ok högtförståndigt sinne,
Kund undfly döden, låg Herr Rosenholm ey här,
Som är hvad thu läär blij, mehr vaar en mongen år.

Hela Världens

*Pilgrims-Färd*,

Vidh fordom

Åhrborne, Laghvise ok vidt-förfarne,

Konglige Residentz ok Hufvud Stadens

Stockholm vällförtiente Rådhmans

Nu hoos Gudh Salige

Herr *TRULLES KORES*,

Välprydde Jordsettnings Dagh,

Then 18. Augusti Anno 1672.

Efter Begäran, i Enfaldigheet opteknad, af

*Johann Elasson.*

Then kort' ok lissle Tidh, som vij i Värden lifva,
Plär vtaff många vidh mångahanda liknad blifva,
Dy fast om någon kom, til Metusalems åhr,
Så är thet lell ey mehr, än Daen som var i gåår (1).
Han lijknas vidh en blåst, som mäd en hast försvinner,

1) Ps. 90. v. 4.

Han lijknas vidh en Ström, som Tijger-snelt
fortrinner,
Han lijknas vid ett Gräs, vid Blomster, vid
en Rooss,
Som vissnar, faller af, bort bleknar, fahr sin
kooss,
Han lijknas vid en Röök, som vädre skiött för-
drifver,
Vidh Vattu-Blåsår them inlykt lufft sönder-
rifver,
vid Speglar ok vid Glaas, vid Skuggan,
Timmglaass Sand,
Han lijknas (ok rätt väl) mäd vändning'n
aff en hand,
Ok monge Tusend fleer som Tiden ey vil lida,
At rekn' op all i hoop, dy vele vij här bida:
Men thetta tykkes migh at then beröm är
värd,
Som lijknade vårt Lijff vidh mödsam Pil-
grims färdh
Emellan ond ok gått, dy om vij't öfver-sinna,
Så läre vij thet vist, förvist ok sant befinna
At både jagh ok du ok hvar en säya kan
Jagh är lijk hvem jagh är jagh är en van-
dringsman.
Fast mången Fåne tidt fåfengt plää effter
söka,
Hur' han må Gårdar, Huuss, ok annat sam-
manöka,
Ok Iell rätt väl thet veet, at allt hvad som
han haer

När som han mått sin koos blijr efter honom kvaar.
Måst ey en Pelegrim när han vil företaga
Sin Reesa först ok främst väl til sij ok så laga
At han en säker legd ok vägebreff kan få
På thet han vthi fridh thermäd må säker gå
Hvar väg som gängse är. Vij arm ok usle Dårar
Få genom Dopsens Baad fritt legd moot hvad som sårar
Men ah vy bryta't siälff! när vii först vexe op,
Ok verras mehr ok mehr vår långa lijfstids lopp.
Seen måst en Pelgrims man ha goda reseklåder
Som stå moot frost ok kiöld, regn, slag, snö, kulit väder;
Ey som ett Påviskt Took sigh såleds apa uth
At han sijr nästan lijk HIN, som i Calicuth
Mäd Offer dyrkas plä i en stor Läder-kraga
Mäd Korss ok Kröke mäd Siö-Skaal som slijk Soomaga
Om sin skijnhelig halss mäd månge Narre-Ting
Beprydder, lijk en Skiöld (som helig) hvelver kring;
På hatten lijka så, en taska vedh sit bälte
Ok Flaska aff Pump skal uhr Indien, i Fälte

At föra maat ok drick at visa sparsamheet
Som lell oknoven är ok hvar man rätt väl veet
At slijk en mehr förslöss, än många många andra,
Som ey på sådant sätt i fåvisko kring vandra.
En Staff är ok så godh, fast ey trij ahlnar lång,
Tve-knappot som tidt bruks ey stödhlijk, män til tvång,
Om någon affsid-väghs en sådan fuhlgrym möter
Men ah! Jagh gäär för långt, hvarmäd iagh tijden nöter
Elss kunde iagh rätt väl vår fåfeng kläd. dräkt tee,
Åt hvilkens Took-klokheet Democrytus skul lee,
Ok Heraclitus som ey viste til at gråta
Mäd salta tårar vist giord sina kinner våta,
I fall the lijfde än män iagh gäär thet förbij,
Om hvad en vandrings man mehr tarfvar, at besij:
En Stalbror som är godh behöfves then i nöden,
Som mången hafver frälst från fähra, ja från döden,
Lijk David, Jonathan, Orest ok Pylades,
Damon ok Pithias ok hvad som månge stess
gamble Bökker fins. Men vij dy verre våla,
Thet ringa, eller ok slett intet, ofta tåla
Vij ingin som är from ok söke fölies-lagh

Mäd Värdens afskraap om the man som
vårt hehagh
Sigh til all lust, odygd ok öfverdådigheeter
Väl skikka, slijkt folk är, hvar effter hvar Man
leter,
O galne Tokeri! En From är intet wärd
Vidh thenna Värdens-tidh som i all flärd
uthlärd.
Olykkan som til Siös ok Lands en Pilgrim hän-
der,
Ey eenfält utan så at hooptaals all i sänder,
Kringvärfva then som långt kring vida Vär-
den fahr:
Är kunnog nogh för them som något van-
drat haer:
Storm, ijlning, sand ok reeff, siövirflar, sten-
klipp-banker
Afskära mången gång Förhoppningens Plikt-
anker,
Then vill-vall-hvälfvand siö förnänker tidt i
kvaff
Et skepp, at Folket får i hast en dubbel
Graff.
På Jorden är ok then som resar uthi fara,
För grimm' ok vilde Diuur, ok för mång olyks-
snara
Aff ogudaktigt Folk som lagh-lös omkring
går
I buskar, skog ok mark at giöra Ban' ok
Sår,

Vij hafva som hvar veet hvart ögneblek at
kempa,
Mäd Världen ok vårt kiött then Ondes skått at
dempa
Som söker Natt ok Dagh Off i vår vandrings-färd
At föra från vår väg igenom svijk ok flärd
Men hvart förvillar sigh, min penna mäd alt
thetta
Ther iagh var villiat först Eer rättlig at beretta,
Hvad fahra thenna man som på en Sörie-Båhr
Affsomnat i ett Huus aff fyra bräder ståhr,
I thenna Värden hafft, han var aff ringsta
Stånde,
Dok aff rätt ährlig Slekt fast Faer hans var en
Bonde,
Han våga sigh lijkväl i vida Värden uth,
Satt ey som Hvettbröds Barn nu giöra innan Knuth
På Biörne fellen fast ok mogne äplen steker,
Ell ellss på Fähnars vijs mäd Gökkel-Dokkor
leeker
En Hampus eller en Pankaka ok Mors
Grijss,
Som uti askan röör vidh Moer sins Köke-Spijs.
Han hafver så långt reest at mången måst förundra
Ok neplig någon giör, ey en bland många
hundra

Ja Tusend, dy all först beság han Danne-
mark,
Beságh hvar endast Ortt som handelrijk,
ell stark
Seen droog han thäden åth Siufalte Nederlan-
den,
Som sammanfäst utaff natur ok vänskaps ban-
den,
Väst Frijss- Groeninger- Holl- See- Utrecht
Gelderland,
Jempt Öfveryssell them Neptunus mäd sin
hand
Beskyddar, therifrån drog han åt Lisabona
Som bär mäd rätt ok skiäll the Portugisers
Krona,
Beság Breganz ok seen Lamego, Portoport,
Cascabo, Hetubal, Conimbria; drog bort
Til Herculs smala Haaff-kringreeste Fesse Rijke
Beskåda Tanger ok seen Scuta ok hvad slijke
Barbarske Städer fans, vänd intet heller om
Förn som han lyklig fort til Herculs Stoder (2) kom,
Foor åter fort tii Siös, ok ville intet staana,
Opvekt aff Keiser Carl som sigh siälff här up-
mana
Mäd Orden bettre fram beságh Cales, Ma-
drit, (3)
Gibraltar, Malaga, Almoria mäd flijt

2) Abde i Africa ok Alpe i Spanien.

3) Plus ultra

Steeg åter på et skepp beskåg the sköna Öar,
Majorca ok så seen Minorca Flodh ok Siöar, (4)
Jempt Städer som ther fans, fohr sehn i Herrans Nampn,
Ok kom vidh Genua til bakas i godh hampn,
Thet stolte Genua ok alla stolte Städer,
Som i Ligurien fins jempt Landes Seed ok Kläder,
Kiöp Handel ok hvad mäst hvad för Land-Styrnings-Art
Ther brukas märkt' han op fohr seen sin förra fahrt
Öön *Corsica* förby då han mäd lykka lände
Uti Sardinien sågh Hufvudstaden, (5) vände
Sin kosa kom ok väl aff alt sitt hierta gladh
In til Trappano sågh sehn mången vacker Stadh
Uti Sicilien, Mazzala ok Mazzara,
Castello, Agrigent iagh vill the andra spara
Alacatha ok seen Terra Nova jempt fleer
Them iagh för korthet skul ey alla här fram teer,
Seen lät han hissa Segl til the til Malta kumme,
Hvar the ett Engliskt Skepp som färdigt var förnumme,
Han satte sigh der på gekk Candiam(6) förbi,

4) Insulæ Baleares.

5) Calarea.

6) Olim Creta.

För thet at Resan hans var ärnat åt Turky,
Landstegh i Cypren seen, hvar Hedna fordom dyrka
Fru Frigga ok Astrild, mäd Offer-Altar Kyrka,
I Paphos, drog ther frå, igenom lande fort,
Till Famagusta (7) Städrens hufvud på then Ort.
Ther från til Svarta Siön (8) in til Alexandretta (9)
The Syrers gamble Land, måst resan landvägs sätta
In til Alepos stadh, (10) seen til Euphratis strand
Ok Arra, fohr så seen til bakas öfver land
Åtl Alexanders stadh, drogh åter fram- åth thädan.
Sågh Antiochiam, Seleuciam, ok sedan
Loodiceam kom strax in til Trippolis
Ok Sidon, Libanon giord honom sedan viss
At nu Damasco (11) vaar heel när seen han thet skåda

7) Ol. Salamine postea Constanza.

8) Sin. Euxinus.

9) Incol. Vocant Escandarunech lilla Alexandrien.

10) Aleppo olim Nerea Incolæ Halep i. e. lac. Gyllius Berrœs Bellon. Hieropolis, Villonovan, Antiochia, Strabo Bambica.

11) Damascus in Scia i. e. Siria Arab. Sciam S. Demasc. Syr. Darmsuc quast Doro Sumoco i. e. terra rubra.

Reest kring Phœnicien förutan någen våda,
Til Capham som är när vidh Carmels berge satt
Seen fårdas han sin väg igenom dagh och natt
Til Galilæas gräns sågh Nazareth med nöye
Capernaum ok seen Corazin, drogh mådh löije
Til begge Hermons berg genom Ascalons dahl
(Fast resan något dryg oh pungen nästan smaal)
Att Nain, Taborsbärg, seen vende han til baka
Genom Samarien til staen, som utan maka
I forna tider vaar then helga menar iagh
Jerusalem, besökt seen effter sit behag
Bethlehem, Hierico, Emaus många andra
Om them i Skriften mähls seen sin satt han at vandra
När alt var väl besijt ok föruth Christi Graff
Til Ægypt, satte så sin välbevandrad staaff
Åt Joppe, Gaza, geek strax med en Caravana
Igenom Ecron, Sur Arabisk' öknen, stana
I Damiata (12) först ok seen then stora stadh.
Cayro til Alcayr (13) han bleeff rätt mykkit gladh
At sij then största stad, som han än hade funnit,

---

12) Ol. Pelusium al Heliopolis.

13) Metest Mesraim, Mizraim, Alcahera i. e. Victrix Mahamet Siria Zita, olim Memphis Chald. Alchabyr. Armen Mossar, Arab. Mizir s. Mazar.

Ok then han tykt mädh skiäll, at hafva seger
vunnit
All' andre städers våld, rijkdom, ok värdslig
makt;
Hvad under var at sij thet tog han här i akt
Först Josephs konstig Brun,(14) ok Huuss, giord
seen omdömmen,
Om under-krafften som ther fins i Nile Strömmen,
Såg hur the kläkte Höns i ugnar(15) uthaff
strå
Ok leer, han feek ok ther mäd under skå-
da på·
En Ort (16) på många mijl inunder jorden gräfven
Ok mäd ett maklöst valff högt op i vädret häfven,
Then Ort, från hvilken all Mumien föres hijt,
(Bort-svartna lijk som kåhl) dok märkte han
mäd flijt,
At somme vore starkt på kroppen öfvergylde,
Ok inom bröst ok buuk mäd små figurer fylde,
Mäd beleten aff trä, beleten aff Jo,
(Som sedan Isis heet) men fordom varit Koo;
Hvem kan alt undervärk som han haer seet be-
skrifva?

---

14) Åfvan till fyrkantig hvar sida 20. alnar bredh, 500 al-
nar diuup, på 150. alnar kan man gå ok rijda neer, 40.
paar Oxar draga op Vatne 20. paar nedar ok så många
ther oppe.

15) Innan 21. Dag.

16) En hvalfd Sand-Ort under Jorden på 20. Mijl lång
Athanas. Kirch. Oedip. Ægypt. Tom. 3.

Mäd hvad för mödsam svett han hafver måst opklifva,
At taa' i ögne syn Cheopis undervärk (17)
Af bygnings-konst ok veet, så väl som styrkia, märk
Jagh menar här the trij berömde Pyramider.
När nu alt ther var sijt, så reste han omsider
Ther ifrån-til Raschit, (18) ok seen til Rhodos Öö, (19)
Hvar han i fahra var af skepsbrått til at döö.
Til Pathmium, Ephesum, ok hvar förr Troja legat,
Män framför alt, så måst thet intet blij förtegat,
At genom Hellespont han til Stambolla (20) gekk,
Hvad undervärdigt han alt ther at skåda fekk,
Vor långt at rekna fram, såg Pera (21) jempt Skutari,
Rest genom lande dijt hvar (22) Alexander vari

---

17) Al. Chemnis. den 3. aff Rodope en Sköke bygd hura väll Herodotus vil at Mycerinus Cheopis Son thet giort.

18) Alias Roseto.

19) Rhodos ol. Ophiusa postea Staclia it. Telechin.

20) Constantinopel.

21) Al. Galata.

22) Macedonien.

Opfostrat; åt Stamboli baak-vägen åter seen,
Ther från til Sardis, ok så fortast til Athen
Seen fohr han til Corinth, mäd villia til at lända
I Kristenheten, ok at göra thermed ända
På långa resan; men bleff utaff Turken kiörd,
In under Barbarijt dok seen aff lykkan förd,
Til Franckerijk' ok therifrån til Rom tillbaka,
Ok, hädan åter fort, at han ey hvilan smaka,
In til den ädle stadh. Neapolis vidh nampn,
Fohr så ifrån Tarent ok utur Retz siöhampn,
Mäd störste fahrligheet, (dok gek thet intet illa)
Charybdins-svalg förbij (föll lekvel ey i Scylla:
Sågh Æthnæ hisklig lätt, ok svafel-rykiand brand,
Drog til Palermo ok Monte real å land,
Venedigs rijka stadh han i baak-reesan skåda,
Thet stora Meiland mäd, reest utan någon våda
Til sköna staden Florentz, fast-om thet geek i krook,
Han spard' ey mödan som ellas offta mången took
Vidh thenna tiden giör, jagh vil ey mehra skrifva,
Om hvad han sedan giort, jagh låter thet alt blifva,
Hvad han i Frankerik' Eng- Holl- ok Tyskland set,
Dok veet iagh at han altt mäd hög-förståndigt vett
(Hvad som hans Fosterland kund gifva någon nytta)

Bemårckte, giord ey så, som the på reesan sitta)
I vijn ok kvinfolks huuss, dra som en gåås ther hän,
Mehr dumm' än någon gååss til baka hem igän.
Ok skräppa hvad de lärt, tre Bokke-språng at springa,
At stöta en falsk quart, mäd udde-lösan klinga,
At hosta twå trij ordh uth, effter Franskt humeur,
Ok veta om ey mehr a Vous ok Serviteur.
Herr Kore förd ey hijt ett affnött nytt-giort mode,
Som kan skee vaar i bruk för gamle Synde-Flode,
Han förde mäd sig hijt, förfahrenheet, ok vett,
Som ok hvar man thet veet, at han sigh så betett,
Som rådligheten bör, seen som hann bleff benåda
Aff Kongl. Mayestet, at hiälpa Stockholm råda:
Hvar ärligh Danneman, giör honom thet beröm,
Som aldrig planas kan af Lethes glömsko ström.

*Graf-Skrift.*

Then hela Värden för tykt nästan alt för
trång,
At then är thenna plass (trij ahlnar jord) för
lång.

---

*Åre-Ruhna*

På

Kongl. May:tz Trooman, Rijks ok Canceli Rådh
then fordom
Höghvälborne, nu hoos Gudh högsalige Herre,
Herr *MATTHIAS BIÖRNEKLOO*,
Herre til Elmahoff, Wannestadh, Tisslinge
ok Kongzhamb.

När Hans Saligen affsomnade Kropp, mäd
höghedervanlig Sorgeprakt Jordsattes
i Stokholm den 8. Septembr. Anno 1672.

Effter Begäran,

i all som största hast,

Enfaldeligen, ristad af

*Lasse Johanson.*

Migh borde, som hvar nu bör, Sorge-klagor
skrifva,
Ok skyldigst mäd beröm til Stierne-taket klifva:
Men ah! min sviktand hand är therutinnan
svag,
Ok på Parnassens Klint, för sorg, alt i
olagh:

Man sijr hur Phœbus siälff sit gyllne liuss bortdöllier,
Ok mäd svart måln-sky-floor sit ansichte förhöllier,
The Sylfver tinter Liuss som kring Dianen stå,
Sijr man mäd bleknad Skijn förskreckte neder gå.
Then hele Helicon ok alla Konst-Gudinner,
Är sörgs' ok uti suk; et tåre-perl-regn rinner
På Themis kinner neer, siälf Atropos som skär
All Lijfs-tråd omild aff, moot villian ånger bär,
Ok Himlen som hvar sijr neerfäller daglig tårar
Hvar om? at Döden så hårt fosterlande sårar.
Hvi vil ey då en Svensk ok ärlig Danneman
Begråta thetta fall? hvem är så hård som kan
Mäd torra ögon ok förutan pust beskåda,
Thet Lijk som levand förr, kund hela landet råda.
Män nu til allas meen affdödt uppå sin Båår
Föruthan lijff ok krafft för allas ögon ståår.
Betänk, tänk Svea-Land, hvad treflig Man thet varit,
Hvad möda han tidt hafft, hvad ond han haer förfahrit,

Alt för tit bästas skuld, gråt taksamt Svea-
Land,
Bedugga mäd thin tåår, hans Graafs-sorg-
svarte sand.
Hans maaklöss' underwett behöfvs ey at be-
römma,
Dy all then sena Värd lär therom kunna dömma,
Ok alt vår Svea-Land veet thet mehr som
för väll,
At i hans edla kropp, en dubbel ädel siäll
Haer bodt, dy vill iagh thet til andra tider
lemna,
Ok hvad om fosterlandet han förtiänt haer,
nemna,
Dok så, som tiden thet i koortheet tåhla
vill,
Hans Resor, Book-klokheet, ok hvad mehr
hör ther til,
Vill iag mäd torran foot förbij gå; bårast lalla,
Om höga Rijksens tiänst, hvar han måst fram
för alla
Then mästa mödan hafft; En Mantuaner
Svaan,
Bord billigt mäd ord-prunk (hurleds han)
dygde-bahn
I fyrsprång genom gått (konst-rijmligen be-
skrifva,
Dy mit ovettigt vett veet ey så högt at klifva,
Fast elliest hvar ok en mäd migh rätt säya
kan,
At uti hans lijfstidh, knapt Värden klökre fan

I Staats vijssheet; om Rom i första prydnan
vore,
Så veet jag utan tvijk, at alle Taalmän svore,
(Som nånsin haft berömm) at ingen hafver
nåt,
Thet måhl, Herr Biörnekloo för allom öf-
ver gått
Uthi vältaligheet, Staats-saker, rätt at råda,
Dy blef han ok så strax i förstonne benåda,
För sit klooksinningt sin, aff Konglig Ma-
jestet
Som Kongl. Secretaire om Rijk- *An.* 1640.
sens Hemligheet
Hvem kan hans flijt ther i at skrifva rättlig
hinna?
Som vjistes nog aff thet, at få vaar til at finna
Mehr duglig än som han, som knnde skik-
kas bort, *An.* 1641.
Til Münstr ok Ossnabrüg, om tidhen ey så
kort,
Så borde väll aff skiäl, man vaaksamheten
prisa,
Ok hvad mäd under-veet han ther giort, gran-
ligt visa,
Thet spordes hans förstånd, ther såg man
rätt hans vett,
Som han för Svea haer i Tyskalande tett.
All Alemanien är honom skyldig ära,
Ok pliktig Biörnekloon i Gull ok Ceder skära,
På thet hans höga nampn ey hoos them
undergåår,

Igenom hvilkens hielp än Tyska frijden
ståår.
För dy han sedan bleff til Ferdinan- *An.* 1651.
dum sänder,
När Elden slokna som i Praga först bleff tän-
der,
För samma ordsaak skull, som Kongligt
Sändebudh,
Åhr efter på Rijks-daen til Re- *An.* 1652.
gensburg, när Gudh,
Then Keyserlige Thron mäd allmän sorg be-
dröfva,
Ok Ferdinandus blef aff Döden hädan röfva,
Til Frankfurt när vid Main til *An.* 1658.
Leopoldus vahl;
Hvad han med Skrifter ther ok Sin-förstän-
digt taal
Hooss korne Förster giort, lär frägden diuft in-
gräfva
I Stiernones Saphir hvalff: dy då skalff ok
bäfva,
För Leionet en Tupp, ok Örne, han för-
vist
Giord' at i Tiskland ännu Lillian lufften
mist.
Seen måst' han åter till the gamble *An.* 1659.
Frankers Rijke,
Hvar theras kloke veet bekend' at ingen lijke
Som allmänt Sändebudh sin klokheet som
han vijst,
Dy bleef han intet blått vidh återkomsten
prijst

För hvad han hade giort, seen som hans tjänst skiärskoda,
Men bleef som fortast mäd Hoff- *An.* 1661. Canclers tiänst benåda.
Ok seen som Solen seen try gån- *An.* 1664. ger fylt sitt lopp
Steeg han som Rijksens Rådh, thet högste trapsteeg opp.
Hvem är som inte vect hurr' han then tiänst betiänte?
Ok åt nöd-trängde mäst et nådigt öra länte?
Jagh veet at tusend', ja, otaligt Folk sin nödh
Begråta sigh ok mäst Herr Biörnklos snara dödh.
J som i alle Lagh vill vara Mars Soldater,
Ok spy mäd Ord båå Kruut, Kartov-Fyrmöss Granater,
Storm- ok Eldkuhlor uth, Stormklubbar för' i munn,
Fast om J aldrig än i fältet såff' en blunn,
J som mäd pennan plä ert ord-skämt skämtlöst drifva,
Ok stundom intet veet hurr rätt Soldater lifva,
Betänken eder rät, hvar tänk på thenna man
Ok märke hvad som Konst föruthan Svärde kan.
Hans tunga hafver mehr än tusend Svärd neer dämpa,
Dy styrkian utan vett veet intet rätt at kämpa:

En Fåre-Heerde slår then störste Goliath.
En senbeent Igelkott taer snabste Mössen fatt.
Krijg måst mäd hiärnan först ok seen mäd näfvan föras,
Dy klokhet segger hvad aff styrkkian måste göras:
Dok then som konstigt veet ok modigt hierta haer
Den håller iag i Fridh ok Örligh rät för Kaer.
Om tiden ville migh än någle stunder gifva,
Så ville iagh ännu mehr (som migh borde) skrifva,
Men hvad? iag veet ey siällff om ett orijmligt tahl
(Som mit) mehr aktas böör än hvad som Tuppen gahl
I Otijdh, lell i fall iagh samma tungan hade,
som Cicero haer haft, ok sade som han sade,
Så kunde iagh ändå ey säga hvad mäd skiäl
Boord säyas, Pericles som taalte konstigt väl,
Demosthenes therjempt, kund ey mäd alt sit sinne,
Et skyldigt ähre-taal ok klokrijkt effter-minne
Opretta, Svada siällff är måhl-löss här ok tyst,
Lijksom hoon lijka som Harpocrat rösten mist.
Alt hvad i hastigheet iagh ännu veet frambära

År, at alt Svealand mädh hiertat mehr böör
ähra
Herr Biörnecklo, än som mäd munn ok pennan
skeer,
Ok på thet huar ok en sit tacksamt sinne
teer,
Så önsken at oss Gudh aff nåder täcktes gifva,
Mång' andre slijke män, som länge måtte
lifva
Til Fosterlandes tröst, til thes the thet
i roo
Kvaar lempna, man om man lijk som Herr
Biörnekloo.

## *Graf-Skrift.*

Här ligger faderlandes fader,
Uti sit rätta Moder Skiööt,
Som vaar en diger Dygde-Mader
Then (tross hvad Af-unds Man förtröot)
All Svealands tung börda burit,
För Keisar' ok på Kungars Sæte,
Sin troo teet then Han Svea svurit
Män hvad haer Han för mödan
Ey Crœsus skattar, Midas gull,
Then Thu här sijr en hand full mull.
Hans döde kropp är lagd til roo å thenna Orten
Thu som thet samma sijr
Tänk hops tigh at all ting, til ingen ting här blijr
Män then till Himlen vill måst dijt gå genom thenna Porten.

*Vän i Nöden,*
*Vän i Döden,*

När

Nu Sahlige

Äreborne, Högaktad ok Laghfahrne

Herr HINRICH MYRMAN,

Thenne Kongl. Residents ok Hufvud Stadh
Stockholms fordom vällförtiänte Rådhman,

Mäd Sin Hiertelskade Maka

Äreborne ok mykkit dygderijke

Hustru *CATHARINA HANSENS,*

Från Värden ok Flärden
Till
Sin Sömpn ok Hvilokammar

Mädh Krist hederligt Lijkföllie ledsagades i
Stockholm, på then H. Mikkels Dagh Åhr 1672.

Efter begäran i Hast affritat af

*En Vän.*

Hvem är aff them som är', i hela vida Värden,
Som ikke nogsamt veet, aff svik, bedrog ok flärden,
Som händer daglig dags, hoos hög så väl som lågh,

I fredh ok vänskaps-sluut, i Giftermåhl? hvem sågh
Ey huru Eris kan sit gylne Äpplä kasta
I själffva Sämsans boo, ok mångas roo belasta?
Som flyr all träta, tvist, som skyr allt jäff ok stridh,
Ok intet söker mehr än lifva ti-godh fridh.
Här finnes Cains Folk, som Bror sin slåår i döllian,
Än lifver Absalon, i hans Stall-Bröer som föllian,
Achitopel är än fast utan nampnet till,
Then falske Simei håls og för godh ok gill.
Hvar fins en Jonathan hvar David? begge döde:
Fins og än thers natur i all theras afföde?
Knapt eller intet! hvar är nu then venner-paar
Orest ok Pilades? som i två brösten baar
Ett hjerta: hvem blijr nu lijk Pythias berömder
Ok Damon? hvem vill nu när vän för oskuld dömder
Skal fängslas på sin hals, i häkt ok boi-ior gå
Som borgen, ja sit lijff (at vän hans liff mått få,)
Upsätta? hvar är nu, hvar är vänskapen säta
Som förr Eurial höll mäd vän sin? steen må gråta

Ok hvad mehr kensel-löst ok ey sin-rörning
haer,
At daglig Troon för gåår män falskheet
tilväxt taer:
Then of grymm'. Asmode, hvem är som then
ey känder?
Hurr han hos äkta Folk, kring alla Värdens
länder
Sin osäll Hårskap teer, att alstands inhörds
Krijg,
Så snart i Nabals Slott som Lazars Hyble
sigh
Optänder, kan man ey Batshebah Systrar finna?
Syns og vidh thenna tidh Susanne-Gubbar?
sinna
Hvar i sit sinne siälff om ey, iagh beder
mins,
At Mars nu vidh en Spijs så snart som i
Fellt fins
Alt hvad man nånsin höör, är, vänskap är för-
svunnin,
Aff list, tvist, svjk ok flärd, all Värden öfver-
vunnin;
Gudinnan Iris är sin koos ok Himmel opp,
Kvaar lempnands hoos oss jempt Eris tvijk-
ligt hopp.
Dok fast mäst Värden all neer-ligger i thet
arga,
Så finnes lell Guds folk som odygd ey haer
sarga,

Som dygdens trånga stig igenom tistel gå,
Ok fager blomstrand rooss-lijkt mitt 'ti törnen stå.
Än hafver Gudh sin hoop, fast om hon mykki ringa,
Then Satans lämde Gadd ey mehr förmår at stinga
Then Högste veet ännu at skydda Sina Barn,
Från Leviathans näät ok Asmodeens garn,
Män frågar någon vän hvar som man them skall finna,
Så öfverväg hvar väl, at ingen här kan hinna
(Uthi Olykkans Huus) lyksaligheet all tidh,
Dy Menniskian här föds igenom stridh til stridh.
Dok säll, ok ävig säll! then Värden rätt föraktar,
Ok intet genom strijdh Världs-lusten effter traktar,
Välls then som minst i tvist, sigh söker Siäla-roo,
Then kan i Himmels-Borg i fridh seen strijd-löss boo.
Här, åh hvad usselheet! må ingen hvila söka,
För dy hans största roo, plär oron hans mäst öka,
Ok när man bäst på troor, at haa sin boning fäst.
I oförstörligh fridh, då kommer först en giäst,

Som all vår såker lust ok roon i hui förstörer,
Snart fienden, snart vän, til mörka Grafven förer.
O! huru sellan, skeer at twå Lijk som i dagh
(Som aldrigh sigh förlijkt) få giöra föllieslagh,
Till Graffven, Hvar ok en begråte thetta falle
Mäd glädie-tårar, at uhr Världens Pino Stalle
Thet dygd-prijs-värde paar som lefvd utom all tvist,
Sigh funnit, genom thet, at en then andra mist.
Herr Myrman then som var en Man som älska friden,
Ok altidh frijdlig fans, i alsom största striden,
Thens rätta redhligheet, slätt ingen giord förnär,
Then genom sin förtienst är seen Han ey mehr är
Beprijsad aff klokt förstånd, ok lifver genom döden
I mång beträngdes barm, them han i största nöden
Tross affund ok ilsk-vett, til hvad them bordes hielpt,
Ok orättrådigt kijff neerkvaft, Trät-dryge stiälpt;
Han föllier nu sin vän ok rätta dygde maka,
Som både dagh ok natt i Herrans fruktan vaka.

Thens kysk-fruktbare Kveed, för många
signad vaar,
At hoen trij gånger trij dygd-byrdor burit
haer.
Hoon vaar för Kvinnekiön beprydd mäd dygd
ok ära,
Ok kund' all' andra väll mäd efterdömme lära,
Hvad blygd- ok dygden bör, för gammal
eller ung,
Hoon aktad Korsens-Last (som Gudh gaaff)
aldrig tung,
Men baar't mäd tålamodh, Herr Myhrman
ok thes lika,
Som halfva hierta sit ey nånsin ville svika,
Jagh seger uti kort, att begge varit haer
Ett uti döden säält i lifvet sellant paar.
Fast Theons giftig munn kan skee thermoot
torss sklija,
Men hvem är väll som vill Afvunds-Mans oveet
väija,
Äy föddes än til dags så heel fullkommen
Man,
Som allom rätt till Lagh ok Nöije göra kan:
Hvar hafver iu sitt fehl, ey är vij Engel-rike
Uti fullkommenheet, men Jordske Adam like,
Then fehl- ok faller mäd, som troos för
super klook,
Dok then sigh tenker vijss, mäst, dy han
vist är Took,
Thet största trapsteg är till Nardom klook sigh
tykka

Fast om en elliest är i konst then värsta pykka,
Men slijkt hör intet hijt hvar tårar fällias
böör
At hvad vår Fosterstadh undstöder fälls ok
döör.
Ah saligt sälle fall! när then som här i Värden
Fast uti måstas svijk, list, afvund, onda flärden,
Haar uti högste friuh hoos sälffva dygden
bott,
Till dygder utaff dygd, i odygds tijder grott.
O saligt sälle paar! som medan the haer lifvat,
I sämio-sellan roo haer bott, ey trätt-samt
kijfvat;
Säil then lijk thetta paar, sit vänskaps band
ey brööt.
Till Döden begges Lijk i thenna Graff inslöt,
Then Troo The Gudh, ok seen hvar andre hafv
svurit,
Haer begge moot hvar an in til döds-timmen
burit,
Thet är rätt hålla troo ok ordh, i lust ok
nödh,
At intet skillier hvad eiss skillier, ingen
dödh:
Aff så ant kan man sij at Himmlen thet behagar,
Som menniskian til gått all ting båå fog ok lagar,
Py The i Värden här haa lifvat utan
stridh,
The lifva nu hoos Gudh i öfver sällan
fridh.

J som i kifv ok tvist Eert lijfv mäd Eder-
Maka
Förtären, gifven akt fast J Korss-Kalken smaaka,
Hurr Gudh i fall J giör som thetta paar
sin Böön,
Gier Eer oåthskilt Lijfv igenom döö til löhn:
J som när Makan Eer igenom döden faller,
Strax huxa om en ann, förn then affdödt rätt
kaller
Om föttren, tänken på at kättian Eer för-
föör
Ok at J aldrig sält som Theta Paare döör.

---

*Sorge-Suk ok Tröst-Taal,*

Vid Fordom

Ehrborne, Välaktad ok Vällförnemme Kiöp- ok
Handels-Mans i Stockholm,

Nu Salige

Herr *THOMAS ANDERSENS,*

Krist vanligen prydde Jordsättning,
Som skedde den 19. Novembr. An. 1672.

Mäd sorglig Penna

Enfaldeligen dok välmeent,

Affattad genom

*J.* B.

*Kvarlefvde Barnens Sorge-Suck:*

Ach hvad hiärtans sorg ok jemmer!
Ach hvad Siäle-kvaal som klemmer
Oss uti vår ungdoms våhr!
Tröst begynner här at brista,
Förn vij rett veet hvad vij mista
I then som på Båren ståår.

Alt för brått få vij bekymmer,
Som vår Glädies Sohl bortskymmer,
Ok i sorgemörkre föör,
Nu alt vårt försvaar borttröfvat,
Hvem skal ikke blij bedröfvat?
At vår Faer (o jemmer!) döör.

Kan då Dödh, Tyränner grymma,
Ingin fromheet undanrymma,
Skillier tu all kärleek åt?
Måst' et Band som Gudh samknutit,
Aff tigh grymme Död blij brutit,
Hvar på föllier sukk ok gråt.

Var't ey nogh hvad som tu giorde,
När vij utom vetet sporde,
At vår salig kära Moor,
Som näst Gudh oss Lifve gifvit,
En at Lijf gee liff-löss blifvit,
Var vår sorg ey nogsam stoor.

Du haer åter oss hiertnupit,
För än Solen genom lupit
Tredje gången sin Djurkress
All vår tröst är nu försvunnen,
Vår sorg kan bedröfvad munnen
Ey uthala någoleès.

Hvem vill nu når åhren böria?
Som en Fader, för oss sörja?

Ach när som vij täncka på,
Huru Han oss siälfver förde,
Up til Sala, hiertat rörde,
Allas ögon öfver gå.

Huru kiärligt mond han skrifva,
At vij ey skull' ute blifva,
Utan endlig komma hijt,
När som han dödstiden kende,
Til at trösta vårt ålende,
Men ach fåfäng var vår flijt?

Dy när vij til Staden kumme,
Vij strax Sorgen vår förnumme,
At vår Faar-kär låg på Båår:
Jempt all vår tröst, hjelp og lykka,
Som oss vist lär undertrykka,
Um Guds Nådh oss ey bijstååår.

# Then Salige Dödas

## Tröst Taal,

*Til sina fordom Hiertälskade Barn.*

Vist är thet, J må ey tvijka,
Troon på Gudh, Troon kan ey svijka,
Gudh lär vara Eert försvaar,
Dy må J min Dödh ey gråta,
Fast om Jagh Eer måst förlåta,
Är Gudh faderlösas Faer.

Han läär Eder vähl bevara,
Från olykka ok från fahra,
Setten man Eer lijt till Gudh.
Som them visserligen hielper,
Dy Han aldrig någen stielper,
Som mäd fruchtan giör hans budh.

Eder slekt ok andra vänner,
Som Gudh älskand Dygden kenner,
Läär se til at alt gåår väll,
Then som Faerlöse förtrykker,
Ok them Brödet undan akker,
Legger last upå sin siäl.

Torken Edra Sorge-Tårar,
Gud kan hela som Eer sårar,

Hemmen Eder sukk ok pust,
Solen lär full åter skina,
Ok gie för Eer sorge-pina,
Gamman, glädie, frögd ok lust.

Migh behöff J intet söria,
Dy mit lijff nu hafver böria
Genom Döden, Himmels-frögd
Haer iagh utan ända vunni,
Seen min verdslig sorg försvunni,
Hvar iagh långt från afvund, nögd.

Tänken at i hela Värden,
Dygden Trähl är, list ok flärden
Herre, som mäst Seger bär.
Affund, möda, träta, kifva,
Plågar them som längi blifva,
Hvar J kärste Barn än är.

Dok om J man dygden föllia,
Ingen sanning undan döllia,
Kan J troo rätt visserlig,
At J frij, från värdslijg fahra,
När then Högsta vill lär vara,
Uti Himmels frögd hooss Migh.

*Graf-Skrift.*

Herr Thomas Andersen han ligger döder här
Nei, ey, Han lifver än hoos Gudh, men kroppen är
I thenna mörka Graff, ok at tu rättlig veet,
Här ligger intet mehr än möda ok förtreet.

---

*Ære-Stoodh,*

Till
Yttersta Tienst
Ock
Stadigtvarande Åminne
Vid nu Salige,
Kongl. Mayt:tz fordom Troó Tiänare, ok vid
Stora Siötullen jemväll thet Lofl. Ridder-
huse välförordnade Camererares
Åreborne ok Välbetrodde
Herr *HENRICH WIBBLINGS*,
Sorgprydde Jordsättning,
Som i Hög, Förnemm, Heder ok Folkrijk
Lijkföllies närvaru skedde i Stockholm
den 24. November Anno 1672.
Mäd Vällförtient Beröm näär Grafven
oprättad.

All världenes öga som mäd Demant blänkiand
strålar
Kring-lyser skog ok mark, ok mäd sit skeen
bemålar
Berg, dalar, siön ok alt, hvad mäd svart
målne floor,
Sin glitter-glans kring hölgt, ok Tinter liu-
sens moer
Dianà, blekna bort, Orion gek till baka,
Bootès somnad' in, ok syntes intet vaka
På Himlens norra ax, vår Æol blåste gift
I stelle för Zephir, men Floras blomster drift

Förvändes i Cypres, Melpomene då förde
Migh på ett sorgligt rumm, hvad jag där såg
ok hörde,
Behölt iagh någorlund', at iagh åt andra
thet,
Till olyks röst ok tröst, en gång kun dela
medh.
Jagh sågh en mörk-liuss saal, betekt ok öfver-
klädder
Lijk som Saturnens hvalf til färg ok bleff halff
redder,
När iagh mäd häpenheet fekk höra Oliuds
Liomm,
Som til mit öra, mäd halff bruten klag-röst
komm:
Snart hörde iagh en röst, lijk Cypris fordom
hade,
När Erimantens diur, Adonin nederlade;
Snart sukk som Cynthia för sin Endimion
Föör, snart hur Thetis greet (mäd Ach) sin
döda Son,
Snart sukka't lijka som thet varit Hectors
Moder,
Migh syntes Priams Slekt sorg-snyfta för sin
Broder,
Snart tykt iagh ther begreet Orestes Pyladen,
Ok Nisus Eurial ok Damon sin goo Vän.
Jagh stood rädd-undrand ther, dok tog mig
then åthhoga,
At iagh Melpomene å sidstone så fråga;

Gudinna hvad är thet, som iag för ögon
sijr?
Hvar aff mit Öga vått och Hierta sorgse blijr.
Boor här Harpocrates dy alt är tyst ok stilla?
Ok bara suk-liom hörs, ell tår iagh migh inbilla,
At Morpheus Rumm här finn's? men om
iagh färgan troor,
Så tänker iagh här hys ey Morpheus, men
hans Broer,
Hvad tyder här Cypres, hvi sijr iagh bloss som
rysa?
Medh sveft-veft-darrand' skijn lijk sörgse, mörk-
samt lysa?
Hvi ströös här Aska kring för luktand Cy
per-Sand?
Vist hafver Atropos hijt sträkt sin grymme
Hand?

Melpomene saa komm, komskåda thenna Båren,
Sij, Sij then, huiss lijfstråd i späda Ungdoms-
Åhren
Först Cloto span mäd Bly, Fortuna seen
af Gull,
Men nu aldeles är aff Morta vänd i Mull.
Sij, (fohr hon sedan fort) lär Världen at förakta,
Ok tänk at effter stånd, gull, skickligheet att
trakta
Är fånot, fåfengheet, tänk hvad i Värden
är,
Syns vara meän thet är, är ey när thet
mäst är.

Om thenne Sälle Mann som här på båren ligger,
Has Slekt och mången mann tänkt vara rätt
fulltrygger,
At Han til Sveries tiänst skull lifva Ne-
stors tidh,
Men Himlen vill' ey haa't, att then skull
blij i strijdh
I falska Världens flärd, ok mödosamt bekymmer,
Som mäd gull-glysand skijn, mång tusends Gudh
veet skymmer,
Du veet ey hvem Han vaar, män lysta
lite på,
Så skall tu mäd få ordh i kortheet thet
förstå.
Thu veest at Världen alt hvad rooss-likt, efter-
traktar,
Ok mästedeles dygd, vett, konst ok skiäl för-
aktar,
Tu veest om alt hoos en ey som han vill
till ståår.
At hans illvillia vill för tidhen få grå håår.
Then älskar högt, blij diupt aff vederlikan
ärder,
Then söker synas klook, aff illist konst uth-
lärder,
Then sorger Natt ok Dagh at blifva mykke
rijk,
En annam söker mehr än vara någon lijk.
All odygd haer sin gång ok fria lop, o dygden
Flyr Adelsman ey mehr än Bonden hans på
bygden,

Högfärd ok öfermood i stöltheet, prunk ok prakt
Olustig kättias lust, haat, afvund är vidh makt,
Gudsfruktan, ödmiukheet, rättvijsan är biltogen,
Hvar giör all synd ok last, som leker i hans hogen
Ey tyks mehr vara argt at svijka sin goo vänn,
Dy dygden är sin kooss, odigden än ingän.
Slijk odygd, var hans blygd, then siälen hans förkasta,
Fördy hans blygd, var dygd som odygds dygder lasta,
Geck dygdens medel-bahn, ok viste hennes mått
Hölt intet gått för ont, ey heller ondt för gått
Som skift-vijs hvars förstånd nu tyder efter stånde,
At Adlens last är dygd, män dygd, last, hooss en Bonde.
Ey var hans sinne så (som mång gång osökt finn's)
At vänskaps rena lijn på falskheets tenen spinn's
Hans siäl var utan svijk, hans hierta var rättfärdigt,
Hans hugh var, älska dygd, ok alt, hvad rätt älskvärdigt,
Han ärade sin Gudh, han tiänte mäd full troo

Sin Konung, lifvd' ok så mäd allom uti roo
Ok vänskaps-sämmio, var ey, (som man många
finner)
Uhr hvilkas ögon tidt Crocdille-tårar rinner,
Fast hiertat kittlar sigh utöfver andras fall,
Ok siälen kvälls som i Busiris pinostall
När lykkan androm leer, han vist ey sigh at
stella
Mäd skijnbaar lås fromheet, gootrogne til at
fella,
Som lijta på hans ord, ey kend han Ju-
das kyss,
Ey Abners hälsning, ey kund' han mäd
Lögn-Vernis
Ok odygds marga färg Påfogel stierten måhla,
Hans hufvud, hand ok foot kund' oskämd i dygd
pråla.
Han kände sigh siälff rätt, giord ey som
Världen giör,
Hvar odygd dygdens Hamn ok nampn i
skiölden föör,
Hvar Orätt nemnes Nåd, diuplärd, then Her-
ren häder,
Högmodigheet ok prakt är, reenligheet i kläder,
Okysk lust vänligheet, en Drunkar, lustig
Buss,
Svijk ok Bedrägerij, et sinrijkt strek ok
Puss,
Ok lijk så tvert emoot, then rätt giör heter
strenger,
Calmeuser ok Skolfuxs then, sigh siälff villigt
stenger

Ifrån Gudhlösas Lagh, tukt, kallas Bonde
blygd,
All odygd, är nu dygd, ok all dygd nu odygd.
Som Folke finnes till. Men alla gie berömme
Att Salig-döde Man, at han ett Effterdömme
Aff alla dygder var, för them som lifva än,
I moot- ok mäd-gång mädh, et mönster aff
en vän.
Hurr' han sin kiärste Moer haer älskat, hedervyrdat,
Ok tidt giord bördan lätt, som henne var på
byrdat,
Hurr han sigh haer beteet moot sine Syskon syns,
Aff theras gråt ok suk i thet ak alla mins
Haus Broder-kiärligheet, ok hurr han allas bästa
Först sökt, ökt, ok sigh seen vindlagd thet at
grundfästa
Mäd Demant-starka band, dy troo the og
för vist,
At ey en Son ey Broor, män maak-löös
Maka mist,
Jagh kunde mykke mehr om hans dygd-sinne tala,
Men vill ey tidhen som är kort, ther mäd förhala,
Jagh segger lijka väll, (tross Theons lastertand)
At hvarken Zoil ell og Momus afvunds hand
Den sälle Mans Beröm skal kunna nederrijfva,
Fast om han hädan fahr, skal äre-rykte blifva.
Så länge dygden är, (hurr sellan hoon og är)

Skal allt dygd-afvel ledt Herr Wibbling hålla kiär.
Om iagh här skulle som iagh gerna ville nempna,
Hoos huru mången hans dödh suck ok tårar lempna,
Skall't neplig blifva trott, dok mången Riddersman
Berömmer än hans dygd, beklagendes at han
Så snart är hädan rykt, men ach! hvad skall iagh tala:
Om Venner som han haft? them iagh uti en dvala
Sijr siukna utaff sorgs förmykne öfverflödh,
Ok önska för hans lijff at vexla lijff i dödh.
Som mäd andkveviand sukk hans omgänge betänkia,
Ok theras ögon fast i tårebekkar dränkia,
Mig tykks at iag mäd pust sorg-klagan aff them höör
Som klager, Jonathan ach at du så snart döör!
Som vaar vår siälfva Siähl, som var vårt halva Hierta
Hvi fölie vij tigh ey? hvi dräper ey vår smerta
Oss, som tigh Döden giort, o-miskundsam Tyran!
Kund grymma lian thin ey huessas på en ann
Än dygdens Foster Barn? aff henne född ok giödder
Män aff thin envålds hand ah! alt förbrått, uthödder
Seen han allt hinder hadd för sidh uhr vegen röit

Som vårdslig säl at blij alt här til had fördröit.

Måst han seen som han mitt på äre-stegan oppe
Ok vägen yppenstog, tilbaka sätta loppe,
Ok efter thit behagh alldeles stå theraf,
Ok slinta mäd ett Fall uti en mörkan Graf?
Ah Sorge-Fall för oss! ah Jonathan ah! Broder,
Som älskade jemlijkt, ah bittre tåre floder
Hvi blinden J vår syn? dok väl! seen ingen sijr
Tigh makelösa Vän, är vij till frids J blijr.
Uti ett stadigt lop: dij hvar kan någen finna
Thin lijke besta vänn? ah aldrig kan man hinna
Then lykkan vij en gång hae hafft, dy, ingen är
Som oss så trogen ok then oss så såt ok kiär,
Dy Venner hittas nogh men munn- ok ögne-Vänner
Som oss lijk världens seed är, intet längre kenner
Än medan pungen full ok tunnan inte tom,
När the slåå feelt, see the sigh om en an Vän om.
Flyt bittra sorge-vått, som bleknar rosen-kinner,
I thet at thet på theras lillie-fält neer rinner,
Flyt salta tåreflodh, dryp ögons sorge-dagg,
Neer dugga perle lijkt, tec hjertas siäla-agg,
Besukka du mit bröst, then tigh i bröste burit,
Blödh hierta för thens dödh, som tu troo vänskap svurit.
Beklaga then min mun åth then du väaligt logh
Sig jemmer jemmer ah! ah! at Herr Wibling dog!

Men sij! saa strax ther på Melpomene hvar Öde
Framträder, giff gran akt, hvad om then salig Döde
Thet samma säya lär; iagh sågh, dok ey thes hamn,
För dy att öde ey är annat en ett namn.
Lell hörde iag en röst som således högt ropa
J svage Mennskie Barn gien gran akt all i hopa
Uppå min' Ord ok Thal. J klagen öfver migh
Men snarast öfver Gud: J villen hjisskelig,
Dy alt hvad som Gudh vill är öde för Eer alla
Aff thet så reser en then andra måste falla
Mån ach et saligt Fall igenom thet vij ståå
Dy döden är en väg then J til lifve gåå,
Hvi kvellier J eer då när som en bärs til jorden,
Aff then J alla kom, är then, ey åter vorden
Til hvad han var all först som döör, hvad hielper gråt
Hvad bröstslagh, suk ok pust hvad ynksam jemmer-låt,
Låt the Thebaner så måd andra sorger hoopa
Lijk Bachides sigh tee Ulfv-tiut' ok illa roopa
J är ju Christi Folk som veet hvad som sigh böör
Ok huru gråtas skal når som en Menskia döör.
Vill J stå Gudh emoot som thetta Fall behagat
Vill J beklaga hvad som Gudh så kiärligt lagat
Vill J missunna roo åt then som Gudh then gier
Vill J begråta then som uti Himlen leer

Åt Värdens svage troo, ah. arme ussle dårar!
Veet J ey att Eer Gudh alt läker hvad han sårar.
Then Han bedröfvat haer then tröstar han ok så,
Om en mädh tålamodh sitt korss vill legga på
Ok bära thet, til thes thet åter Gudh behagar
At lindra't, för then skuld affkortas theras dagar
Som Gudh mäst håller kiär, han vett best hvad Eer gått,
Sell then som fåår aff Gudh hvad som Herr Wibbling fått,
Dy sörien intet mehr J hårt-sorg-krånkte Moder,
J Syskon gråten ey at J haer mist eer Broder,
Fast han var Fader lijk Gudh är Eer besta Fahr,
Eer Broder ok Eer Vän ok mäktigste försvaar.

---

*Döds Tankar,*

När

Världens Förgängligheet vidh nu Högsalige,

Fordom Ädle ok Välborne Fruus,

Frv *ANNA HEDWIG ÖRENSTEDS*,

Till Skotterp, Kreusenhoff ok Hoffgård:

Kongl. May, Högbestelte Secreterares

Ädel ok Vällborne Herrens

Herr JOHAN REHNSKIÖLDS,

Till Grybenau, Hohenwart ok Steensättra,

Förr Hiertälskade, nu Siälsöriande Huusfruus,

I Hög, Förnehm ok Folkrijkt Lijkföllies Närvaru
Sorgprydde Graff-sättning, i Stockholm
den 8 December Anno 1672.

Öfversinnades,

Enfaldeligen affattade aff

L. D. O.

O! O! O! ussle Värld, O! arme Menske Kynne,
Hvad pokkar Thu upvå? Hvi vill thitt stolte Sinne
Mäd sijnde ögon blint ey merkia hvad thu äst?

Fast Thu syns Världens Värd lell är Thu
blott en Gäst.
Ah! kenner Thu ey mehr thin ophooffs Root
ok Stämna?
Hvem kan uthtrykka rätt thin Varelse? hvem
nemna
Tinht rätta födsell-namn? äst Thu then lilla
Värd?
Ja, hvarföre? Thu haer then Stora Värdens
flärd;
Dy äst Thu Henne lijk; betrakta då, betrakta!
Sätt syn ok sinnen op, på thet thu rätt må
akta
Hvad som Thu fylligt veet, män veet-löss
intet veet:
At makt, prakt, täkkheet, alt arbete, sorg,
förtreet
Förgår som hoon ok Thu. Hvad kan här ävigt
blifva?
Ey kan hoon ävigt stå, Thu minder ävigt
liffva.
Thu sijr et ju hvar dagh hur' allt sin ända
når,
At genom Tidhen tidh sit måhl ok lyktan
fåår.
Jagh vill ey Fåhnars veet ok falska spådom
väija,
Som utom alt förstånd, ey bara troo, men säija
At Himlen siunker neer ok lutar til sit fall,
Naturen svagas uth', sij roopa the i gall
Sij skyn, sij jord, sij siön uthkräftad maktlöss
kuider!

Ey är the som the vor' i uhrmins-gamle tidher.
Jagh troor at mången og mäd Mullvads ögon sijr,
At Världens gyllne bloss skymt-stråland mörkre blijr,
Jagh kan ey uti sorg än lee åt slijke griller,
Hijt fierr-glaass åth slijkt folk, hijt Galilæi briller,
At sij hur landet är (O! Tidh! O Last-full dygd)
Thet theras klok-lijkt vett i hvar Gång-stierna bygt.
Dok hvart uth gåår iagh? Jagh kan siälfver inte neka
At al ting på sin viss, (Oss oviss) Ånda peka.
Hvart åhr, hvar månad, dagh, hvar timma, ögnebleek
Ok hvad som mindre fins, nåår til sin dödh et strek
Osynligt, fast man ey rätt ögneskijnlig känner,
At Phlegon nu mehr trött Diuur-kressen genomrenner
Än vthi Adams tidh, än bär vår Jord som gödd;
Skyn är then hoon var förr, ey blifver siön uthödd,
Så länge Världen Värld. Dok kan vårt vett ey räkka
Så långt, dy våre åhr sigh inte så långt sträkka.
At ögone thet sij, hvad som förståndet sijr
Lell veta vij at alt, (hvad något) inte blijr.

Blijr ikke Bly til Nicht ok Bly-hvijt, Tenn til
Aska?
Rost äter Jern ok Ståhl som kallas Mars then
raska;
Kan ikke Tartar, Gull förvända uti röök?
Hvar Koppar ligger finns thes gröna ther?
ey söök.
Hur mången haer Mercur i konsten öfvervunnit?
Som tänkt at böija fast hans kvickhet, men för-
svunnit
Är theras mynt ok han, dy theras rijka
hopp,
Lijk vingfota Mercur i Korsteen flögc opp.
Aff Silfver blifver falsk Lazur, som andra kalla
Ultramarin-blå färg, hvem vill oprekna alla
The ting som Manna lijfv ey synligt mär-
ka kan
När the döö? Lijf-löss Ting haer lengre lijf
än han.
Hvem skulle kunna troo, hvem torde väll thet
skrifva?
At Maskar, Steen ok Glaass (til thess the Mull-
gruss blifva)
Opäta, om ey än på thenna thenna dagh
Then lifver som thet sijt, ok hvar som haer
behag
Hoos Robert Hook kan sij: Hvad skal iagh tidh
förhala,
Om Luft-Jord-Vattne-Fääs förgänligheet at tala,
Thet hvar ok en siälff veet, fast mången
långt lijff gier

Åt Hiorten, Kråkan, Phœnix, hvem veet
ey hvad skeer?
The döö. Gräss, Blomster, Trän på marken ok
i skogen
Sijs daglig vissna bort, förn lukt ok frukt blijr
mogen,
Hvad lifver måste döö, alt falla hvad som
ståår,
Hvad en gång haer begynt, sin ändlig' ända
nåår.
O! O! O! ussle Värld! O arme menske kynne!
Hvar pokkar Thu då på? Hvi vill Thit stålta
sinne
Mäd siinde ögon blindt ey merka hvem Thu
äst?
Thu synes Världens Värd ok är lell blätt
en gjäst.
Men jemmer! at så brått all's öde, döden,
skiflier
Från Världen liufste Rooss-ek aldra renste
Lillier,
Mean som Bränn-Nesslan groor, ok ymnigt
vexer fram,
Dygd-Röttren öds, odygd står grönskand på
sin stam.
Sij jämmer! jämmer sij! Thu som vidh helsan
trygger
Sij thenna Skönheets Rooss, som här på Båren
ligger,
Sij rena Lillian, sij, aff Kyskheet utan
fläkk,
Betänk O Menske Barn ok ussle Maske
Säkk,
All Värdens obestånd, hur skiött thit liff förswinner.

Ok förn Thu vilt ok veet, sit måhl ok metan
hinner:
När gröna Trät fäls kull, hvad vill vidh
torra blij?
Then som all tryggast är, är säker, intet
frij.
Om dygden som uti then ädla kroppen bodde,
Om Purpur-Roser som på Lillie kinnren grodde,
Om hvad en menniskia världslig fulkommen
giör,
Moot döden hiälpt höfd's ey at klaga Ah!
hvi döör
Then ingen Dödh var värd! knapt var ännu
uthbrunin
Then Fakla Hymen tändt, ok Thu är bort förs-
vunnin,
Ok satt thin snelle flykt thit öfver sälle
lopp,
Mäd oförvandlat syn lijk Örnen, Himme-
lop:
Hvar som thit rätta Boo ok Stelle fins, hvem
gråter
Ey öfver thet at oss, dygd-siälen så förlåter?
Lucretia döör bort, Xantippe lifver kvaar,
Hvad ond är varar, gott, förgår förn thet
rätt vaar.
Men säll ok treefold säll then så snart vägen
hinner
Som löpas böör! säll then som när han tappar,
vinner:
Hur salig är dag Then som snart från O-
lyks stridh
Sigh skynder till sit hemm? hvar utan O-
fridh Fridh.

Dy hemmen Eder sorg Herr Rhenskiöld, Eder Maka,
År hädan, kommer ey til Eder hijt til baka
Men J lär när Gudh vill hvar hon är ok så gå,
Mig tyks then sälle Siäl vill trösta Eder så.

Min Maka ok min Vän, min fordom siähl ok hierta,
Mit fordom Andra Jagh, hvi kvellies thu aff smerta
För min snäll-sälle dödh! hvi sukkar Thu min vän,
At iagh thet Ook undslapp i thet Thu trälar än;
Hvar hierkvaal afflar ångst, ok ångst siälsorger hopar,
Hvar Ah et Ah, hvar Veh et Veh mång dubbelt ropar.
Jagh lifver ävig-säll i Himmels hvilo-roo,
Hvar Gudh ok uti Gudh Hans Helga siälar boo.
Här veet iagh (höfver ey som J ännu at lära)
Hur som iagh rättlig skall min Jesus börligst ära,
Här skådar iagh Eer nödh, i Himmel frögd ok lust,
Hvart ögnehvarff gier migh ny glädie Eer ny pust.
Här känner iagh then aff then iagh migh rättlig känner,
Här är iagh öfver-säll hoss okänd-kände vänner,
Som stå bå natt ok dagh för Guds stiernstråland Stohl,

I ävig lysand Lius sijr Jagh nu Solens Sool.
Här svalkar sigh min siäl aff reena Lijfsens Källa,
Hvar Satan ok Eert kiött jempt Världen Eer vill fälla,
J vänten Kronan än Then Gudh haer satt på Mei
J hoppes, söke, troon, Jagh haer ok tvifvlar ey.

---

*Thenne Graf-Skrift är ibland Authoris Concepter utan någon Titul.*

Then Tidh som vij förslita
Plär lijk en ström förflyta
Then ingen hålla kan,
När vår tids glas utrunnit
Ok vårt Lifs-lius utbrunnit
Så måste vij theran.

Ey hielper suk ok gråta,
Ey ängslas, klage-låta,
Ey sörja någon Vän:
När siälen en gång vijker,
Hur' ynkeligt du skrijker,
Hon kommer ey igän.

Vår krop måst neer i iorden,
Af hvilken han är vorden,
Ok visnas i en Graf,
Dy hvem vil döden svijka?
Som Olike giör Lijka
En Heerd-käpp ok Rijks-staf.

Then första Värdens skarar,
Som iorden längst förvarar,
Ha vijst hvart vij måst gå;
Hvem kan sig undandöllia
Att han ey them skal föllia
Ok ändlig ändan nå.

Din död är reda kohren
För än Du blifver bohren,
Dy så är Lijfvets Lag;
Vij kunn' ey ok vij böra
Ey annan räkning giöra
Än alt haer sin Döds-Dag.

Om Gud ey vill förlänga
Kan ingen Lijf sit länga
Til aldraminste stund,
Dy bäst vij äre trygge
Slår Döden at vij ligge
Tidt på en ögne-blund.

Herr Thilman hvem vill draga
Eer från al sorg ok klaga,
Thensamma giör Eer meen;
Then om sit klufne hierta
Ey vijser börlig smerta
Är kiänsel-lös som steen.

Eer hugnad ok huuss-ära,
Som troligt hielpte bära
Hvad Eder föll för svårt,
Eer lust, Eer frögd Eer gamman,
Eer tröst, Eer alt tilsamman
Är död, ach! slag som hårt,

Dok hennes dygde-handel
Ok obefläkkte vandel
Blijr hoos oss oförkränkt,
Fast Döden hennes fägring

Ok alla dygders lägring
I Grafven nedersänkt.

Man kan med sanning skrifva
Ok henne thet prijss gifva
Hon var, lijk nampne var,
Kyskhetens rena pärla,
Som altidh árl' ok särla
Sin Gudh i hierta bar,

Fast hon är hädan dragen
Ok til Guds Stol optagen,
Så haer lel hennes tukt
Hoos Eer, til tröst kvar lemnad
Så mykkit, som Gud ämnad
Af Ektenskapens frukt:

Hvij vill J Eer då kränka
Herr Thilman, när J tänka
Hon lifver än i them,
Ok at hoos Gud i högden,
Hon, uti Himmels-frögden
Gläds, med två jempte fem:

Män uti fyra kunna
J sij, hvad Gud förr unna,
Ok nu har taget bårt:
Dok then Eert hierta dela
Kan skadan åter hela,
Hans hand är ey för kårt.

J Barn som sörje, minnen
At Gud haer Fader-sinnen
När han måst vreden teer,

Fast om han stundom straffar
Är han, then tröst förskaffar
Ok hvad bäst tienar, geer.

När regn- ok slagge-dagen
Förgåt med åske-slagen
Blijr Solen åter klaar:
Så vill ok Gud för jemmer,
Som Edre hiertan klemmer,
Snart gifva glädie-daar.

*Ungewisse Flucht*

*Menschlicher Jahre,*

Als

Der Weyland Ehrenvåste und Wohlgeachte,

nu sel.

Herr *HANS SADEWASSER*,

Vornehmer Bürger und Einwohner dieser Königl. Residenz-Stadt Stockholm

Christwöhnlichem Gebrauch nach mit Volkreichem Leich Gefolge zu seiner Ruhekammer in St. Mariæ Kirchen im 75:sten Jahre seines Alters

den 13. Martii 1673. begleitet ward,

Freundwilligst entworffen von

L. J. S.

Der ist zwar wohl daran so auss der Welt
geschieden,
Vom blauen Stern-Gewölb verlachet was hic
nieden
Alss ein schnel-flüchtig Nichts, der Eitelkeiten Tand,

Ein Gast und Sichen Hauss, nicht unser
Vaterland;
Ich wil es auch gestehn das lang auff Erden
leben
Nichts anders sey, alss lang mit Trübsahl seyn
umbgeben,
Voll Sorgen, Creutz und Noth, ich geb es
gerne zu
Dass man hie nirgend findt die rechte See-
len Ruh:
Ich leugne gäntzlich nicht dass man nicht müs-
se kämpfen
Mit Satan und der Welt, auch unser Fleisch
zu dämpfen
In stetem Streite seyn, ja ich bekenne frey
Dass unser Leben nichts alss nur ein Schat-
ten sey,
Ein Rauch und schlüpfrig Sand auff welchem
nicht zubauen,
Ein tieffes Unglücks Meer dem nicht ist zu ver-
trauen,
Ein Wind der Rosen haucht bald Schnee
und Schlossen weth,
Ein lüfftig Wasserkind, so in dem hui
ensteht
Auff Christaliner Fluth, und also bald ver-
schwindet
In zarte Lufft versteubt die keiner wider findet,
Ein ungewisse Zeit und gar ein kurtzes Ichts,
Ja wenn mans recht bedenckt, bald etwas
und bald nichts:

Doch gleich wohl wenn man will das Leben
recht betrachten,
So ist vor andern der mit fug mehr hoch zu
achten
Der greiss an Redligkeit und Haren stir-
bet ab,
Als der in erster Blüth geht auss dem
Grab ins Grab,
Der Höchste hat ja selbst versprochen langes
Leben
Als eine sordre Gaab, den seinigen zu geben
So ihm gehorsam sind, und dreuet frühen
Todt
An alle so da nicht vollbringen sein Gebott.
Wie offte rufft der Mann nach Gottes Hertz
und Willen
Ach nimb mich doch nicht hin und führ mich
zu den stillen
Eh den der Jahre Helfft O! Herr verflos-
sen ist,
Mein Gott vergönne mir gesetzte Lebens
frist.
Der in der Ersten Blüht stirbt und in zarter
Jugend,
Weiss keinen unterscheid was Laster oder Tu-
gend,
Kennt noch die Welt nicht recht mit ihrem
Heuchelschein,
Ihm ist noch unbekandt wass Trübsahl
Creutz und Pein,
Ein Alter aber, der durch Unglück offt betrübet,
Wird in der Creutz Schul recht durch Anfech-
tung geübet,
Und wie ein Edel Gold geleutert auff dem
Heerd,

Biss Ihn das Trübsahl-Fewr hat sieben mahl bewährt,
Da blickt sein Muth hervor, dan sieht man seinen Glauben
Den sein standvester Sinn Ihm nimmer lässet rauben,
Ob er mit Fleisch und Bluth gleich (ja zum überfluss)
Mit Welt, Sünd, Höll und Todt, ja Teuffeln streiten muss.
Wer keinen Feind nicht sieht, wie kan derselbe kriegen?
Wie aber kan auch der so nimmer krieget, siegen?
Der ist zwar lobens werth der bösen Streit verhönt,
Der aber tapfer ficht wird ritterlich gekrönt.
Der Rüstzeug Gottes spricht, Ich habe wol gekämpfet
Und einen guten Kampf nu ich den Feind gedämpfet
Wird mir (doch ohn Verdienst) wie andren mehr, zu Lohn
Der Glantz der Ewigkeit, die helle Sternen Krohn
Die allen beygelegt so Christi Zukunfft lieben,
An derer Stirne Gott des Creutzes Märck geschrieben,
Die Ihren Glauben fest gehalten biss ins Grab
Denselben wischet Gott die Trübsahls-Trähnen ab,
Was sag ich aber? wer kan Gott wohl widerstehen,

Er rufft uns in die Welt, und heist uns wieder
gehen
Wens Ihm gefällig ist, den früh und diesen
spath,
Sein Willen ist vor uns ein unerforschlich
Rath.
Gleich wie ein Garten Mann pflantzt, abbricht,
unpfet, schneidet:
So macht es Gott mit uns, bald samblet Er,
bald scheidet
Er, was nicht wachsen will, bald was nicht
wachsen soll,
Was reiff, was unreiff, was von Früchten
leer und voll.
Diss grosse rund der Welt ist Gottes eigner
Garten
Den seine Allmacht stäts hat wollen pfleg und
warten
Von Anbegin der Welt, hie steht manch
guter Baum
Und manche schöne Bluhm, hie hat auch
Unkraut Raum,
Und fast den grösten Platz, die flüchtigen Nar-
cissen
So in der besten Pracht bald werden hinge-
rissen,
Den schönen Hyacynth den siehet man hier
auch
Der sterbe blau gefärbt wird durch des Nor-
dens Hauch,
Der Lillien keusche Pracht ist ebenfals zusehen,
Die Tugend-Rosen blühn so zwischen Dornen
stehen,
Der Stoltze Tulipan strahlt hie in mancher
Pracht

An dem doch' nichts alss nur die Farbe
wird geacht,
Die Neglk der Gottesfurcht ist endlich auch zu
finden
So offt bestritten wird von scharffen Unglücks.
Winden
Dass ihr Geruch verdirbt, die hohe Königs-
Kron
Wächst häuffig, und fält ab gleich wie der
faule Moon,
Der Sonnen Wunder-Blum so sich stets nach
ihr lencket
Grünt zwar bissweilen wohl, weil sie sich fälsch-
lich henckct
Nach ides Sternes-Schein, wohin der Wind
sie dreht,
So welket sie offt eh die Sonn zu bette geht,
Der Trübsahl Coloquint, des Creutzes Wärmuth
blühen
Mit Zwibeln untermängt so Tränen an sich siehen
Fast bey ein ides Kraut, so, dass ihr scharf-
fer Safft
Dem lieblichsten Gewächs giebt eine sondre
Krafft,
Der gantze Garten ist mit Unkraut dicht umb
ringet,
Der Schirling und Napel des Hass und Neids,
verdringet
Offt eine junge Pflantz offt einen alten Baum,
Imfall man nicht geschwind macht mit der
Sichel raum,
Hie steht die geile Ficht, hie stehn die star-
cken Eichen,
Hie grünt der Palmen-Baum so keiner Last wil
weichen,

Die Äpfel der Begier, die Feigen-Bäum der Zucht,
Der Edele Granat und tausend andre Frucht,
Dies wächset, dies fält ab, dies blüth und jens verdirbet,
Dies gäthet man und dies wird ausgeratt und stirbet,
So machts ein Garten-Man, Gott macht es eben gleich,
Rafft Jung und Alt nimpt Schön, nimpt Stark, nimpt Arm und Reich
Wens ihm beliebet hin, setzt idem Lebens-Grentzen,
Den stirbet in der Blüth und Blumen-reichen Lentzen,
Der durch den Sommer steht wird in dem Herbst gemeyt,
Wenn schon der Jahre Schne hat Bart und Haar beschneyt
Dass unter tausenden kaum einem wird vergönnet.
Herr Sadewasser den wir alle, vor gekennet,
Nu klagen, hat das Ziel der Sterblichen erreicht,
Der abgestorbne Leib bleibt hie, die Seele weicht
Wo ewig schöner Lentz sie lieblich wird erquicken,
Wo sie den Gärtner Selbst Gott kan mit steiffen Blicken,
Und unverwendtem Aug in höchster Freude sehn,
Mit fast gesetztem Fuss auff Wolck und Sternen gehn.
Schaut, so wird der gelohnt der ritterlich gestritten,

Gleich Hiob mit Gedult dass widrige gelitten:
Der auch in Ungelück trug einen Löwen Muth,
Und hielte redlich seyn stets vor sein höchstes Guth,
Diess muss die gantze Stadt von diesem Man bekennen.
Ihn einen Biderman mitt fug und rechte nennen,
Der recht auffrichtig war und trug vor keinem Scheu,
Auch liebte mehr als sich die alte Teutsche Treu.
Die Neider müssen selbst von ihm mit Ruhm gestehen
Dass sie bey dieser Zeit sehr wenig Leut gesehen
So diesem Manne gleich an Still- und Frömmigkeit,
An heisser Gottesfurcht und an Bescheidenheit.
Sein Creutz und Trübsahl solt hier auch nicht seyn vergessen,
Denn Er nicht allezeit auff Rosen ist gesessen,
Doch wenn der Mensche stirbt, stirbt auch seyn Leydt mit ab,
Und scharret man sie beid gantz billig in ein Grab.
Ihr, die Ihr seinen Todt mit Thränen hoch betauret
Ergreiffet rechte Maass, und schauet dass Ihr trauret
So, wie sichs recht geziemt, und wie ein Christe soll,
Gedencket dass Er da ist wo Ihm ewig well

Stellt eure Seufftzer ein, wischt ab die saltzen
Tränen,
Verlangt Euch Ihn zu sehn so last all Euer
Sehnen
Dahin gerichtet seyn zu kommen wo er ist,
Wo Er das Himmel-Brod mit allen Engeln
iss't,
Und labt sich, alss der Welt und ihrer Wollust
Hasser,
In Himmelischer Lust mit süssem Lebens Wasser
Dass Er ohnendlich schöpft auss Jesus Gna
den Qwell.
O! Jesu! fahr uns auch bald zu der Freu-
den Stell.

---

*Krist-börlige Tårar*,
till
Ytterste Äre-Minne,
När
Ädle och Wälb. nu hooss Gudh Sahl Fruu,
Fru *ANNA BLIXEN-KRONA*,
Fordom til Eskilsätter, Kårnäs, och Wärnbärgh &c.
Ädel ok Wälb. Herrens
Herr ANDREAS SPARFELDS,
Till Schönfeld &c.
Fordom Hiertälskade Huuss Fruus
Salig af-somnade Lijk, i Hög-förnehm ok folkrijk Graff Föllies Bijvistan, i sin Hvilokammar högst-hederligen Jordsattes
I Stockholm then 27 Aprill. Anno 1673.
Vidh Grafven fällte af
LUCIDOR *then Olycklige*.

Herr Sparfeld, om vår Siäl när Kroppen afdöör, dödde,
Ok Döden Andan iempt Lekammen aldels ödde,
Om han fohr neder åth i grafvens mörka natt,
Ok ändas mäd then dödh som lifvet före satt.
Tå borde man mäd rätt uth öfver måtte sörija,
Sin aldre besta Vän, då borde man påböria
En hisklig jemmer låt, uthom all roo ok tröst,
Ok tiuta varge-lijk mäd en of-gräselig röst,
Uthrifva håår och skägg, mäd fiendlige händer,

Slå bröst och kyaner blå, ok grässlig skiära
tänder,
Förderfva synen bort, mäd alt-förmykken
gråt,
Försmäcktas utaff suck ok ynklig klage-låt:
Så sörija lijksom the som ey förhopning hafva,
Men med then döde kropp og siälen nedergrafva.
(Värr' än Thebaner leet) värst låta som
man kan,
Ok till en större sorg än leija någon ann.
Nei intet semmer thet oss Kristna til at giöra,
Ey står oss väll at vij för mykket låta höra
Vår sukkan och vår gråt, fördy vij vete vist
At intet then är tapt, then som vij hafva
mist;
Dok hvem är full then som en menniskia för-
tänker?
När halfva hiertat mist, at han sigh hårdlig
kränker,
Ok ånger bära kan, om sin förr såta vän,
Then han veet at han ey mehr kommer
hijt igen.
Hvem vill Herr SparFeld Eer då med gått fogh
förtykka
At J mäd änslig suck begråten Eer olykka,
Ok eder Makas Död? som var Eer halffva
siäl,
Eert andra siälff, Eer Tröst, ok aldrabä-
sta väl;
Then som förtänker thet, är värr' än värsta
diuren,

Som sörija Makan sin, aff drifft vtaff naturen.
En rasker Hiort i fältt, han råmar för sin Hind,
Han synes sukka när han vädrar uti vind,
Ett Lejon, Tiger, Pard, en Varg ok ville Biörnen,
Kring-letar skog ok busk, i tistell ok i törnen
När han sin maka tapt, the hängia hufvud neer,
Ok hvar uppå sit vijss, sin sorge kvaal beteer.
En Turturdufva som sin han ey hörer knulla,
Skyr trän ok grenar som aff gröna löfvet fulla,
Ok älskar i sin sorg en torr ok baran kvist;
Så veete dumma diur besukka hvad the mist.
Hvi vil en Menniskia då intet blij bedröfvad?
När som hans bästa Vän aff döden blifver röfvad,
Ok serdeles en Vän som hålles mehra kiär,
Än man sigh håller siälff, ok hvad i Värden är.
At mista Faer ok Moor, at mista Systrar, Bröder,
Släkt, Fränder, Vänner ok hvad mehra döden öder,
Är hiertans siäle sorg, dok ingen större nödh
Än när et äkta Band slits aff förr hastig dödh,
Som här (dy verre skett) tu haer för skarpa skiäcktar,
O dödh! mäd hvilke thu, alt Menskie Kiön befläcktar,
Ok öfvermäktar, ah! förgrymmer var thu här,
I thet thu dygden i sin fulla blomstran skiär

Ok häfver neer i mull, knapt hade himmlen knutit
Thet Demant-fasta Band, förn thu thet åter brutit,
Off-grymmeste Tyran! du hafver bloseet släkt,
Som nys aff Hymen tändt, thu haer't aldeles brekt.
Om någon Gudlig dygd thin strengheet kunnat hindra,
Så had' utom all tvijk, tin grimm väll blifvet lindra,
Aff thene Ädla Fruu, som nu på bären står,
Ok til sit hvilornm, ok långa natten går.
Men ah! slett ingen ting fans som tigh kan beveka,
Thu kenner ey miskund, thu kant ey vtan neka,
Hurr' ödmiukt man og beer, thu tog ey på i dagh,
Thet är thin gamble seedh ok oundviklig lagh.
Om något högt förstånd, om artigheet i seder
Om Herrisk vänligheet, som till mändynkan leder,
Hooss thigh had' orka hielpt begreets ey thetta ljjk,
Som vti alskiöns dygd, var vtan maka rijk.
Om maklöss deiligheet som ingen kunde måhla,
Hvarmäd then ädla Fruu, lijk Solen öfverstråla
Båå Tärn ok Stierner mäd, hadd vunnit tigh til vän,
Så lefvd' mäd största frögd, Fru Blixen-Kronan än;

Men fåfengt allt ihoop, thu haer ey velat skona
All fägring ok all dygders make löse Krona:
Dok blifver Hennes prijss, evärdeligen kvar,
Fast thu then sköna kropp, ok Himlen siälen taer.
Lijk som när Rosen-Bladh, mäd liufve nälker blandas,
Fast om the vissna bort ok torkas, lijkväl andas
The, mäd en liut-sööt luft, som sprider sigh omkring,
Så är og hennes prijss, thet aldrig någen ting
Skal uhr vårt minne taa, dy hvad som dygden föder,
Blijr ey i döden dödt, står när som ändan öder
Hvad som är, ok ey är, prijss är ju siälens deel,
Then ingen Parca (mehr än henne siälff som heel)
Kan genom list ell makt, mäd sax ell skekta vinna,
Dy böör man som en Krist mäd skiäl rätt öfversinna,
At alt förmykken sorg, ey något båta kan,
Fast döden hennes kropp, jords-delen öfvervan,
Är siälen lell hoos Gudh, hooss oss skal nampnet lifva,
Så länge man om dygd, i Världen lärer skrifva,
Vij vele mäd full hand, Fiol ok Amaranth,

Jempt andra blomster mehr, vth strö kring
hvarien kant
Ok rund kring Grafvens brædd, i medler tidh
så tänken
(J som mäd suck ok gråt eer sorgse hiertan
kränken)
At Gudh, huis villia allt måst lydigt eff-
ter gå,
Haer utaff Nåd-behagh eer lagt thet korsse
på,
Om thet kan kallas korss; at man förbyter
Värden
I himmlen, sorg i lust, frijdh för svijkfulle
flärden;
Om thet kan kallas kors, att fången blif-
ver frij,
En döder rätt får lijfv; betrakta man ok sij,
Hvad vårt falsk-nembde lijfv dock är: röök som
försvinner,
En dimma som förgår, et reep som siälar binner,
Förnufftess fångetorn, ett tukt-huuss fylt
mäd nödh,
Gall-blandad söttma ok halfflefvandes en
dödh.
Hvi reds vij då för dö? för hvad skull är, vij
hjssna,
Om någon minner på, vij mått' i grafven
vissna?
Then vij kunn hata, men på intet sätt
undfly,
Är döden väll så arg ok ellaker som vij

Oss honom billa in? nej, Döden är rätt lif-
vet,
Han läser Himmlen op; taer bort hvad oss var
gifvet,
Gier hvad oss ägnar rätt: så bytt är lyc-
kan vår,
När man för Menniskior Gudh för döden
Lifve får!
Hvad tappa vij ther i? Gudh ymper ok för-
sätter,
Lijk som en Trägårds man, ok vänder gott i
bätter,
Then salig döde Fruen är (fast J kränkes)
väl,
Hvad ingen dödlig veet, sijr Hennes sälle
siäl,
Går öfver stiernors hvalff, uti snöhuita klä-
der,
Hvar Hoon med Änglar ok them vthvaldom
sigh gläder,
Sijr Gudh lijk som Han är, ok undrar högt
therpå,
At vij så diupt här neer ok långt från
Henne stå;
Dy unnen, Henne, hvad som J än önske
Eder,
Ok vänten tåligt til thes Gudh Eer og thit
leder,
Han giör alt hvad som skier, bå litet eller
stoort,

Dy seien, Herren haer i alla ting väll
giort.
Vij hoppas hvad Hoon haer, dy låtom oss alt
drifva,
At vij må daglig döö, thet vij mäd Henne
lifva,
I ändlöss saligheet, sell salig then thet
giör,
Then som döör, förn han döör, han döör ey,
när han döör.

---

*Klag ok Tröst-Skrift*,

När

Fordom Äreborne, Gudhfruchtig ok dygderijke nu sahl. Matrona,

Hust. *CHRISTINA HANSDOTTER*,

Kongl. May:tz för thetta Troo-Tienare ok välbeställte Factor öfver Örebroos Factorie,

Äreborne ok Välbetrodde, nu hoos Gudh sahl.

Herr CASTEN OTTERS

Efftcrlåtne Änckia,

I Folckrijk Lijkföllies Närvaru Christvanligen Jordsattes vti Örebroos Stads-Kyrkia den 4. Maij Anno 1673.

Them kvarleffd Söriandom til hehag,

Vänvilligst

i hast opsatt, af

LASSE JOHANSON.

Hvi hörs i Örbroo-Stadh så mången ynkligt gråta,
Hvi höres hvar ok en, mäd iemmer-klagan låta,
Hvi liommar klokkors-röst mädh sörgligt bing, bang, bong,
Ok grumla mäd högt liud en sorgsam Lijke-sång?

Hvad förr en tåre-båk kring flyter edra kinner,
Hvad förr en perle-flodh aff saltta strömmar,
rinner
Från edra ögon neer, hvi hemmes genom
pust,
Igenom klagand suck, all glädie, frögd ok
lust?
Ey bör man fråga hur? ey bör man sigh för-
undra,
At för en Kvinnas dödh sigh kvellia många
hundra,
Ok sukka, lijk som hvar af them, Sin Mo-
der mist,
Dy sannerlig thet är fullkomligt sant ok vist,
At heela Staden nu en sann affsaknad finner,
I thenna Kvinnans Dödh, dy Barnens ögon
rinner
At the sin Moder tapt, men Freudren ok
Blodh-Släkt,
Begråta Släkten sin, aff sorg blijr hiertat
bräkt
Hoos them som oskyld var, Bekende, Gran- ok
Wenner,
Som haa en Wän bort mist, thess lijke the knapt
kenner,
Bå hög, så väll som lågh, bå vetig, kon-
stig, rijk,
Besukka hvad the mist mädh thetta säl-
le lijk.
Hvad dygdigt lärde dygd, vtaff thenne Matrona,
Hvart kvelies vtaff sorg, at döden intet skona

En så fulkommen krop, som alla dygders
huuss
Ok jaga siälen vth all dygders klara liuss,
Men aldra aldramäst så fälles heta tårar,
Aff arm ok fattigt folck, them döden hårdligst
sårar
Igenom thetta fall, Hoon them för Moder
var,
Ok skiötte mildelig, all sorg ok omsorg bar
Om theres usselheet, the veet' ey nogh at prijsa
Hurr gijffmild Hoon altijdh them födde, giödd'
ok spijsa
När hungers plåga kom, Hoon klädde then
oklädd;
För olyckan var ey vti olyckan rädd
Then som olyklig var, ok satt i band ok hekte,
Them Hoon betedde godt, sin hielprijk arm
Hoon strekte,
Til then som på sin säng lågh siuk aff al-
skiöns Soot,
För allom viste Hoon godh hielp, godh tröst
ok boot.
Hvarföre the og nu medh suck ok tårar klaga,
Beklaga hennes dödh, så offta theras maga
Sin affraa kreffver, ah! så talar theras nödh
Ah! at vår hielp ok tröst, ah! at vår Moor
är dödh!
Hvem vill O jemmer ah! hvem vil oss nu mehr
hielpa
I thenne arge tijdh? ther alla vela stielpa
Then som aff fattigdom ok armodh plågad är,
I hvilken hvar ok en haer lede Mammon
kiär,

Ok heller äskar hvad hans maske-säck kan giöda,
Än at han aff sin vinst, en fattig man vill föda
Med vatten ok mädh bröd. Then som oss klädde förr
Är dödh! ah! then är dödh! hvem är som nu mehr giör
En usel fånge gått? then tidt sin oskuld fäster
Uti et of mörkt håhl, hvar han hooss jemmer giäster
Hvar armoden är värd, hans Stall Bröer ångst ok nödh
Hans tröst förtviffland hopp, hans hopp en nesslig död.
Hvem hielper then som siuk at han ey må försmäkta,
För än som Döden siälff mäd sin omilde skäckta
Hans lijfstrådh stäckre giör? hvem gifver nu en graf
Åt then som vtan gull från världen färdas af?
Hvem är som kläder gier åth then som ey kan skyla
Sin baarheet, lånar huuss åth Huuss-vill, som vil hvila?
Ah hvem är som nu vil oss hielpa ti vår nödh!
Ah at vår hielp ok tröst! ah at vår Moor är dödh!
Så jemras sådant folk, så sucke ok så gråta
The i sin stora nödh, hvad vil ey vänner såta,
Hvad vil ey barn ok släkt, ok alla vänners hoop,
Betee för klage-lät? hvem kan thet jemmer-roop
Som the mäd stilla munn i tysthet låta höra

Beskrifva som sigh böör? ey kan min penna
giöra
Hvad som iagh hade tänckt, thet är för-
svårt ok högt,
Dy ingen skrifver rätt hvad som han ey
försökt.
Nog kunde iag pust, suk, ångst hiertekvaaff ok
tårar
Beskrifva, män thet är än mehr, hvad mera
sårar
Ok öfvergår all Skrift, dy mången falskeint
kan
Mäd öga gråta när hans hierta leer hvad han
Besucka läss, här fins i arge-fulle Värden
Skijnhelig smicker sorg, aff arg ok onda flärden,
Hvar mäd hoon opfylt är, at man på intet
sätt
Hvad sorg ok inte sorg veet at åthskillia rätt.
Men J som sörien mäst, J måste rätt besinna,
At ingen genom sorgh mehr kan, än jemmer
vinna:
Dy hemmen suck ok pust, begråten ikke
mehr
Then salig-sälle dödh, ok tänken intet skeer
Uthom hvad som Gudh vill, afstryken edra tårar,
Then Högstas Nåde-Hand kan hela, hvad han
sårar
I vreden mäd grym arm, Han veet bå stund'
ok tidh,
När som Han synes mäst oblidher, är Han
blidh.
Han hielper hvar ok en uthi then största nöden,
Gier löije genom gråt, ok genom lijfve döden,
Han giör en hungrig mätt, then torstig
svalkar Han,

Han kläder nakenheet, ok the som ey et
gran
Haa til at skyla mäd sin skröplighet, Han gifver
Tröst, åt then tröst-löss är, ok olyks falle drifver
I boyor ok i band, them som obotlig soot
Sängfaste ligge nidh, gier Han i döden boot,
Gudh är som hielper them, som ingen hielp
mehr känner,
Gudh tröstar alla them, som ey haa släkt, ey
venner,
Gudh hielper alla them, som intet haa för-
svaar,
Gud tröstar Faderlijk (som Fader-lösas Faar)
Them som Han synes mäd sit skarpa Rijss at
tuckta,
Allenast at the rätt Hans hielp-full vrede fruckta,
Dy gråten intet mehr then salig-sälle dödh,
Begråten så som iagh then *usle Världens
nödh.*

*Ytterstâ Årë Tiänst*,

När

Fordom Kongl. Mäytt:ts Troo Tienare ok Tullförvaltare öfver Store Siötullen i Norköping

Herr *HENRICH von BROBERGEN*,

Krist-Hederligen Jord Sattes, i Norköpings Stora Stads-Kyrkio, i folckrijck Lijckföllies Närvaru, den 21. Maij An 1678.

Villie-färdigst betëdd, af

LUCIDOR *then Olycklige*.

Hvem nekar at ey thén som i sin Ålders-våhr
Från usle Världen tags, ok streckes på en båår,
Seen sänkes i en Graaf, rätt sälig hädan drager?
Ok hastar Himmel åth, för dy han Gudh behager?
Hvem nekar at Hann ey är fram förr Världen Säll,
Fast om hans späde Lijfv, i morgon'n, fann sin kuäll?
Slett ingen, Hvar ok En veet at vij måste skillia,
När thet är Gudn behaag, ok Faderlige villia,
Then snart, ok thenne seent, then seent, ok thenne skiött,
En när han gynner på, en ann när han är trött

Af mödo, mätt aff åhr, ey geller at vij byggia
Uppå vår friska kropp, ey böör vij vara trygga
Ok säk'ret ögneblek, båå gammalt eller ungt
År mogot till at dö, alt Döden lijka tungt,
At skiuta Gubbar gråå, ell späda Barnen fälla,
Hans boga slår ey fehlt, hans skäcktar äre snella,
När Gudh befalla täks, på timman dräper han,
Så snart et måhl-löst Barn, som en aff-lefvad Man.
Lijk Vårens skiöne Barn, som uti gröna Ångiar
Mäd tusen färge-slag liuft groo, lijk örte-sängar
Utaff en kulen Nord snart mista all sin prackt,
Förblekna, vissna bort, hur väl the taes i ackt,
Et seent, thet andra snart, när Hyacinth förfaller,
Står Tulipanen kvar, när ok så then blijr aller,
Så vexer rosen fram, thet groor, thet faller aff,
Så blifver Ett all tidh thet Andras Död ok Graaff.
Så är en Mennskia mäd, then tidt när hoon oprinner,
Gåår i sin opgång neer, ok hasteligt för-svinner,
Huur mången flyr sin kooss, ok blifver of-tast ödd,

I födalen? ia mång gång förn som Hann blifver födt.
En annan måste foort i åldrens bästa sommer,
Ey hielper någon ting när grymma döden kommer,
En annan bär liufv fruckt, in til sin sena höst,
Ok lifver långa åhr the sina till en tröst.
Men sellan, hinner En fram in til vintren kalla,
När åldren håår ok skägg besnögar, kraftren falla,
När ledamotrens mackt alt småningom döör aff,
Ok går mäd långsam foot til sin siälffs-egen graff.
Lijkväll om En vill rätt beskåda ok betrackta
Vår Lijffs-tidh, måstè Han för allting merk ok ackta,
Vår Tidh ok Timma ståår uthi then Högstas Nådh-
Han fodrar när Hann vill aff oransakligt rådh,
Så liten ok så Stoor, när Han vill måst vij vandra
Från thenne usle Värld, ey hielper något klandra
Ok legga sigh emoot, hvar haer sin sattan dagh,
Dy döö är allom Ting en o-undvijklig lagh.
Han gifver og långt lijfv, hvar mäd han högt begåfva
Methusalem ok fleer, dy Herren, hafver lofva,
- At länga theras åhr, som Honom hålla kiär,
Ok gifva them ther hoss hvad the i troon begiär.

Så haer Gudh tvert emoot vti sin vrede hotat,
At then oduglig är skall dö ok blij vthrotat,
I hälften aff sin åhr, hans dagar sku blij få,
The skole lijk en skymm ok skugge skiött förgå.
Hvad skal man tå mäd fogh om thenna Mannen skrifva?
Hviss ålder neplig hins aff alla them som lifva,
Guds egen Mann ok munn, haer satt til öfver-måt
Twå gånger Fyrti åhr, them han långt öfvergått:
Hvem kan då icke sij at hann Gudh kär haer varet;
Fast om Hans Fader-rijs han stundom haer förfaret,
Gudh älska thenna Man förvthan någon tvijk,
Dy haer Han honom giort til är- ok åhren rijk.
Ey tviflar man ther om at han ey haa mått kämpa
Mäd Världen ok mäd sigh, alt ondt at neder dämpa,
Han är fast om han var jord, aska, stofft ok mull,
Igenom Korsens Eeld lell luttrad lijk som gull.
Jagh står helt gierna til at länge här i Värden
Uth-lifva, intet är än länge tåla flärden,
Ok sväfva uti storm uppå ett olycks haaff,
Hvar mången seglar kull ok dränks i vällusts-kvaaff.
Uti en jammerdahl i tusend sorger villa,
Bland odiuurs marge slagh, otidigt tiden spilla,

I Örlig ok i stridh, i olust ångst ok nödh,
I stadig tviksamheet förbida sin viss dödh.
Thên sahlig döde Man haer ey olyckor trutet,
Ey hafver hân alltid på miuka roser suttet,
Nei han haer som en Krist aff Korsens
Kalck sin deel
Tålmodigst drucket, när in till theh sidsta
peel.
Han måst sit Adels Stånd i ungdomen förbyta,
(Dy Han aff äldre Stamm: än många som stoort
skryta
Ok ropa på sin Ått) leed skada aff siö-nödh,
Han måste söria seen sin kiärste makas dödh.
Hvem kann olijckor fleer som honom hänt be-
skrifva?
Uti then långa tidh han här i Världen lifva,
Som icke vore få, dy Gudh behaga så
Gudh legger then Han kiär haer största bör-
dan på.
Den salig döde Man haer också rönt Guds Nåde,
Seet mången glädan dagh från ångst frij ok
från våde,
Gud haer hans äckta säng högst-underligen
krönt
Mäd Sin välsignand Hand, ok för hans
mootgång lönt
Mäd Sex og Tiugu Barn, aff hvilke han mäd
nöije:
Snart fierde Sleckten sågh Barn, Barna Barnens
löije;
Sij huru mild vår Gudh, moot thenna man-
nen vaar
Att han kund kallas Faer, ok Moder Möders
Faer.

Fast han en fremdling var långt bort från Födselbygden,
Gaff honom Gudh lell Nåd at han igenom dygden
Bleff älskad aff then hög, ok vyrdad aff then Lågh,
När the hans fromheet, iempt hans redli hierta såg.
Men ah nu är han dödh! bör vij då ikke gråta,
Ok mäd sorg-klagand suck hiert-ynklig jemmerlåta?
Ok särdels J som Barn, bör icke Eer mäd pust,
Besucka thetta lijk; ney bort mäd all olust,
J veten at allting hvad som til Världen födes,
Haer mäd sigh Ödes-Lagh, at thet en gång måst Ödes,
Ok serdels menniskian som inte kan bestå,
Men måstc hvadan han först kom, tilbaka gå.
J hafve större skiäl, then Högste til at prisa,
Som Er sin godheet haer så rundlig velat visa,
Ok unnt then sälle Man til Eders allas frögd
O-vanlig många åhr, dy varen väl förnögd,
Mäd hvad Then Högste giör, som alla ting väl lager,
Han gifver, när som Han hvad som Oss kiärt är tager,
Han älskar mykket mehr hvad som vij hålla kiärt
Än som vij giöre siälff, hvad Världen ej är värdt.

Thet tager han til sigh, (Herr Broberg är nu gången.
Til Zions helga Bärg, hvar han mäd ängla sången
(Et Tre Falt Helig) Gudh lofvsiunger; frij från pust,
I obegrijplig frögd, ok obeskriflig lust.
Vij som kvarlefve här, vij vele alt så laga,
At vij beredde fins när som oss Gudh vill taga,
Ok granneligh see till thet vij Oss så bete,
At Oss en gång så vähl som honom skedt, må skee,

---

*Hiärtans Sorg*,
ok
*Siäla-Tröst*,
När
Nu hoos Gud salige
Fordom Kongl. May:ts Troò Tiänare ok Factor öfver Jäders Bruuk, jempt förnehm Kiöp ok Handels Mann i Arboga,
Åreborn, Acktad ok Välbetrodde,
Herr *PETER SCHAEY*,
Uti Hög- ok folckrijk Lijkföllies bijvistan Jordsattes i Arboga Up-Kyrkia d 1 Junij An., 1673.
Välment skiftad, genom
LUCIDOR Then Olycklige.

Jfall iagh intet så som sig väl borde skrifver,
Ok andan intet högt op på Parnassen drifver:
I fall iagh intet nogh besuckar thenna Mann
Som nu til Grafven förs, så giör iag hvad iag kan.
Ey som iagh vill ok böör, för dy iagh fritt bekenner,

At intet Olycks-fall (Ens hierta så hårt spenner)
Som thet som skeer en vän, man taer mäd högre modh
Sin egen mootgång moot, ok släcks i Lethens Flodh
För hvad migh kvällier siälff, än hvad En rätt vän plågar,
Om vti hierta mit en vänskaps gnistå lågar,
Dy hvar begråta bör (som är en ärlig mann)
Sinn väns olycka så, som David Jonathan.
Herr S c h a e y när som iagh först Eert sorgefall feck höra,
Bleff alla sinnen rörd' igenom enda öra,
Ok hälst när Edert Breeff thetsamma Bodet baar,
Då sorgen lijk en knijff migh genom hiertat skaar.
Jag hade reda tänkt hurleds iagh skulle önska
All frögd ok allan lust, när Sången skulle grönska
Utaff en liten S c h a e y, iagh låg reda til
Ok hade nogsamt stoft hvarom iagh skrifva vill;
Jagh tänckt en Lagerkvist kring vaggan til at linda,
Ok såleds alsköns lust hoos Eder samman-binda,
Men ah! nu vandlas här all frögd, i suck och pust,
Min Lager, i Cypres, all glädie, blijr olust.
Jag måst för Glädie-Rijm nu Lijke-Klagor dikta,
Seen iagh Eer äldsta Stodh, ey sijr til Falle svikta,

Män aldels vara fäld ok bootlöes ligga neer,
Så kommer oftast gråt när man som gladast leer,
(Lijk Himlen öfverdraer moln-kappan, Liuset tviner
När Solen i sit skijn mäd längste strålar skijner,
Ok dagens skiönste stund til lust ok glädie satt,
Aff dimman öfverhölgd, förvandlas i en natt)
Thet giör migh hiertlig ond, hvad skal iag då? beklaga
Hvad milde Himmlen giör, hvad Gud haer täkts bort-taga?
Vist böör man klaga ah! vist bör mäd suck ok gråt
Båå öga, hierta, munn, tee kvaal ok jemmer-låt,
Uthöfver thetta Lijk, som nu i jorden gräfves,
Mäd hvilket redligheet i stoft ok mullen häfves,
Mäd hvilket Herrans Fruckt, rättvisan ok all dygd,
Syns flyga Himmel åth, ok vtaff börlig blygd
För Världens argheet sigh aldeles undan gömma,
Fördy at iagh hvar Man (som Mann är) hörer dömma,
Om thenna sälle Mann, mäd maak-löst äre-rooes,
Ok sucka innerligst ah! at Herr Schaey sin Kooes
Som Svea så har tiänt, at han sin Konung trogen,
Ok altidh tiänstigh fans, moot allom redebogen,

Så långt som dygden han, then ingen giörd förnår
Then både Kong ok Knap, then Stadh ok Bygd hölt kiär.
Hur han sin Konung tiänt ok hela Sverges Rijke,
Mäd huldheet ok mäd troo, (at få är honom lijke)
Veet hvem som honom känt, ey så som mången giör,
Then gagnet vthi mun, i näfven skadan för,
Ok fijker mäd all flijt, men på sin egen nytta)
Then mehra häfver kull, än till at understytta
Mäd alfvar söker, then sig siälff vill giöra stoor,
Ok Pipor skär män han i tiocka Huassen boor.
Hans sinne var rätt sinnt, thet nogsamt the bevisa,
Som vor hans Öfver-Män, ok alla samman prijsa,
Som honom lyda måst, Then undergifven vaer,
Bekienner at hann mist een Herre, ok een Faer.
Han hafver när som tidt miss-lyckte åhren stulpit
Snart hela Landen, sit Bruuks Folk lijk Fader hulpit,
Ey såsom ofta skeer, mädh blåt förslagh ok rådh,
Ney hvad som tiänligst var mäd rådh ok uti dådh,
Dy finner man ey En som ond om honom dömmer,

Män rät aff hiertans grund, frijmund hans dygd berömmer,
Hans öga utan flärd, hans hierta utan svijk,
Hans mun förutan list, hans hand af gätt mild rijk,
Ach! klager mången nu hur haer oss Gudh bedröfvat,
Igenom thetta fall, at döden från oss röfvat,
Vårt Rådh i tviksam tidh, vår hielp vthi vår nödh,
Vår tröst uti vår sorg, vårt halfva Lijf är dödh:
Så klage J som barn, så klaga alla vänner,
Så klagar hvar ok en, som thenna mannen känner,
Ney, mycket mehra känt, han är ey mehr, han vaar,
Ok ingen ting hooss oss än Dygde-Minne kvaar.
Dock hemmen Eder suck, afftorcken Edra tårar,
Then högsta är lell blijd, fast om han Eder sårar,
Han haer Eer thenna Man förunt så många åhr,
Hvar lage för then skuld at han ok så dijt gåår,
Hvar thenna sälle Siäll mäd alla Englar samman
Sigh gläder uthi Gudh, ok outalig gamman,
I medler tijd så låtn ey höras klage-röst.
Men then som är en Krist taag thetta til een tröst.

Then som rät Kristne Tanker
I stadigt hierta bär,
Han kastar sit Hopps Ankar
I Gudh som Hampnen är,
Han låter sigh ey skräcka,
Aff hvad hälst vara kann,
Hans modh olyckor väcka,
At styft stå som en Man.

Fast Jupiter hårt dundrar,
Ok neer mädh åskian slåår,
Han sigh ey stoort förundrar,
Han reddes ey ett håår
Fast Jordens kress bleeff bräkter,
Ok måst' i Graffven gå,
Lell kan han heel oskräckter,
I siälfva falle stå.

Män om Gudh täckes taga,
Hvad han höllt liuft ok sött,
Så plär han ok full klaga,
Utaff sit svaga Kött,
Men aff Vaan-hopp så låta
Lijk Hedna, han ey veet,
Mehr än then vij nu gråta,
Veet vtaff dödligheet.

Hvad hafver Gudh bort taget?
Then som Eer mäst var kiär:
Hvart haer Gud honom draget?
Dijt hvar ey ondt mehr är:

Hvar sälle Siälar lifva,
Förutan sorg ok pust,
Hvar vij ok skole blifva,
Hoos them i äfvig lust.

Dy byten hiertans jemmer,
I tystan siäla-roo,
Gudh lindrar hvad Eer klemmer,
Om J man Honom troo,
Ey kan man någon finna,
Som skadan håller godh,
Lell kan man öfvervinna
Alt, genom tålamodh.

---

*Förgänlige Världens Sanna För-Äckt*

När

Nu hoos Gudh salige

Fordom Ädle ok Välb: Fruu

Fruu *CATHARINA UTTERMARCK*,

Til Wilestadh, Löffstaholm ok Löffhambra, &c.

Kongl. May:tz Troo-Manns och Ståthållares

på Grimsholm,

Ädel ok Välborne

Herr DANIEL BENGTSON UTTERMARCKS,

Til Wilestad, Löffstaholm ok Löffhambra, &c.

Hiertälskade Huus Fruu,

I Folckrijk ok Hög-för-nehm Lijkfölllies närvaru
Christhederligen Jordsattes den 1. Junij
Anno 1673.

Enfaldeligen framstält af

L. J. S.

Är icke then rätt säll then Gudh behagar
kalla
Från Världens fåfängheet, är then ey fram för
alla

(Som sällast lifva kvaar) rätt salig som sin nödh
Förbyter uthi lust, ok lijfv får aff sin dödh?
Så länge Mennskian här i jämmerdalen lifver,
Är han i Lifve dödh, i fall han inte klifver
Mäd sine tankar op, ok varlig huxar om,
Huur han må lycklig gå dijt, hvadan han först kom:
Män säll ok trefald säll! then som sigh veet at venda,
Hvart Himlens Segel-steen draer sinnet, then sin ända
I början ok altijdh, behiertar: then som gåår
Snabb-fotad til sin Grafv, ok inte misslyndt ståår
När Öde fodrar på, en slijk blijr inte blindad,
Aff hvad på skijne skönt, ey insöfvd, mindre lindad
Uthaff Vällust O-lust:. Hans åtrå hafver kiär
Hvad som hans himlisk siäl lijkt, ok hvad ävigt är,
Ju mehra då hans hugh från thenna verlden vijker,
Ju högre går hans siäl som otrött stadigt fijker
Från thenne dödligheet, ok hvad som kallas Värd,
Flyr lijk som Orm ok Gifft bå Världen ok thes flärd.
Som Fogel-Kungen Örn när han i lufften stiger,

Ok genom Vingrans krafft högt öfver skyna
flyger,
Til Himmlens Stierne-hvalff ok mäd sit flygand' lopp
Syns föllia Solen siälff, at hinna henne opp.
Et så högt sinne som vil i sigh sielfvan vijka
Ok aldels vara sit, behöfver intet tvijka,
När siukdom kommer på, kan på then svarta dödh
Förvthan blundan sij ok lägger all sin nödh
För sina fötter neer, kan intet öfvervinnas,
Aff någen olycks storm, hur stoor han kan vthfinnas,
Går vtan ophåld fort, ok vänder intet om,
Går öfver sigh, til Gudh, från hvilken thet
först kom;
Ok låter Jorden stå: Lijk som en Eeld sin låga
(När han får öfvermakt) op under himlens båga
Mäd liusa gnistrar slår, at ingen hindra kan
Så är then sigh först siälff, seen Världen
öfvervan.
Then går rätt vägen fram: Ok hvem vill ey
thet giöra?
Nu som vij veet' at all ting döden hoos sigh
föra,
Ok intet vthaff alt hvad någon sijt ell' sijr,
Förutan obestånd (som stadigt) stadigt blijr.
Haer seen som Världen Värld ey alt måst hädan fara:
Haer icke tijden ungt med gammalt samman
para?

Och ey Mäd-åldren skont, män taget alt
sin koos,
Root, Törnebuskan, ok mång brått-bort-
vissnand Roos,
Lijk böllier vppå siön med macht hvar andra
drifva,
Ok vällta för sigh fram, ok ingen våg kan blifva
Orörlig vti storm, så drifver En En ann,
På Verldens skualpand' Haaff, Barn, Gamb-
le, Kvinn ok Mann
The måste alla fort: Dy döden kan ey skona,
The haa en lijkan rätt, then som bär Spijr ok
Krona,
Ok then som baak en Plog i rijfna kläder
gåår,
Een David som är Kong ell' een som vak-
tar Fåår,
Alt hvad som blijr, flyr bort, begynnelen aflar
änden,
Thet lär naturen siälff, dy märken väl ok vänden
Ehrt öga hvart J vill, så lär J kännas vidh,
Hurr all ting moot hvar ann vti ofrijdlig
frijdh
Ok stadigh Växel-Stridh, hvad som then tim-
men födes,
Snart åter ok tidt aff sin jämnelijk förödes,
Så växlas vått i tort, uppå ett undersätt
Hett vti kalt, så blött i hårdt ok tungt i lätt,
Ok aldels tvärt emoot som Tijdren Tijden skiffta,
Ok Elementren sigh mäd Elementren giffta:
Dy giör then aldrabäst som öfvertäncker väl
Ok sörier rätt för thet som ävigt blijr, sin
Siäl.
Then Sinnet effter sin förmågo högt vphöyer

Ok Kroppens illske mäd all giörlig krafft nedhböyer
Beskådar med sin Siäl frij från all Världslig pust
Gudh, then then smakar här en deel vthaff, then lust
Som ingen Dödlig än tillfyllest veet ok känner,
Fast Nödh, Dödh, Sathan, Synd ok Värld hans hierta bränner
När som thet brista vil, lell han i sorgen leer,
När Lifves trötta Skepp får stryka seglen neer.
Så haer then ädla Fruu, hvad världsligt var förakta,
Ok altijd som en Krist' thet Äviga betrakta,
Satt syn ok sinnen til thet hvad som ävigt ståår,
Hvar himlisk påbegynt frögd aldrig mehr förgåår.
Dy är hon ok så nu hvar hon Guds godheet smakar,
Ok för Hans Helga Stool mäd allom Helgon vakar,
I obegripligt liuus förvtan någon natt,
Leer åth all Världens prakt, i thet at hoon en skatt
Som mehr än Himmel, Jord ok alt, kan timmlig skåda,
Til ävig Ävigheet frij från all ångst och våda
Som trycker oss hvar dagh, hvar stund hvart ögnebleck,
Til thes vij ändligh nå vår lijfz-tijdz sidste streck;

Then salig-sälle Fruun haer döden öfvervunnet,
Ok är i hennes dödh, alt hvad dödt var förs-
vunnet,
Hon lifver ävigt säll, vij villa kring i nödh,
Ok finna (när som vij minst söka) tidt vår
dödh.
Hur många hörer man med sorglig röst beklaga,
Ok jämras Ah Tu Dödh! Hvi kunde tu ey taga
En annan? som full-trött ok mätt aff ålder
var,
Then Himlen lijten fruckt, ok Världen in-
gen bar.
Then fromheet, kyskheet, dygd, then alla go-
da seder
Försmådde, ok hölt skam ok odygd, för en
heder,
Som mästedeleh fins i Världen länge groo
Lijk som ett Lager-Trä, hvi mätt' ey dyg-
den boo
Här lengre androm til et sanrätt efterdömme?
Dy man i troheet kan gie thenne Fruun be-
römme,
At hoon var from ok kysk, mild, vänlig
vtan svijk,
Ja at i dygder hon var mehr än tusend
rijk,
Dock hvar til äret gott at man sigh så be-
klagar?
Gudh tager then til sigh som honom bäst be-
hagar,
Vi måste förthenskuld ok vara väl tilfreds,
Ok gifva grannan akt thet vij må stå til reds
När Gud oss kallar hemm, så thetta Lijk be-
gråta,

At vij betänke thet oss ingen sorg kan båta,
Hoon kommer ey igen til oss tilbakars hijt,
Lell haa vij een fast Troo at en gång komma dijt.

Ok effter allt hvad är med tijden mått' försvinna,
Til själfva Världen lär mäd hastig Eeld opbrinna,
Så skal then sälle Fruus berömm så länge stå,
Så länge någon kan dijt hvar Hoon vistas gå.

---

*O-För-Vijssnelig Amaranth.*

Till

Yttersta Äre-Teckn,

När

Kongl. May:ts Troo Man ock Revisions Secreterare,

Ädle ok Välb. Herrn,

Herr *MÅRTEN BRENNER*,

Aff Hög ok Förnemt Lijkföllie Kristhederligen Jord-fördes i Stockholm den 22. Junii, Anno 1673.

På Grafven sörgeligen satt af

L. J. S.

Melpomene träd fram, mäd Sorge-Rim ok klaga
At genom Frommas fall, all dygd blijr daglig svaga
Ok småningom taar aff, till thes slätt ingen kvaar,
Som om beträngdes nödh, then minste omsorg draer,
Är thet ey sorgen värdt, bör man ey slijke gråta,
Som Döden tager bort, när the bäst kunna båta?
Sin Konung förat ok fremst, ok seen sit faderland,

Igenom högt förstånd, mäd hufvud ok mäd
hand,
Som troget hierta, rätt ok ärligen betiena,
Seen åt them som i nödh hielprijke handen läna,
Hvem är så känssel-löss aff sinnen at han-
kan
Mäd torra ögon sij orörlig, hvad en an'n
Mäd sukkan ok mäd pust, mäd salta tårar grå-
ter,
Ok mäd hiert-kväviand ah! (fast fåfängt) kallar
åter,
Hvem är så grym at han heel obevekter
blijr,
När han sin bästa vän aldeles skillia sijr,
Som ey mehr vänder om? vist måst then vara
födder,
På Caucas öda Berg, mäd drake-gifft opgödder,
Mehr grym som Drakar siälff, ok mehr än
bärge håhl
Mehr än som flintan fast, mehr ståhlfast
än som ståhl,
Ey kenna någon dygd, ell hvad som godt är
sakna,
Utaff sin sinn-löss Sömpn ey nogonsen upvakna,
Ey veta hvad som godt, ey märka hvad
ond är,
Hvad ingen kenner thet og ingen man be-
gär.
Men then som kött ok blodh haer i sit bröst ok
hierta,
Han finner vist en sorg, han finner vissan
smerta
När som en dygde.stodh så hastigt faller kull,
Ok drager dygd ok konst mädh kroppen
neer i mull.

Hvem vill då mädh godh skiäl, misstykkia thet
vij söria,
Ok thenna döde kropp (i ställe för dyr smörria,
Aff Mirth ok Aloe, aff Benzion, Oliban,
Ok hvad els Saba gier) lijk som hvar Krist
är vaan.
Mäd måttlig suck ok pust sorg-salta tårar spilla,
Kring om thes svarta Bår, dok ingalunda villa,
Som fordom Hedna giort, mäd alt förmyc-
ken gråt,
Mäd varge tiutand skrål, ok hisslig jem-
mer-låt.
Jagh ståret gierna til, at ingen nog kan klaga,
Then salig sälle Man, then Gudi täcktes taga,
Om man betraktar hvad, som man i ho-
nom mist,
Mehr än som någon troor dy thet är sant
ok vist,
Om vij hans lefverne, från ungdomen betrackta,
Ok huru han alt framgijnt lefvat merck ok
ackta,
Så läre vij få sij at thenne mannen vaar,
Then som til konst ok dygd et serdels sin-
ne baar,
Jagh kunde fuller här hans ungdom långt aff-
måhla,
Förutan afunds-munn i minston till at våhla,.
Hans opkomst hans bookveet, ok hvad som
elliest mehr,
Hans långa reesor tee, men at alt sådant
skeer

Fins tidhen alt för kort, dy vill jagh här vidh
stahna,
Ok ey en lång Loff-skrift, men effter sede-
vana,
En Lijk-dickt stella fram, iagh lemnar til
en ann,
Then sälle mannes rooss, som mäd mehr
lärdom kan
Föräviga thens nampn, ok rätt hans dygder
skrifva,
I ävighetens book, på thet the ävigt blifva,
Hooss Särla Världen kvaar, mit veet gåer
ey så högt,
Fast om iagh gierna vill dock går'et alt för
trögt.
Likväll så kann iagh thet mädh högsta prijss
berömma,
(Om hvilket iagh lell minst för andra veet at
dömma)
At thenne sälle mann i språk ok konster
lärd,
Så at för tusend han beröm ok rooss var
värd,
Latin var honom så som modersmåle, välska
Tet jempt fransöskan han uthöfver måttan älska,
Ok hvad för thal ännu språk-fahrne hålla
kiär,
Vaer honom bättre känd', än migh min
svenska är.
Then hans gudfruchtigheet och fromheet ville
prijsa,

Ok alla dygdren rätt, hur hon them brukat, vijsa,
Måst therutinnan långt, långt mehr förstå än iagh,
Ok förn thet kunde skie för ändad's thenne dagh.
Om man hans trogne tiänst rättligen skull' affrita,
Ok tee, mäd hvad för ijdh, han altidh sigh beflita
At finnas trogn ok huld moot Kongl. Majestet,
Rättsinnig moot hvar man, reen uti sitt samvet.
Måst man en större skrift (än iagh nu ämpnar) skrifva
Som kunde kommandom til efftèrdömme blifva,
Uhr then the spegel-lijkt fullkomlig, kunde sij,
Hvad som hvar giöra böör, ok hvad som hvar bör fly.
Män tidhen hastar bort, thet kan iagh lijkväl säija,
Tross Momus laster-tand! then ingen dygd bör väija,
Herr Brenners hierta brann, i trona moot sin Gud,
I troheet moot sin Kong, ok efter himlens budh,
I kiärlek moot sin Vän ok moot sin rätta nästa,
Hans öga sågh altidh, på Gudh ok allas bästa:

Var utan list ok flärd, ok en rätt redlig man,
Som honom thet beröm, otvikligt gifva kan,
Then honom rätt haer känt. Hvi skal man då
ey klaga,
At dygd-folks hopen blijr aff slijke fall för-
svaga,
Hvem kan nu intet sij ok troo försant ok vist,
At vij i thenne man mehr än vij vete, mist.
J serdels ädle Fruu, hvis siäl med skiäl bedröf-
vad,
At edert hierta halfft är genom döden röfvad;
J unge Barn än mehr, fördy att eert försvar,
I grafven legges neer, mäd eer förr kiärste faer,
Dy böör slätt ingen ecr på något sätt förtänka,
At J om thetta fall hiertinnerlig eer kränka,
Ok fälla tårar, mäd en jemmerklagand röst,
Dok sörgen som sigh böör, ok tagen til en
tröst
At Gudh haer giort eer sorg, Han kan ok glä-
die skänkia,
När olykan som störst, ok vij som offtast tänckia,
Alt skal nu stielpa kull, ney, ney, Hans Fa-
der Hand,
Är ey förkortat, Han sam-knyter äckta band,
Han kan ok när'et tidh them åter sönder slijta,
Dy giör vij aldrabäst, när som vij oss beflijta,
Om kristlig tålamodh, hvem kan stå Gudh
emoot?
Then som Eer skadan giör, Then samma
veet ok boot:
Alt står uthi Hans hand, när honom täckes kalla,

Måst then som fastast står, (på thet, han stå kan) falla,
O mehr än saligt Fall! igenom thet man går,
Dijt hvar frijt ifrån fall, alt åvigligen står.
För then skull ädle Fru afftorken edra kinner,
Jemt edra Unga Små, at ingen tår mehr rinner,
Dy Gudh Then Högste är ju änkiones försvar,
Han lär ok altijdh blij the Faderlösas Faer.

---

